

Juridisk institut:

Copenhagen Business School 2014

Cand.merc.aud.

Kandidatafhandling

Forfatter:

Nadia Lynge Jensen

Vejleder:

Jesper Anker Howes

Proces for omstrukturering og generationsskifte

- Process for restructuring and succession

Nadia Lynge Jensen

Afleveret: 20.11.2014

Antal anslag med mellemrum: 163.656 / 2.072 i gennemsnit pr. normalside

Antal normalsider: 79

Indholdsfortegnelse

1. Summary	4
2. Indledning	5
2.1 Problemformulering	6
2.2 Disposition	7
2.3 Afgrænsning	7
2.4 Model- og metodevalg	9
2.5 Målgruppe	9
2.6 Kildekritik	9
3. Præsentation af TrykDesign A/S	11
3.1 TrykDesign A/S	11
3.2 Overdrager	12
3.3 Erhverver – søn	12
3.4 Erhverver – medarbejder	12
4. Værdiansættelsesmetoder mellem interesseforbundne parter	13
4.1 Gaveafgiftskredsen	14
4.2 Overdragelse inden for gaveafgiftskredsen	15
4.2.1 1982-cirkulæret	15
4.2.2 Formueskattekursen	15
4.2.3 Værdiansættelse af fast ejendom jf. 1982-cirkulæret	17
4.2.4 Værdiansættelse af TrykDesign A/S	18
4.3 Overdragelse uden for gaveafgiftskredsen	18
4.3.1 TSS cirkulære 2000-5 – værdiansættelse af fast ejendom	19
4.3.2 TSS cirkulære 2000-10 – værdiansættelse af goodwill	20
4.3.3 TSS cirkulære 2000-9 - værdiansættelse af aktier og anparter	22
4.3.4 Værdiansættelse af TrykDesign A/S	22
4.4 Delkonklusion	23
5. Omstruktureringsmodeller	25
5.1 Aktieombytning	26
5.1.1 Lovgivning	27
5.1.2 Konsekvenser for overdrager	30

5.1.3 Konsekvenser for erhverver	31
5.1.4 Fordele og ulemper	32
5.2 Spaltning	33
5.2.1 Lovgivning	34
5.2.2 Konsekvenser for overdrager	37
5.2.3 Konsekvenser for erhverver	38
5.2.4 Fordele og ulemper	39
5.3 Delkonklusion	39
6. Generationsskiftemodeller	41
6.1 Salg af aktier	41
6.1.1 Køb via holding	41
6.1.1.1 Lovgivning	42
6.1.1.2 Konsekvenser for overdrager	43
6.1.1.3 Konsekvenser for erhverver	43
6.2 Overdragelse af aktier ved succession	44
6.2.1 Lovgivning	45
6.2.2 Konsekvenser for overdrager	48
6.2.3 Konsekvenser for erhverver	48
6.3 A/B-modellen	49
6.3.1 Lovgivning	51
6.3.2 Konsekvenser for overdrager	52
6.3.3 Konsekvenser for erhverver	53
6.4 Delkonklusion	54
7. SKAT udfordrer A/B-modellerne	56
7.1. Gennemgang af sagerne	57
7.2. Betydning for praksis	60
7.3. Delkonklusion	61
8. Generationsskifteprocessen i sin helhed	63
8.1 Det tidsmæssige perspektiv	63
8.2 Skattemæssige konsekvenser	64
8.3 Finansieringsmuligheder	65
8.4 Selskabets fremtidsudsigter	68

8.5 Valg af model	69
8.5.1 Omstruktureringsmodel	69
8.5.2 Generationsskiftemodel	70
9. Konklusion	73
10. Perspektivering	79
11. Litteraturliste	80
12. Bilag	82
12.1 Bilag 1 – Regnskabstal og nøgletal for TrykDesign A/S, 2009-2013	82
12.2 Bilag 2 – Beregningsregler for skattekursen	83
12.3 Bilag 3 – Skattekursberegning	86
12.4 Bilag 4 – Beregning af goodwill	88
12.5 Bilag 5 – Proces for omstrukturering	89
12.6 Bilag 6 – Omstrukturering – procedure ved tilladelse	90
12.7 Bilag 7 – Aktieombytning før spaltning og med ejendom, åbningsbalance	91
12.8 Bilag 8 – Aktieombytning efter spaltning og uden ejendom, åbningsbalance	92
12.9 Bilag 9 – Spaltningsregnskab, åbningsbalance	93
12.10 Bilag 10 – Goodwill beregning uden indeholdelse af ejendom	94
12.11 Bilag 11 – Nettoprovenu ved skattemæssig succession til familie	95
12.12 Bilag 12 – Nettoprovenu ved skattemæssig succession til nær medarbejder	96
12.13 Bilag 13 – Beregning af forlods udbytteret	97
12.14 Bilag 14 – Finansieringsforslag ved overdragelse med skattemæssig succession	98

Oversigt over forkortelser:

AL	=	Afskrivningsloven
ABL	=	Aktieavancebeskatningsloven
BAL	=	Boafgiftsloven
EBL	=	Ejendomsavancebeskatningsloven
FUL	=	Fusionsskatteoven
KSL	=	Kildeskatteoven
LL	=	Ligningsloven
SEL	=	Selskabsskatteoven
SL	=	Statsskatteoven

1. Summary

This thesis has been written as the completion of the Business Economics and Auditing Master's degree programme at Copenhagen Business School, during the fifth Semester, in the year 2014.

This thesis will emphasize on the process of restructuring and succession planning and will analyse the opportunities and demands for handing over a company with only one shareholder. This is based on a case and will analyse the opportunities when the handover takes place to either a son or a employee.

It will deal with the basic taxation rules currently prevailing and the procedures for these rules. Currently this is an area in great change, especially because of the Danish tax authorities' latest announcement regarding the elements in the succession model and it seems that it will continue to be so for quite some time.

Early in the planning of a succession, it is important to have control of the whole process and the implications there might be in the process. It is therefore important to prepare the company, so it is ready when the process is launched.

The valuation of the company differs depending on who is taking over the company. The valuation must follow some standards issued by the Danish tax authorities. These standards have been issued to make sure that the transfer is made at a value as close to the market value as possible.

The restructuring of the company takes at least three years for it to be tax-free. By restructuring the company, it is possible to slim it and get rid of any unnecessary operations, for example a property, which is not part of the desired business transfer.

Then with the right and optimal structure, the handover can take place without triggering any taxes.

It is possible to do the handover with two different succession model, the first called the A/B-model and the second is done by tax succession. The A/B-model is financially a good model for the acquirer, but can be risky for the transferor, because the company is financing the whole handover itself. The other model really does not require restructuring, but it is recommended if the previous owner would like to slim the company before a handover. Financially this method is the best when doing a handover to a son. The original owner will receive some of the transfer price up front and the remaining part later on the basis of a demand promissory note.

The conclusion is that the right process depends on the price, the company structure, taxes, time and future prospects of the company. It is therefore up to the involved partners to decide on what kind of process they want.

2. Indledning

En nylig foretaget analyse viser, at over 23.000 virksomheder skal generationsskifte inden for de kommende 10 år, og det er ifølge analysen en stor udfordring for virksomhederne¹. Hele 49 % af disse er ejerledede virksomheder, hvor ejerne er over 55 år og på vej mod pension. De ejerledede virksomheder er afgørende for dansk økonomi, hvorfor det er vigtigt, at man i Danmark sikrer sig, at man får gennemført gode og værdiskabende generationsskifter².

I den omtalte rapport konkluderes det, at de ejerledede virksomheders tre største udfordringer er:

- Sårbarheden over for ændringer i ejerens eller dennes families tilstand,
- Manglende evne og ressourcer til at planlægge og imødegå ændringer i forbindelse med efterspørgsel, kapitalmarkedet og den teknologiske udvikling, samt
- Selve generationsskifteprocessen og den manglende fokus på planlægning heraf.

Det kan være meget vanskeligt at finde rundt i de forskellige metoder, som kan gøre virksomheden klar til et generationsskifte. Netop derfor er det vigtigt med den rigtige rådgiver.

Først skal virksomhedsstrukturen optimeres, så den er klar til et generationsskifte. Der findes flere metoder for selve generationsskiftet, herunder skattemæssige succession, hvor der sker direkte overdragelse af aktier/anparter til en påtænkt erhverver, eller der kan gøres brug af A/B-modellen, hvor den eksisterende kapitalejer ved hjælp af en forlods udbytteret opnår mulighed for at overdrage en andel af eller hele sit selskab, for at erhverver kan overtage dette.

A/B-modellen er ligeledes anvendelig ved et generationsskifte, hvor et selskab er omfattet af værnereglerne for succession. Efter de gældende regler i dansk lovgivning er det som udgangspunkt ikke muligt at anvende de traditionelle successionsregler som led i et generationsskifte, såfremt et selskabs hovedaktivitet eksempelvis omfatter ren udlejning af fast ejendom, jf. KSL § 33 C og ABL § 34.

I relation til A/B-modellens anvendelse er den gældende praksis dog fortsat forbundet med væsentlige uklarheder. Dette skyldes, at modellen ikke udspringer af et lovreguleret regelsæt, men bygger på samspil mellem selskabs- og skatteretten og derfor udelukkende er fortolket igennem praksis.

¹ Boom i antallet af generationsskifter - <http://www.igenerationer.dk/aktuelt/boom-generationsskifter-virksomheder>

² Boom i antallet af generationsskifter - <http://www.igenerationer.dk/aktuelt/boom-generationsskifter-virksomheder>

Siden modellens blåstempling i praksis ved SKM 2003.66 LR (TfS 2003.229 LR) har flere afgørelser dog bidraget til understøttelse af modellens anvendelse, men det er fortsat begrænset hvad der findes af konkrete fortolkningsbidrag til modellen, hvilket giver anledning til diskussion vedrørende en hel række af problemstillinger.

Af samme årsag har SKAT netop også udfordret elementerne i A/B-modellen i en udtalelse til FSR, hvor det nævnes, at der kan være tale om at en praksisskærpeelse er på vej. Denne udfordring skyldes tre væsentlige elementer: herunder brug af formueskattekursen, vedtægtsændringer og forrentningen ved overdragelserne. SKAT er uenig i brugen af disse og mener, at rådgivere i flere situationer har været for kreative i forhold til den samlede løsning i A/B-modellen. Denne udfordring har en stor betydning for tilgangen og brugen af A/B-modellen og dens opbygning, hvorfor dette gennemgås og analyseres i afhandlingen.

2.1 Problemformulering

På baggrund af hvorledes et selskab klargøres til et generationsskifte, de gældende regler herfor og eventuelle udfordringer forbundet med dette, er afhandlingens hovedproblemstilling at afdække følgende:

1) Hvorledes optimeres en selskabsstruktur i relation til et påtænkt generationsskifte, og hvornår kan A/B-modellen være et alternativ til overdragelse med skattemæssig succession, og hvilke udfordringer er der i praksis forbundet med dette?

Ovenstående hovedproblemstilling søges afdækket ved hjælp af nedenstående undersøgelsesspørgsmål:

1. *Hvilke værdiansættelsesmetoder kan anvendes ved overdragelse inden for og uden for gaveafgiftskredsen, herunder til familie eller til nær medarbejder?*
2. *Hvilke relevante omstruktureringsmodeller kan benyttes, såfremt en mere optimal selskabsstruktur ønskes, og hvilke fordele og ulemper har de pågældende modeller?*
3. *Hvilke generationsskiftmodeller vil være mest hensigtsmæssige for overdrager og erhverver?*
4. *Hvordan kunne SKAT tænkes at forholde sig til brugen af A/B-modellen i praksis og dets underliggende elementer?*

2.2 Disposition

I forbindelse med afhandlingens arbejds- og skriveproces er der udarbejdet og benyttet nedenstående disposition. Denne er anvendt som grundsten for afhandlingens opbygning og illustrerer hele afhandlingsforløbet i hovedtræk.

Overordnet henvises der løbende til afgørelser / domme, samt alternativer og til sidst konkluderes der på de opstillede problemstillinger.				
Indledende analyser:	Værdiansættelse:	Omstrukturering:	Generationsskifte- modeller:	Generationsskiftepr ocessen i sin helhed:
- Indledning - Problemformulering - Præsentation af TrykDesign A/S	- Gaveafgiftskredsen - Overdragelse indenfor gaveafgiftskredsen - Overdragelse udenfor gaveafgiftskredsen	- Aktieombytning - Spaltning	- Salg af aktier - Overdragelse af aktier ved succesion - A/B-modellen - Udfordring af A/B-modellerne	- Overvejelserne - Valg af model - Konklusion

Figur 1 - Disposition (egen tilvirkning)

2.3 Afgrænsning

Problemformulering og de dertil hørende undersøgelsesspørgsmål vil blive besvaret ud fra en gennemgang af den beskrevne teori. Afhandlingen vil fokusere på omstrukturering, herunder spaltning og aktieombytning, af selskaber, der ønsker at foretage et senere generationsskifte. Tilførsel af aktiver og fusion behandles således ikke, selvom det også ses anvendt i forbindelse med en generationsskifteproces.

Det forventes, at der er kendskab til tvungen sambeskatning ved dannelse af en holdingstruktur, hvorfor dette ikke behandles yderligere og de skattemæssige konsekvenser heraf ikke vil blive omtalt.

Der vil kun være fokus på generationsskifter af anparter i anpartsselskaber efter ABL § 1, stk. 2, samt aktier i A/S'er efter ABL § 1, stk. 1. Øvrige værdipapirer i henhold til ABL § 1, stk. 3-4 behandles således ikke i afhandlingen. Desuden behandles salg af aktier på personligt niveau ikke, idet dette i de fleste tilfælde vil medføre en større avancebeskatning for overdrager og stille større finansieringskrav til erhverver. Der fokuseres endvidere kun på unoterede aktier og anparter, eftersom bruges af A/B-modellen typisk kun ses i unoterede selskaber, med en eller få kapitalejere.

Afhandlingen er ligeledes afgrænset til kun at omhandle overdragelse til gaveafgiftspligtige personer i henhold til BAL § 22, herunder til barn og jf. KSL § 33 C, stk. 12 og ABL § 35, til nær medarbejder.

I afhandlingen tages der udgangspunkt i en fiktiv casevirksomhed, hvor der ønskes en handlingsplan for et generationsskifte til enten søn eller nær medarbejder, hvorfor forhold gældende ved generationsskifte til uafhængig tredjemand og kapitalfonde ikke behandles.

Da generationsskiftet finder sted i 2014 på baggrund af regnskabet for 2013, er det valgt at benytte en skatteprocent på 25 %, og ikke på 24,5 % som er gældende for indkomståret 2014.

Der indgår ikke udenlandske selskaber i casen, hvorfor udenlandsk lovgivning ikke er relevant for denne afhandling.

Afhandlingen afgrænses ligeledes fra generationsskifte ved død, hvorfor emner som arv og testamente som udgangspunkt ikke behandles eller omtales.

I det der ikke er tale om overdragelse til tredjemand, afgrænses der fra at foretage en omverdensanalyse, hvor modeller som SWOT, Porters Five Forces, PLC og PEST ville være gode værktøjer, idet en omverdensanalyse her ville spille en vigtig rolle for værdiansættelsen af selskabet.

Der tages udgangspunkt i værdiansættelsesmodeller, der er relevante ved overdragelse til familie og nær medarbejder. Disse inkluderer 1982-cirkulæret, TSS cirkulærerne 2000-9, 2000-5 samt 2000-10. Der afgrænses derfor overfor alle øvrige værdiansættelsesmetoder, da disse ofte ikke benyttes ved generationsskifte mellem interesseforbundne parter, herunder værdiansættelsesvejledningen fra 2009, opdateret i 2013, som ofte er relevant for større selskaber.

Det forventes, at læser har indgående kendskab til de nævnte værdiansættelsesmodeller, hvorfor disse ikke gennemgås minutiøst, og beregningerne blot udarbejdes og ikke gennemgås.

Da afhandlingen som udgangspunkt belyser den skatteretlige del af en omstrukturings- og generationsskifteproces, behandles de selskabsretlige- og regnskabsmæssige konsekvenser ikke yderligere. I enkelte tilfælde har det været nødvendigt at henvise til de selskabsretlige problemstillinger for at give sammenhæng i afhandlingen.

Idet at SKAT endnu ikke har udsendt et styresignal omkring brugen af elementerne i A/B-modellen, analyseres SKAT's udfordring på baggrund af den oparbejdede viden fra afgørelser, som SKAT selv henviser til, herunder SKM.2010.290.VLR, SKM.2014.345.LSR og SKM.2011.501.H., samt to interviews og oparbejdet viden fra mit daglige arbejde som skattekonsulent i Deloitte.

2.4 Model- og metodevalg

Besvarelsen af hovedproblemstillingen foregår på baggrund af en analyse af gældende ret og lovgivning på området for omstrukturering og generationsskifte, herunder love, bekendtgørelser, cirkulærer, domme, artikler og publikationer.

Endvidere udspringer den teoretiske diskussion omkring generationsskiftemodellerne sig i høj grad af retspraksis. De væsentligste elementer i fortolkningen af hovedproblemstillingen er da således også inddragelse af afgørelser fra praksis til at understøtte den endelige konklusion. Den overordnede metodiske tilgang følger derfor også den retsdogmatiske tilgang inden for den juridiske metode.

Fremgangsmåden for den juridiske metode er som udgangspunkt at kunne tage stilling til en juridisk problemstilling, såsom at SKAT udfordrer en given generationsskiftemodel. Metoden består for det første af en beskrivelse og identifikation af de retskilder, som gyldigt kan inddrages i den juridiske argumentation. For det andet er det væsentligt at kunne fortolke retskilderne og være kritiske over for den information, som løbende indsamles og behandles.

Det er væsentligt at pointere, at den juridiske metode giver mulighed for at tænke mere ud af boksen i den analyserende del. Her skal der nemlig kunne tages stilling til sammenhængen mellem de mange elementer, som der indsamles om et givent emne.

2.5 Målgruppe

Målgruppen for denne afhandling er primært gruppen af revisorer, advokater og andre rådgivere, der ønsker at opnå et større kendskab til generationsskifter. De kan herigennem danne sig et samlet overblik over gældende love og regler i forbindelse med en omstrukturering og et generationsskifte. Det forventes, at målgruppen har et overordnet kendskab til de faglige termer, der bruges inden for generationsskifter.

2.6 Kildekritik

Den primære litteratur, som er brugt i afhandlingen, har været et interview pr. telefon med en medarbejder hos SKAT, som har forsøgt at forklare, hvorfor SKAT udfordrer de underliggende elementer i den eksisterende A/B-model. Informationsniveauet har dog været sparsomt, idet SKAT endnu ikke selv er helt sikre på, hvorledes et eventuelt styresignal forventes at komme til at se ud, grundet de mange forskellige vinkler af A/B-modellen, som anvendes i praksis.

En medarbejder fra FSR – danske revisorer er ligeledes interviewet via mail for at få et andet syn på sagen omkring udfordringen af elementerne i A/B-modellen.

Dernæst er der indhentet sekundær litteratur i form af artikler fra internetmedier, herunder fra FSR, Kammeradvokaten, diverse internetsider samt artikler og publikationer fra de større revisionshuse. Desuden er den generelle lovgivning på området anvendt, samt pensum fra CMA-studiet.

Det har været væsentligt at stille sig kritisk overfor især den sekundære litteratur, idet publikationerne ofte bærer præg af forfatterens holdninger. Dette er ligeledes tilfældet i de mange avisartikler og lign. på nettet, idet disse ofte er farvet af forfatternes egne holdninger og det publikum, som de skriver til.

3. Præsentation af TrykDesign A/S

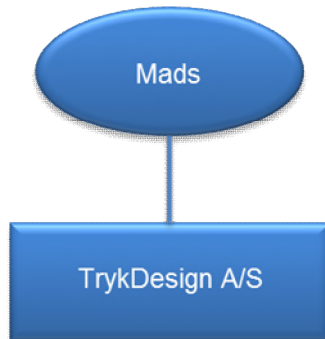
For at give et bedre overblik over teorien som anvendes i forbindelse med kandidatafhandlingen, er der taget udgangspunkt i en generationsskiftecase, som meget vel kunne have været aktuel. Casen tager udgangspunkt i grafikerer Mads på 55 år, som har stiftet TrykDesign A/S. Mads, som nærmer sig pensionsalderen, ønsker at udarbejde en plan for et generationsskifte til enten hans søn Lucas eller hans medarbejder igennem mange år, Andreas.

3.1 TrykDesign A/S

TrykDesign A/S blev stiftet i 1995 af Mads, som har en uddannelse som grafiker. Selskabet beskæftiger sig med totale grafiske løsninger.

TrykDesign A/S blev med tiden større og erhvervede sig derfor i 2010 en ejendom til brug for udlejning og kontor for TrykDesign A/S.

Den nuværende ejerstruktur er således, at Mads er hovedaktionær i TrykDesign A/S og personligt ejer 100 % af aktierne:



Figur 2 - Ejer struktur (egen tilvirkning)

Løbende har Mads været meget omkostningsbevidst, og da selve virksomheden ikke kræver de store investeringer, qua af at meget af arbejdet bliver outsourcet til trykkerier el. lign., har det resulteret i en fornuftig drift af selskabet, hvor der altid er genereret et mindre eller større overskud. Det ses at ejendommen, som blev erhvervet i 2010, er steget meget lidt i værdi. Det skyldes dels, at eftervirkningerne fra finanskrisen fortsat mærkes på ejendomsmarkedet, dels at ejendommen ikke ligger i et særlig attraktivt område, hvorfor værdiregulering har været lille.

Bilag 1 viser TrykDesign A/S' nøgletal for perioden 2009-2013, og som det ses er selskabet kommet godt ud af den økonomiske krisetid, der prægede branchen i årene 2006-2009. Selskabet formåede

trods krisen stadigvæk at komme ud med meget fine og positive resultater. Afkastningsgraden ligger på et fornuftigt niveau, selvom den var noget højere i 2009. Dette afspejles også i egenkapitalens forrentning. Selskabet har en fornuftig likviditet og der er foretaget store afdrag på realkreditgælden. Det har altid været en prioritet for Mads, at selskabet har været selvfinansierende, så han har undgået at være afhængig af diverse pengeinstitutter.

3.2 Overdrager

Mads er 55 år og er gift med Merle. Sammen har de sønnen Lucas. Mads og Merle har tilsammen en formue på ca. 8 mio. kr., hvor hovedparten udgøres af aktierne i TrykDesigns A/S samt en større villa.

Mads har en pensionsopsparing på godt kr. 500.000, hvilket ikke er tilstrækkelig, men skyldes deres levestandard. Han er derfor interesseret i, at generationsskiftet resulterer i yderligere sikring af hans pension, således at ægteparrets pension i væsentlig grad kommer til at bestå af afkastet fra TrykDesign A/S.

Selskabet betyder meget for Mads og det har altid været hans drøm, at det skulle leve videre, selvom han skulle gå af. Derfor overvejer han et generationsskifte til enten sønnen Lucas ellers hans nære medarbejder Andreas. Han ved dog endnu ikke, hvorledes selve generationsskiftet skal finde sted, men har styr på alt det praktiske i forhold til de bløde værdier, herunder hvorfor han ønsker at generationsskifte, tidshorisonten og hans fremtidsudsigter. Dette behandles derfor ikke.

3.3 Erhverver – søn

Lucas er 31 år og ligesom sin far uddannet inden for den grafiske branche. De seneste 3 år har Lucas været ansat i TrykDesign A/S. Han har tidligere været ansat i en anden grafiker virksomhed, men udtrykker ønske om at blive en større del af TrykDesign A/S.

Lucas er gift og tilsammen har han og konen en formue på 2,4 mio. kr., som ville kunne bruges på et eventuelt generationsskifte.

3.4 Erhverver – medarbejder

Andreas er 37 år og har været ansat i selskabet siden 1998. Han besidder til dagligt funktionen som økonomiansvarlig. Mads ser Andreas som en vigtig del af selskabet samt en mulig afløser qua hans forståelse for det økonomiske. Andreas har ikke nogen nævneværdig opsparing, som kan bruges til en eventuel overtagelse af selskabet, idet han bruger alle de penge, han tjener, og bor til leje.

4. Værdiansættelsesmetoder mellem interesseforbundne parter

”Værdien af et selskab i drift er et resultat af en række subjektive forventninger til det afkast, som det pågældende selskab kan præstere i de kommende perioder og den deraf afledte værdi i nutidskroner. Denne værdi kan derfor ikke fastsættes objektivt”³.

Korrekt værdiansættelse af selskabet er et vigtigt element i planlægningsfasen, da værdiansættelsen har stor indflydelse på overdragere og erhververs beslutninger.

Ved overdragelse mellem interesseforbundne parter er det vigtigt, at værdien fastsættes til handelsværdi, jf. LL § 2 stk. 1. Da interesseforbundne parter ofte vil have et incitament til at handle ud fra personlige interesser, kan det ske, at værdien enten sættes højere eller lavere end hvad uafhængige parter ville være kommet frem til. Dette sker i de fleste tilfælde med skatteundgåelse for øje.

Når det ikke er muligt at ansætte handelsværdien ved at sammenligne transaktioner foretaget mellem uafhængige parter, har SKAT fremlagt tre værdiansættelsesvejledninger, som kan anvendes:

- 1982-cirkulæret
- TSS cirkulærene fra 2000
- Værdiansættelsesvejledningen fra 2009

Afhandlingen omhandler som nævnt i afgrænsningen ikke værdiansættelsesvejledningen, idet TSS cirkulærene fra 2000 fortsat kan benyttes og da værdiansættelsesvejledningen ikke erstatter de allerede gældende TSS cirkulære. Det er dog væsentligt at påpege, at cirkulærene ikke er bindende, og at man er ikke forpligtet til at følge disse, såfremt en mere retvisende handelsværdi kan findes på anden vis.

SKAT vil ved overdragelse mellem interesseforbundne parter, hvor de udstedte cirkulærer ikke benyttes, ofte have incitament til at kontrollere, at værdiansættelsen er sket til handelsværdi. Det kan i disse tilfælde anbefales at søge om bindende svar på værdiansættelsen. Indhentes et sådant ikke, har SKAT mulighed for at foretage korrektion af værdiansættelsen, hvis handelen ikke foretages til den handelsværdi, som kunne forventes at opnås mellem uafhængige parter⁴.

³ Ejer og generationsskifte af virksomhed, udgivet af Deloitte side 31

⁴ Generationsskifte og omstrukturering, Søren Halling-Overgaard m.fl., s. 17

På baggrund af ovenstående vil følgende cirkulærer derfor blive behandlet i dette afsnit:

- 1982-cirkulæret, anvendes til værdiansættelse af unoterede aktier, når overdragelsen sker inden for gaveafgiftskredsen
- TSS cirkulæret 2000-9, anvendes til værdiansættelse af unoterede aktier, når overdragelsen sker mellem interesseforbundne parter, der falder uden for den gaveafgiftspligtige kreds.
- TSS cirkulæret 2000-5, anvendes til værdiansættelse af ejendom, når overdragelse sker mellem interesseforbundne parter, der falder uden for gaveafgiftskredsen.
- TSS cirkulæret 2000-10, anvendes til værdiansættelse af goodwill, når overdragelse sker mellem interesseforbundne parter, der falder uden for gaveafgiftskredsen.

1982-cirkulæret finder kun anvendelse ved overdragelse inden for den personkreds, der er omfattet af Boafgiftsloven § 22. For at give et klart overblik over forskellen mellem 1982-cirkulærets- og 2000-cirkulærernes anvendelsesområder, beskrives gaveafgiftsbegrebet først kort.

4.1 Gaveafgiftskredsen

Ved overdragelser, hvor der foreligger et gaveelement, medregnes dette som udgangspunkt i den skattepligtige indkomst, jf. SL § 4 stk. 1 litra c. Foreligger der derimod en gave til de nævnte personer i personkredsen, jf. BAL § 22, medregnes gaven ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. SL § 5 stk. 1 litra b. I stedet beregnes der en gaveafgift af den værdi af gaven, der overstiger bundgrænsen (58.700 kr., 2014 niveau) for det pågældende indkomstår.

Bundgrænserne gælder for overdragelse af gaver ydet fra gavegiver til gavemodtager. Dette vil sige at forældre kan give det samme barn en gave hver, hvor bundgrænsen i begge tilfælde udnyttes fuldt ud, dvs. at et barn i år 2014 kan få kr. 117.400 i gave, uden at det vil medføre en gaveafgift.

Ved overdragelser, hvor der foreligger et gaveelement, indeholdes derfor den omtalte gaveafgift, som udgør 0 %, 15 % eller 36,25 %, alt afhængig af gavens størrelse og hvilken person, der er tale om.

Det kan derfor konstateres, at 1982-cirkulæret ikke vil kunne finde anvendelse ved overdragelse til nær medarbejder, idet han ikke er omfattet af personkredsen i BAL § 22. Det vil derimod kunne bruges ved overdragelse til sønnen Lucas, hvilket betyder, at Lucas vil kunne modtage en årlig gave på 117.400 kr., for herefter at skulle betale en gaveafgift på 15 % til staten af alt over dette beløb.

Det følger af BAL § 24, at det er muligt, at gavegiveren betaler gaveafgiften for gavemodtageren. Den betalte gaveafgift bliver derefter ikke afgiftspligt for gavemodtageren, og metoden kan derfor med fordel anvendes i forbindelse med et eventuelt generationsskifte, såfremt gavegiverne har den likviditet, der skal til for at betale gaveafgiften. Der skal seneste den 1. maj i det efterfølgende år indgives en anmeldelse af gaven og den afgiftspligtige værdi til SKAT, jf. BAL § 26.

Ved gaveoverdragelse er værdiansættelsen bindende og SKAT har kun 6 måneder til at ændre værdiansættelsen efter anmeldelsens modtagelse, jf. BAL § 27, stk. 2.

4.2 Overdragelse inden for gaveafgiftskredsen

Som tidligere konkluderet kan 1982-cirkulæret anvendes ved overdragelser inden for kredsen af personer nævnt i BAL § 22, herunder overdragelse mellem Mads og Lucas.

4.2.1 1982-cirkulæret

Cirkulære nr. 185 af 17.11.1982 omfatter værdiansættelse af aktiver og passiver ved dødsboer m.m. og ved gaveafgiftsberegning⁵.

Det fremgår af 1982-cirkulæret afsnit 17⁶, at værdiansættelsen af aktier skal ske til aktiernes handelsværdi. For børsnoterede aktier vil det være værdien på fondsbørsen på det for skatte- og afgiftsberegningen afgørende tidspunkt. Dette er ikke muligt med unoterede aktier, idet der oftest ikke vil være en sammenlignelig handelspris. Værdien vil i stedet skulle ansættes til den senest beregnede skattekurs.

4.2.2 Formueskattekursen

Det følger af den juridiske vejledning, C.B.2.1.4.5, at SKAT ikke beregner formueskattekursen for unoterede aktie- og anpartsselskaber, se lov nr. 1219 af 27. december 1996. Den hidtil gældende praksis for værdiansættelse af unoterede aktier og anparter ved arv og gave kan dog i princippet fortsat finde anvendelse, uanset at kurslisten er afskaffet, se her TfS 1997, 599 TSS. Det betyder, at handelsværdien fortsat kan beregnes ud fra de retningslinjer, som SKAT tidligere har fastsat.

I overensstemmelse med hidtidig praksis, jf. ligningsvejledningen for 1996 afsnit A.H.3.1.1, beregnes aktiernes værdi derfor således, og der henvises til bilag 2 for en beskrivelse af de enkelte regler.

⁵ Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, s. 128

⁶ Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, s. 131

Det vil i forbindelse med værdiansættelsen af TrykDesign A/S være beregningsreglen for ”hovedaktionærselskaber”, som finder anvendelse, idet Mads ejer over halvdelen af de stemmeberettigede aktier. Denne model tager i modsætning til ”den almindelige regel” ikke højde for deklareret udbytte ved beregningen af formueskattekursen.

Ved beregningen for hovedaktionærselskaber tages der højde for både indtjeningsevnen samt selskabets indre værdi. Skattekursen beregnes ved gennemsnittet af indtjeningsevnen og den indre værdi, og hvis den beregnede skattekurs er højere end den indre værdi, inden der foretages en regulering af den indre værdi med 80 %, skal den ”modificerede regel” i stedet anvendes.

Ved anvendelse af den modificerede regel skal der for 90% af indtjeningsevnen bruges den oplyste kapitaliseringsfaktor på $5\frac{1}{4}$, se nedenfor, som netop er halvdelen af den normale på $10\frac{1}{2}$, som bruges for de sidste 10%. Hvis den nye beregnede kurs er mindre end den indre værdi, anvendes i stedet den indre værdi, hvorfor den største af disse to beregnede indre værdier anvendes.

Indtjeningsevnen

Indtjeningsevnen er et gennemsnit af selskabets driftsresultat, gældende både for over- eller underskud, i procent af selskabskapitalen i det regnskabsår, der danner grundlag for selskabets seneste skatteansættelse, samt i de to foregående år.

Som selskabets driftsresultat anvendes den skattepligtige indkomst inden evt. fradrag for skattemæssigt underskud fra tidligere år, men med tillæg af eventuelt skattefrit udbytte. Beløbet mindskes herefter med det indkomstskattebeløb, der kan beregnes af denne indkomst. Indtjeningsevnen må ikke ansættes lavere end 0.

Aktiernes indre værdi

Ved aktiernes indre værdi forstås selskabets samlede formue (egenkapital) i procent af selskabskapitalen. Formuen opgøres efter de skattemæssige regler på baggrund af selskabets status ved udgangen af det regnskabsår, der danner grundlag for selskabets seneste skatteansættelse forud for beregningen af værdien af aktierne.

Ved beregningen af den indre værdi foretages fradrag for de på statustidspunktet endnu ikke forfaldne beløb, der medgår til betaling af udbytte for selskabets senest afsluttede regnskabsår, samt for selskabsskatter, som er eller kan forventes pålynet selskabet for tiden forud for opgørelsesdagen.

Hvis den indre værdi er negativ, sættes den til 0.

Udbytte

Ved udbytte forstås det deklarerede udbytte. Der anvendes den udbytteprocent, som er vedtaget som udbytte for det regnskabsår, som danner grundlag for selskabets seneste skatteansættelse.

Kapitaliseringsfaktorer

Efter beregning af indtjeningssevnen og aktiernes indre værdi reguleres disse med de af SKAT udstedte kapitaliseringsfaktorer, de seneste er gældende fra den 1. januar 2012:

- Indtjeningssevne: 10,5
- Modificeret regel: 5,25
- Indre Værdi: 80
- Udbytte: 76,0

4.2.3 Værdiansættelse af fast ejendom jf. 1982-cirkulæret

Værdiansættelse af fast ejendom sker ved anvendelse af 1982-cirkulæret punkt 3-16, hvor punkt 5 fastslår, at værdien skal omregnes til kontantværdien. Værdien måles derfor til kontantværdien ved at kursregulere tilhørende gældsposter.

Jf. punkt 6 skal kontantværdien sammenlignes med kontantejendomsværdien, hvor kontantværdien højest må være 15 % højere eller 15 % lavere end kontantejendomsværdien. Er dette tilfældet, kan værdien lægges til grund for beregningen af arve- eller gaveafgiften. Afviger kontantværdien mere end 15 %, bør den reguleres, medmindre der ligger særlige begrundelser bag, f.eks. en faldende eller stigende prisudvikling siden den seneste offentliggjorte kontantejendomsværdi. Dog skal det påpeges, at SKAT vil kunne udfordre dette, hvorfor det alt andet lige vil være meget væsentligt at have solid dokumentation på, hvorfor værdien er vurderet højere eller lavere.

Tidligere er det vurderet, at en far ikke kunne overdrage en ejendom til sin datter til den seneste offentlige ejendomsvurdering minus 15 %, idet de omkringliggende lejligheder var solgt væsentligt højere end den offentlige ejendomsvurdering, dette selvom de havde fulgt den gældende lovgivning. Der var tale om en alt for lav ejendomsvurdering, hvorfor SKAT i første omgang gik ind i sagen⁷.

⁷ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1651406&vId=0&lang=DA>

4.2.4 Værdiansættelse af TrykDesign A/S

Mads er hovedaktionær i TrykDesign A/S, hvorfor der kan ske værdiansættelse af selskabet efter reglerne om hovedaktionærselskaber og dermed skattekursen. Beregningen ser derfor således ud:

Værdien af selskabet beregnes som et gennemsnit af indtjeningsevnen kapitaliseret med 10,5 og 80 % af aktiernes indre værdi.

Ejendommen er optaget til den regnskabsmæssige værdi, hvilket skyldes, at den offentlige ejendomsvurdering er 200.000 højere og at man har gjort brug af cirkulærets regel om maksimalt 15% lavere værdi heraf.

Det følger af den fulde skattekursberegning, som kan ses af bilag 3, at indtjeningsevnen er beregnet til 1.753,5. Herefter skal aktiernes indre værdi beregnes, hvor først selskabets skattemæssige egenkapital findes, denne er 7.763.474 kr.

Selskabets indre værdi er således 1.552, inden denne reguleres med kapitaliseringsfaktoren. Herefter er det muligt at beregne skattekursen for hovedaktionær. Skattekursen er beregnet til 1.495, og da skattekursen er mindre end den indre værdi, er det skattekursen som anvendes, hvorfor den modificerede regel ikke anvendes.

Værdien for TrykDesign A/S er derfor beregnet efter 1982-cirkulæret til 6.208.000 kr.

4.3 Overdragelse uden for gaveafgiftskredsen

Ved overdragelse af et selskab til en interesseforbundet part skal værdiansættelsen ske efter TSS cirkulære 2000-09, såfremt der i overdragelsen ikke indgår et gaveelement, og overdragelsen dermed ikke er omfattet af 1982-cirkulæret. Værdien af unoterede aktier skal som udgangspunkt sættes til handelsværdi, men såfremt handelsværdien ikke kendes, ”beregnes aktiernes værdi som summen af de enkelte aktivposter minus gældsposterne i selskabet og den opgjorte værdi tillægges værdien af goodwill”⁸. I denne forbindelse bruges derfor følgende cirkulære:

- TSS Cirkulære 2000-5 - værdiansættelse af fast ejendom
- TSS Cirkulære 2000-10 - værdiansættelse af goodwill
- TSS Cirkulære 2000-9 - værdiansættelse af aktier og anparter

⁸ TSS cirkulære 2000-09 – værdiansættelse af aktier og anparter

Ovenstående cirkulærer beskriver ikke værdiansættelse af alle virksomhedens aktiver og passiver, såsom eksempelvis materielle anlægsaktiver (med undtagelse af fast ejendom), varebeholdninger, andre tilgodehavender samt anden gæld. Det antages derfor, at disse værdiansættes til de i regnskabet opgjorte værdier, der fremgår af den seneste årsrapport eller på tidspunktet for værdiansættelsen, med mindre at denne afviger i væsentlig grad fra handelsværdien.

I værdiansættelsen af TrykDesign A/S er der ikke foretages reguleringer af disse poster, hvorfor disse indgår i beregningen med den regnskabsmæssige værdi.

Da en nær medarbejder ikke er nævnt i BAL § 22, vil værdiansættelse ved overdragelse mellem Mads og Andreas således ske efter 2000-cirkulærerne.

4.3.1 TSS cirkulære 2000-5 – værdiansættelse af fast ejendom

”Ved overdragelse af fast ejendom mellem interesseforbundne parter, skal ejendommen overdrages til handelsværdi, svarende til, hvad en uafhængig 3.mand ville have betalt på tidspunktet, hvor bindende aftale er indgået”.⁹

Dette fremgår ligeledes af LL § 2, stk. 1.

Hvor handelsværdien eller markedsværdien ikke kendes, kan den seneste offentlige ejendomsvurdering lægges til grund som værende markedsværdien. Dog skal ombygninger og forbedringer på ejendommen, som vel og mærket ikke indgår i markedsværdien, tillægges.

Som markedet er i dag, sælges rigtig mange ejendomme til en pris under den seneste offentlige ejendomsvurdering¹⁰, hvorfor det kan være en god ide at indhente en ekstern vurdering fra eksempelvis to uvildige ejendomsmæglere, og fastlægge markedsværdien som et gennemsnit af de to vurderinger. Dog bør man altid sikre sig, at SKAT vil anerkende denne værdiansættelse, f.eks. ved at indhente bindende svar på værdiansættelsen.

Såfremt den offentlige ejendomsvurdering anvendes, kan der jf. § 4 i lovbekendtgørelse nr. 648 af 11. august 1999 begæres omvurdering uden for de almindelige vurderinger, idet den offentlige ejendomsvurdering ofte ikke er udarbejdet på salgstidspunktet. Dette er ligeledes muligt, såfremt en ejendom ønskes handlet til en så lav værdi som muligt.

TrykDesign A/S har i regnskabet optaget ejendommen til kostpris med fradrag for akkumulerede afskrivninger. Ejendommen er i salgsårets blevet opskrevet til den offentlige ejendomsvurdering,

⁹ TSS cirkulære 2000-05 – værdiansættelse af fast ejendom

¹⁰ Vækst og innovation – Rettidige og gode generationsskifter skaber fremtidens vindere, LETT, side 90

hvilket er vurderet hensigtsmæssigt. En uvildig ejendomsmægler har vurderet ejendommen til at ligge på nogenlunde samme niveau som den offentlige ejendomsvurdering.

Regnskabmæssig værdi af ejendommen	6.000.000
Mæglervurdering	<u>6.200.000</u>
Ændring	<u>200.000</u>
Udskudt skat af ændring	<u>-50.000</u>

Uanset hvilken af værdierne ejendommen optages til, anbefales det at søge om bindende svar, således at SKAT ikke senere anvender retten til at ændrer i værdiansættelsen med de dertil hørende skattemæssige konsekvenser. Dette tager ca. tre måneder.

4.3.2 TSS cirkulære 2000-10 – værdiansættelse af goodwill

Det følger af TSS cirkulære 2000-9, at der ved overdragelse mellem interesseforbundne parter uden for gaveafgiftskredsen skal tillægges goodwill til overdragelsessummen. Ved goodwill forstås:

”Den til en erhvervsvirksomhed knyttede kundekreds, forretningsforbindelse eller lignende”¹¹

Goodwill defineres således som de af virksomheden oparbejdede relationer og forbindelser. Da disse ofte kan være svære at værdiansætte, er der i TSS cirkulære 2000-10 anført en beregningsmodel for goodwill. Værdien beregnes efter denne skematiske model, som tager udgangspunkt i resultatet fra de seneste tre årsrapporter.

I visse brancher findes der særlige kutymer for værdiansættelse. Dette er ikke tilfældet for TrykDesign A/S' branche, hvorfor der sker værdiansættelse af goodwill efter TSS cirkulære 2000-10.

Beregningsmodellen er standardiseret, hvorfor det er væsentligt at vurdere, om beregningen giver et retvisende billede af værdiansættelsen af goodwill, eller om der foreligger specielle omstændigheder, der kan påvirke denne. Vurderes beregningen ikke at kunne anvendes, skal der korrigeres i resultatet således, at det svarer til, hvad en uafhængig tredjemand ville betale.

Som nævnt er selve beregningsmodellen standardiseret, det forventes derfor, at der er kendskab til modellen i hovedtræk. Nedenfor er derfor kun behandlet de områder i beregningsmodellen, som kan være specifikke og der løbende skal tages stilling til.

¹¹ http://www.tax.dk/jv/cc/C_C_6_4_1_1.htm

Idet der er tale om et selskab skal der ikke korrigeres for driftsherreløn, idet samtlige ansatte inklusiv aktionæren vil have modtaget løn for deres arbejde i selskabet. Der skal korrigeres for driftsherreløn, såfremt der er tale om en privat ejet virksomhed.

Goodwill kan have varierende levetider, hvorfor kapitaliseringsfaktoren også kan ændre sig. Følgende forhold kan påvirke levetiden for goodwill¹²:

- Type og kompleksitet af virksomhedens produkter og/eller tjenesteydelser
 - o Det antages, at goodwill typisk har en længere levetid, hvor der er tale om produktion og/eller salg af helt unikke produkter/tjenesteydelser
 - o Modsat ved mere standardiserede produkter
- Produktion/forhandling af et indarbejdet og anerkendt varemærke må antages at have en forlængende effekt på levetiden for goodwill.
- Hvis køber i løbet af kort tid ved etablering af en helt ny virksomhed kan opbygge en goodwill svarende til den, der er knyttet til den aktuelle virksomhed, må goodwill antages at have en forholdsvis kort levetid. Dette gælder eksempelvis mindre håndværksvirksomheder.

Ovenstående punkter er vigtige for overvejelserne omkring levetiden for goodwill, og skal vurderes i forhold til værdiansættelsen heraf i TrykDesign A/S.

Cirkulæret beskriver desuden følgende elementer, der kan have betydning for værdiansættelsen, og som kan føre til justering af den værdiansættelse af goodwill, der fremkommer ved anvendelse af beregningsmodellen¹³:

- Velbegrundede forventninger til fremtiden, evt. baseret på indgåede aftaler om fremtidige ydelser
- Udviklingen fra afslutningen af sidste regnskabsperiode til tidspunktet for overdragelsen
- Situationer, hvor indehaver(e) eller medarbejdere med afgørende indflydelse på virksomhedens indtjening ikke følger med virksomheden
- I tilfælde, hvor virksomhedens indtjening udelukkende eller i det væsentlige er baseret på én eller ganske få meget store kunder, vil beregningsmodellen være mindre anvendelig. Der bør således ske et nedslag som udtryk for den usikkerhed, der er forbundet hermed.

¹² TSS cirkulære 2000-10 – værdiansættelse af goodwill

¹³ TSS cirkulære 2000-10 – værdiansættelse af goodwill

- Hvis virksomhedens indtjening i de foregående år har været påvirket af store éngangsindtægter eller -udgifter, herunder f.eks. betydelige forsknings- og udviklingsudgifter, ekstraordinært store debitortab eller ekstraordinært store finansielle indtægter eller udgifter.

Udgangspunkt for anvendelse af beregningsmodellen er således, at der er aflagt årsregnskab de seneste tre år. Er dette ikke tilfældet, må modellen tilpasses de givne omstændigheder.

I forbindelse med værdiansættelsen af goodwill i TrykDesign A/S er levetiden sat til 7 år. Dette skyldes, at der er tale om en anerkendt virksomhed med et godt navn i branchen, der forbindes med kvalitetsprodukter. Kapitaliseringsfaktoren herfor er 2,7.

Beregning af goodwill i TrykDesign A/S er foretaget og udgør 1.356.977 kr., jf. bilag 4. Det er vurderet, at denne værdi af goodwill synes realistisk.

4.3.3 TSS cirkulære 2000-9 - værdiansættelse af aktier og anparter

TSS cirkulære 2000-9 omhandler overdragelse af aktier og anparter mellem interesseforbundne parter i de tilfælde, hvor overdragelsen ikke er omfattet af 1982-cirkulæret.

Ofte vil der være tale om overdragelse af unoterede aktier/anparter. Disse værdiansættes ved hjælp af en såkaldt ”hjælperegulering”¹⁴, som tager udgangspunkt i selskabets indre værdi, dvs. alle aktivposter fratrasket gældsposter, med tillæg af den netop beregnede goodwill og en eventuel mer- eller mindre værdi på fast ejendom i forhold til den bogførte værdi, begge dele reguleret for udskudt skat.

”Det resultat, der følger af hjælpereglens anvendelse, vil kunne fraviges i sin helhed eller for så vidt angår enkeltposter, når det må anses for relevant og væsentligt for at finde et egnet udtryk for værdien af de overtagne aktier”.¹⁵

4.3.4 Værdiansættelse af TrykDesign A/S

Når værdierne for fast ejendom og goodwill er fastsat, kan handelsværdien for TrykDesign A/S beregnes. Nedefor ses beregningen, som viser en værdiansættelsen efter hjælpereglen på 8.584.727 kr.

¹⁴ TSS cirkulære 2000-9 - Værdiansættelse af aktier og anparter

¹⁵ TSS cirkulære 2000-9 - Værdiansættelse af aktier og anparter

TSS cirkulære 2000-9 ved værdiansættelse af TrykDesign A/S

Regnskabsmæssig egenkapital 2013		7.738.181
Regulering af ejendom	200.000	
Påvirkning udskudt skat heraf	<u>-50.000</u>	150.000
Beregnet goodwill	1.356.977	
Påvirkning udskudt skat heraf	<u>-339.244</u>	1.017.733
Regulering udskudt skat årsrapport 2013		<u>-321.187</u>
Værdi beregnet efter hjælpereglen		8.584.727

4.4 Delkonklusion

I forbindelse med værdiansættelse af et selskab er der ved overdragelse mellem interesseforbundne parter ikke modstridende interesser. En forkert værdiansættelse kan i værste fald være foretaget med skatteundgåelse for øje, hvorfor SKAT har stor fokus på dette.

Overdragelse skal ske til handelsværdi. Da der ikke foreligger en decideret fastlagt kurs ved unoterede aktier, og der ikke er sammenlignelige handler, har SKAT udstedt en række af vejledende cirkulærer til brug for værdiansættelsen, herunder 1982-cirkulæret og TSS cirkulærene fra 2000.

Valget af cirkulære afhænger af, om de interesseforbundne parter er inden for gaveafgiftskredsen.

Det er konkluderet, at Lucas er inden for gaveafgiftskredsen, idet han er Mads søn, mens Andreas er uden for, idet han betegnes som en nær medarbejder.

Det er konkluderet, at begge cirkulære udstedt af SKAT skal anvendes. 1982-cirkulæret benytter skattekursen, og for hovedaktionærselskaber, som tager udgangspunkt i denne, benyttes gennemsnittet af indtjeningsevnen og 80 % af den indre værdi.

Værdien af aktierne i TrykDesign A/S er efter 1982-cirkulæret beregnet til 6.208.000 kr.

TSS cirkulærene fra 2000 tager udgangspunkt i selskabets regnskabsmæssige egenkapital korrigeret for ejendomsværdien, goodwill og udskudt skat.

Værdien af aktierne i TrykDesign A/S er efter 2000-cirkulærene beregnet til 8.584.727 kr.

Konklusionen på baggrund af den foretagne beregning er, at der kan opnås en væsentlig lavere værdi ved overdragelse inden for gaveafgiftskredsen. Dette skyldes, at der ved brug af TSS cirkulærerne fra 2000 skal beregnes goodwill samt at der ved anvendelse af 1982-cirkulæret er mulighed for en lavere værdiansættelse af selskabets ejendom.

TSS cirkulærerne fra 2000, der anvendes ved afståelse til nær medarbejder, inddrager flere parametre, hvorfor handelsværdien beregnet efter denne metode virker mere korrekt.

5. Omstruktureringsmodeller

Ved et kommende generationsskifte kan der være behov for omstrukturering af selskabet, inden det er klar til at generationsskifte. Dette sker som regel i skattemæssig henseende.

Et generationsskifte skal derfor planlægges i god tid, og da selve processen for en omstrukturering kan være meget tidskrævende, bør denne planlægges år forud for selve generationsskiftet. Der er derfor tale om en lang proces, hvor overdrager altid bør søge vejledning hos sin revisor eller skatterådgiver. Selve processen for en omstrukturering kan ses af bilag 5.

En omstrukturering kan være med til at udskille den del af aktiviteten eller aktiverne i selskabet, der ønskes overdraget. Dette medfører en slankning af selskabet, der gør det billigere for erhverver at overtage selskabet.

I TrykDesign A/S er ejendommen en økonomisk tung post, som med fordel kan udskilles fra selskabet inden generationsskiftet foretages, hvilket vil lette den økonomiske byrde for erhverver. Den øvrige aktivitet er selve grafikeraktiviteten, som netop ønskes generationsskiftet, hvorfor anden aktivitet ikke skal omstruktureres ud af selskabet.

Igennem de seneste år har der været gennemført en del ændringer i de regelsæt, der regulerer aktieafståelse samt stiftelse og omstrukturering af selskaber. Tre væsentlige ændringer i forbindelse med generationsskifte er gennemført og har betydning for de mere standardiserede generationsskifter.

I 2007 blev **L 343**, også benævnt L 110A, vedtaget, hvorved lovgivningen blev ændret, således at skattefrie omstruktureringer uden tilladelse fra SKAT blev en mulighed.

Dette krævede tidligere tilladelse, hvor der i ansøgningen herom skulle redegøres for problemstillinger som forretningsmæssig begrundelse og skatteundgåelse, hvilket kunne være svært at retfærdiggøre over for SKAT. Disse problemstillinger førte dengang i mange tilfælde til afslag, men i forbindelse med lovændringen er det ikke længere et krav, hvorfor der nu til dags også ses væsentlige flere skattefrie omstruktureringer uden tilladelse.

I 2009 blev **L 202** vedtaget, hvilket medførte, at udbyttebegrænsningen bortfaldt og blev erstattet af et 3-årigt holdingkrav. Det betød at hvis aktierne efterfølgende blev solgt inden for tre år, vil dette medføre, at omstruktureringen blev skattepligtig.

Ved komplicerede generationsskifter vil det være en fordel eller ligefrem nødvendigt at søge om tilladelse eller bindende svar fra SKAT forud for en skattefri omstrukturering.

Der foreligger dog en risiko ved at foretage skattefrie omstruktureringer uden tilladelse, så hvis det er muligt at foretage en skattefri omstrukturering med tilladelse, kan selskaberne undgå risikoen for, at SKAT ved en efterfølgende gennemgang anser omstruktureringen for at være skattepligtig.

SKAT kræver en forretningsmæssig begrundelse på selve forløbet for omstruktureringen, såfremt denne ønskes med tilladelse. I mange tilfælde giver SKAT en tilladelse med forbehold, og som udgangspunkt tilføjer SKAT altid vilkår, der skal opfyldes, inden den endelige tilladelse gives. Procedure for at foretage en omstrukturering med tilladelse fra SKAT kan ses af bilag 6.

De to omstruktureringsmodeller, der belyses i afhandlingen, er følgende:

- Aktieombytning
- Spaltning, ophørsspaltning / grenspaltning

Muligheden for at foretage en skattepligtig omstrukturering bør altid vurderes, idet en sådan kan være en fordel, såfremt der ikke påhviler selskabet betydelige latente skatter.

I TrykDesign A/S ligger der en ikke ubetydelig latent skat, som der ikke vil være mulighed for at betale, hvis denne kom til beskatning. Det er derfor ikke relevant at behandle skattepligtige omstruktureringer i forbindelse med denne case.

5.1 Aktieombytning

Aktieombytning er i dag en af de mest benyttede omstruktureringsmodeller i forbindelse med planlægning af et generationsskifte og tilrettelæggelse af den optimale koncernstruktur.

Motiverne for at foretage en aktieombytning er mange. Der kan blandt andet opnås en holdingstruktur, hvilket giver mulighed for at opspare kapital fra driften ved udbytteudlodninger til holdingselskabet, der ikke har den samme driftsrisiko, samtidig med at det slanker balancen i driftsselskabet. Strukturændringen har en række fordele, herunder at det vil være billigere for tredjemand at købe sig ind i driftsselskabet og at et holdingselskab skattefrit kan afstå datterselskabsaktier, koncernselskabsaktier og unoterede porteføljeaktier omfattet af ABL § 4 C. Salg af sidstnævnte er gjort skattefrit ved ny lov pr. 1. januar 2013.

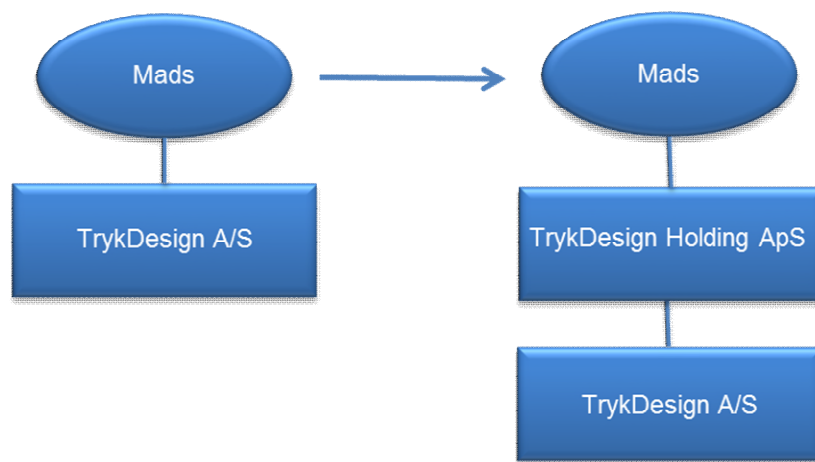
Holdingselskabet vil efterfølgende kunne fungere som en pengetank, hvor der kan disponeres over fremtidige investeringer og indtjeninger, eller fungere som en pensionskasse med årlig udlodning til Mads.

I TrykDesign A/S' tilfælde vil en holdingstruktur være en optimal løsning, idet det forøger mulighederne for, at et senere generationsskifte skattemæssigt vil kunne gøres mere optimalt. Dog bør det holdes i mente, at der forligger et ønske om at bibeholde ejendommen i et underliggende selskab, hvilket kan være en likviditetsmæssig tung byrde.

Aktieombytningen skal derfor ses i en sammenhæng med en efterfølgende spaltning, hvor den vil være en del af en større omstrukturering. En samlet løsning kunne være at foretage en aktieombytning efterfulgt af en spaltning, for derved at opnå den optimale holdingstruktur samt mindske den økonomiske byrde for Lucas eller Andreas ved overtagelse af driften.

Ved en aktieombytning indskyder aktionærerne i driftsselskabet deres aktier i et nyt eller eksisterende selskab, det modtagende selskab, mod selv at få aktierne i det modtagende selskab, og dermed opnå en holdingstruktur.

Nedenfor er vist, hvorledes en aktieombytning strukturmæssigt vil se ud i TrykDesign A/S' tilfælde. Figuren viser, hvorledes Mads efter aktieombytning vil ejer anparten i et nystiftet selskab, som så ejer aktierne i TrykDesign A/S:



Figur 3 – Struktur for aktieombytning (egen tilvirkning)

5.1.1 Lovgivning

Hjemlen til at gennemfører en aktieombytning er defineret i aktieavancebeskatningsloven (ABL) § 36, stk. 1 og stk. 2, hvor der henvises til FUL §§ 9 og 11. Som tidligere nævnt, blev det ved L 343 fra 2007, muligt at gennemføre en skattefri omstrukturering uden tilladelse.

Definitionen for en aktieombytning fremgår af ABL § 36 stk. 2, og der kan af denne udledes to vigtige pointer:

- Et selskab erhverver en andel i et andet selskabs selskabskapital med den virkning, at det opnår flertallet af stemmerne.
- Betingelserne for at opnå flertallet af stemmerne, jf. ABL § 36, stk. 1, anses for opfyldt, selvom det erhvervende selskab efter aktieombytningen spaltes efter reglerne i FUL § 15 a.

Det er en grundlæggende betingelse for gennemførelsen af en aktieombytning, at det erhvervende selskab opnår flertallet af stemmerne i form af aktiemajoriteten i det oprindelige selskab.

Det er ligeledes et krav, at aktionærerne i det indskydende selskab alene modtager aktier i det modtagende selskab eller evt. også en kontant udligningssum. Det er derfor ikke muligt at foretage en aktieombytning, såfremt egenkapitalen er negativ, idet aktierne vil være værdiløse.

Når en aktieombytning er foretaget, og der derved er opstået en holdingstruktur, sker der beskatning hos aktionæren, altså holdingselskabet, efter reglerne i Aktieavancebeskatningsloven. Holdingselskabet kan herefter skattefrit afstå datterselskabsaktier, koncernselskabsaktier og unoterede porteføljeaktier omfattet af ABL § 4 C, jf. ABL § 8.

Det indskydende såvel som det modtagende selskab skal være omfattet af begrebet selskab i en medlemstat i artikel 3 i direktiv 90/434/EØF, eller være et selskab, der svarer til et dansk A/S eller ApS, men som er hjemmehørende uden for EU.

Det er et krav, at aktieombytningen skal være gennemført inden seks måneder regnet fra første ombytningsdag, jf. ABL § 36 stk. 4. Dog er der mulighed for at få forlænget denne frist. Det er ikke muligt at foretage en aktieombytning med tilbagevirkende kraft, jf. ABL § 36, stk. 4.

Det bør altid undersøges, om det kan betale sig at gennemføre en omstrukturering med tilladelse. Ved en skattefri aktieombytning med tilladelse fra SKAT skal omstruktureringen være forretningsmæssigt begrundet.

Ved en skattefri aktieombygning med tilladelse skal der udarbejdes en ansøgning, hvori forløbet for aktieombytningen beskrives og begrundes.

Følgende områder skal beskrives:

- Den forretningsmæssige begrundelse - formålet med aktieombytningen, hvor SKAT i de fleste tilfælde godkender nedenstående, dog uden garanti idet praksis er bredere hvilket ses af TfS 2005 426 ØLD, hvor en aktieombytning med tilladelse blev afvist:
 - o Risikoafgrænsning
 - o Generationsskifte
 - o Etablering af datterselskaber
- Ombytningens etablering
- Værdien af de ombyttede aktier

Akkurat som ved spaltning, se nedenfor, må hovedformålet ikke være skatteunddragelse eller skatteundgåelse.

Problematikken i ovenstående TfS afgørelse vedrørende den forretningsmæssige begrundelse viser vigtigheden af en korrekt og konkret forretningsmæssig begrundelse, idet der i pågældende sag ikke blev givet tilladelse, da man ikke mente, at ombytningen var økonomisk forsvarlig, og at hele scenariet i sidste ende omhandlede en samlet omstrukturering med skattetænkning for øje.

Såfremt der gives en tilladelse med vilkår, hvilket som tidligere nævnt ofte ses i praksis, kan en ansøger, der finder vilkårene urimelige, klage til SKAT inden for tre måneder.

Disse vilkår kan f.eks. være at alle efterfølgende begivenheder skal anmeldes til SKAT, og at aktierne ikke må afstås i tre år. Ved manglende overholdelse heraf, kan tilladelsen altså bortfalde.

Det er administrativt meget nemmere at lave en skattefri aktieombytning uden tilladelse, idet der ikke er noget krav om udarbejdelse af en ansøgning, hvorfor det også er muligt at undgå kravet om forretningsmæssig begrundelse. Ombytning uden tilladelse dog omfattet af følgende krav:

- Værdien af vederlagsaktierne med tillæg af en eventuel kontant udligningssum skal som udgangspunkt svare til handelsværdien af de ombyttede aktier.
- Det erhvervende selskab må ikke afstå aktierne i det erhvervede selskab i en periode på 3 år efter ombytningstidspunktet (det såkaldte holdingkrav).

- Anskaffelsestidspunkt og anskaffelsessum for de ombyttede aktier overføres til vederlagsaktierne, og det erhvervende selskab anses for at have erhvervet de ombyttede aktier på ombytningstidspunktet til den oprindelige værdi.

Ved ombytning uden tilladelse kan bl.a. en efterfølgende konkurs eller kapitalnedsættelse have uheldige konsekvenser for skattefriheden, idet en konkurs anses som afståelse og derved kan udløse holdingkravet, hvorefter den fortagne omstrukturering bliver skattepligtig. Det kan derfor være en god ide at udarbejde dokumenter, hvori det er omtalt hvilke investeringer, der må foretages, så der eksempelvis ikke foretages risikofyldte investeringer de første tre år efter ombytningen. Dette er ifølge skatterådet ligeså gældende for en kapitalnedsættelse.

Ovenstående kan teoretisk set undgås, såfremt ombytningen sker med tilladelse, dog med det i mente at SKAT i praksis stort set altid giver en tilladelse med særlige vilkår, som da vil være et treårigt ejertidskrav, hvorfor det alligevel ikke helt vil kunne undgås.

Der er pligt til at give meddelelse til SKAT, hvis der sker afståelse inden for den tre årige periode.

Der vil altid være mulighed for at foretage en efterfølgende kapitalforhøjelse, idet dette ikke medfører salg af aktier, men blot en tilførsel af kapital. Dette er bekræftet i TfS2009, 1136.SR.

5.1.2 Konsekvenser for overdrager

Ved at foretage en aktieombytning opstår holdingstrukturen, således at der vil være flere, bedre og mere optimale muligheder for et kommende generationsskifte.

Ved brug af en holdingstruktur er det muligt at opspare kapital fra driftsselskabet uden driftsrisiko og at udlodde udbytte op til 2*49.200 kr. (2014 niveau), idet Mads er gift, fra holdingselskabet hvert år til kun 27 % i skat. Dette giver også mulighed for at slanke driftsselskabet, således at en kommende afståelse vil være mindre økonomisk tung. Endelig vil holdingselskabet skattefrit kunne afstå sine datterselskabsaktier, når holdingkravet er opfyldt.

Efterfølgende vil der kunne foretages en kapitalforhøjelse i selskabet, hvilket gør, at det vil være muligt at benytte generationsskiftemodellen, A/B-modellen, som beskrives senere i afsnit 6.3.

Det er ifølge reglerne i ABL § 36 muligt at foretage en spaltning umiddelbart efter aktieombytning, hvor det treårige holdingkrav ikke gøres gældende. Dette giver mulighed for at skabe en mere optimal koncernstruktur med et holdingselskab, der ejer to driftsselskaber, et med driften og et med ejendommen.

I den større omstruktureringssituation beholder Mads ejendommen i et spaltet selskab, der løbende giver likviditet til holdingselskabet. Ejendomsselskabet giver mulighed for at udbetale løn som supplement til udbyttet.

Dog kan driftsselskabet efter aktieombytningen ikke længere succederes på personniveau, hvilket er en af de ulemper, som der bør tages højde for, idet der succederes på toppen, og det derfor vil være succession af holdingselskabet ejet af personen.

Ved en ren aktieombytning vil der ikke blive udløst nogen skat. Overdrages en del derimod mod kontanter, vil denne del blive anset for afstået, og der vil ske beskatning af almindelig aktieavance.

Åbningsbalancen for TrykDesign Holding ApS kan ses af bilag 7. Der er taget udgangspunkt i regnskabet for 2013, idet der foretages en aktieombytning af hele driftsselskabet inklusiv ejendom. Herved opstår holdingstrukturen, således at Mads privat ejer et holdingselskab, som dernæst ejer et driftsselskab og et ejendomsselskab.

Kapitalandelene i TrykDesign A/S er beregnet til 8.755.914 kr. og opgøres som aktiernes indre værdi tillagt den beregnede goodwill med indeholdelse af ejendommen og fratrullet den udskudte skat heraf, se bilag 4. Aktiernes indre værdi kan ses af egenkapitalen i regnskabet for 2013, og ses af spaltningsselskabet omtalt i afsnit 5.2.2 og vedlagt i bilag 8.

Dette er naturligvis blot én af flere løsninger. Den valgte løsning skyldes ønsket om efterfølgende at kunne spalte driftsselskabet i to nye selskaber, hvorved ejendomsselskabet vil komme til at ligge under holdingselskabet, som en form for ”pensions-/investeringskasse” for Mads.

5.1.3 Konsekvenser for erhverver

Ved en aktieombytning sker der inden for de første år ikke det store i forhold til erhverver, idet salget af aktierne vil være begrænset af et treårig holdingkrav eller ejertidskrav. Aktieombytningen vil heller ikke mindske likviditetsbyrden ved overtagelse af driftsselskabet, idet ejendommen da ikke vil være spaltet ud, hvorfor en efterfølgende spaltning vil være nødvendig. Herefter vil driftsselskabet være så tilpas slanket, at en eventuel overtagelse likviditetsmæssig vil være mere overkommelig.

Muligheden for såvel Lucas som Andreas vil være efterfølgende at stifte et holdingselskab med henblik på at erhverve aktierne i driftsselskabet, hvor man vil benytte A/B-modellen som generationsskiftemodel, se mere herom i afsnit 6.3. Her vil likviditetsbyrden være væsentlig lavere, og den løbende indtjening fra driften vil være med til at finansiere købet af driftsselskabet.

Muligheden for at overtage driftsselskabet ved skattemæssig succession vil dog forsvinde. Dette skyldes, at der succederes på toppen, og man da i stedet vil skulle succedere i holdingselskabet og derved overtage hele selskabsstrukturen inklusiv ejendommen. En løsning på dette vil være at foretage omstrukturingsforløbet omvendt, således at der først foretages en spaltning og derefter en aktieombytning, således at ejendomsselskabet derefter vil være uden for den selskabsstruktur, som ønskes overdraget/overtaget.

I det tilfælde vil beregningen være anderledes, idet der her skal foretages en aktieombytning efter spaltningen. Aktiernes indre værdi beregnes nemlig uden at ejendommen indgår i goodwillberegningen og på baggrund af et spaltningsregnskab.

Åbningsbalancen for TrykDesign Holding ApS efter denne fremgangsmåde kan ses af bilag 8, hvor kapitalandelene i TrykDesign Drift ApS da er beregnet til 6.315.843 kr. Kapitalandelene opgøres som aktiernes indre værdi, se spaltningsregnskabet vedlagt i bilag 9, tillagt den beregnede goodwill uden indeholdelse af ejendommen og fratrullet den udskudte skat heraf, se bilag 10.

Herved opstår holdingstrukturen eksklusiv ejendom, således at Mads privat ejer ejendomsselskabet og et holdingselskab, som dernæst ejer driftsselskabet.

5.1.4 Fordele og ulemper

Fordelen ved denne model er, at der etableres en holdingstruktur, hvilket dels giver mulighed for skattefri udlodning af udbytte fra driftsselskabet til holdingselskabet, således at driftsselskabet slankes, dels at der sker en risikoafgrænsning i forhold til driftsselskabet.

Holdingstrukturen sikrer ligeledes, at driftsselskabet efter udløbet af det treårige holdingkrav kan afhændes skattefrit.

Det er muligt efterfølgende at foretage en spaltning af driftsselskabet, hvilket er med til at mindske den likviditetsmæssige byrde ved overtagelsen af driftsselskabet, idet ejendommen udskilles. Desuden sikrer spaltningen en fremtidig indtjeningsmulighed for overdrager i form af fremtidig indtjening på udlejning af ejendommen i det nye selskab.

Ved en aktieombytning med tilladelse fra SKAT kan driftsselskabet umiddelbart efter ombytningen sælges skattefrit. Men som nævnt ses det ofte praksis, at tilladelsen vil være tilknyttet et vilkår, hvor det treårige ejertidskrav ikke kan fraviges.

Ulempen ved denne model er, at aktierne i driftsselskabet efter ombytningen ikke kan overdrages efter succesionsreglerne. Men her vil løsningen være, som angivet ovenfor, at foretage en spaltning først og derefter en aktieombytning.

5.2 Spaltning

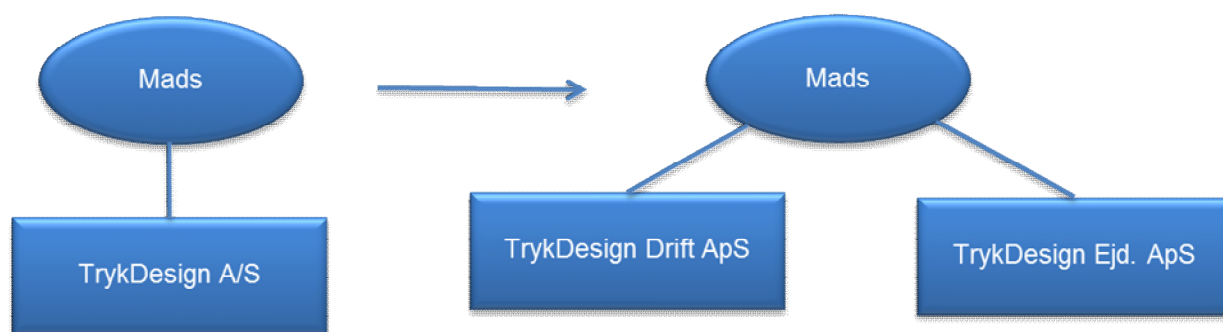
Ved gennemførelse af en spaltning opdeles et selskab i et eller flere selskaber, sådan at vederlæggelsen af aktionærene i det indskydende selskab sker ved enten aktier, kontanter eller en kombination heraf¹⁶. Grundlæggende er en spaltning altså en overdragelse af aktiver fra det indskydende til det modtagende selskab samt en udlodning til det indskydende selskabs aktionærer.

Der findes overordnet to former for spaltning:

- Ophørsspaltning (fuldstændig spaltning)
- Grenspaltning (delvis spaltning)

Ved ophørsspaltning ophører det indskydende selskab i forbindelse med selve spaltningen og to nye selskaber opstår. Ved denne type af spaltning kan fordelingen af aktiver og passiver mellem de to nye selskaber ske efter aktionærens ønsker, så længe disse er forretningsmæssigt begrundet. Endvidere er det ikke et krav, at selskaber opstået ved ophørsspaltning skal modtage en samlet gren af virksomheden.

Nedenfor ses et eksempel på en ophørsspaltning, hvor to nye selskaber oprettes: TrykDesign Drift ApS og TrykDesign Ejd. ApS.



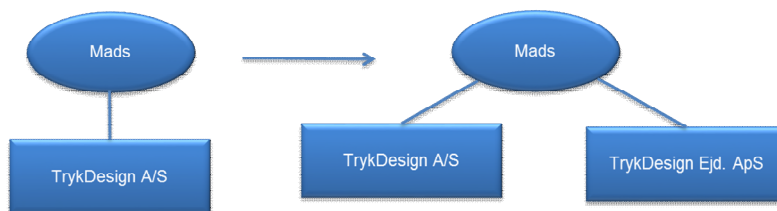
Figur 4 – Eksempel på en ophørsspaltning (egen tilvirkning)

¹⁶ <http://erhvervsstyrelsen.dk/file/444761/vejledning-om-spaltning-af-aktie-og-anpartsselskaber.pdf>, side 11

Her er således driften og ejendom opdelt i hvert sit selskab. Det modtagende selskab kan være et nyt eller et eksisterende selskab. Det er ikke et krav, at det modtagende selskab skal være af samme selskabsform som det indskydende selskab, ligesom der heller ikke er krav til antallet af aktionærer.

Grenspaltning er en anden form for spaltning, hvor det eksisterende selskab består, men skyder en gren af selskabet ind i et nyt eller (andet) eksisterende selskab.

Nedenfor er vist, hvorledes strukturen for en grenspaltning vil se ud i TrykDesign A/S' tilfælde:



Figur 5 – Eksempel på en grenspaltning (egen tilvirkning)

Denne type af spaltning anvendes typisk i det tilfælde, hvor der er et ønske om at opretholde det oprindelige driftsselskab, herunder dets oprindelige rettigheder eller forpligtigelser eller lignende juridiske forhold. Det kan være administrativt tungt at gennemføre en ophørsspaltning, idet de modtagende selskaber har andet CVR-nr. mv., som kræver nye aftale, reklamer, brevhoveder osv.

5.2.1 Lovgivning

Hjemlen til at gennemføre en skattefri spaltning uden tilladelse i Danmark blev ved L 343 indsat i de eksisterende bestemmelser i Fusionsskattelovens (FUL) § 15 a. Spaltning med og uden forudgående tilladelse har begge hjemmel i denne paragraf, hvorfor det kan være meget vanskeligt at gennemskue, hvilke betingelser der stilles samt konsekvenserne af de to regelsæt.

De skattemæssige konsekvenser ved en skattefri spaltning står beskrevet i FUL § 15 stk. 1 og 2, hvor der henvises til FUL §§ 5, 6 og 8.

Af definitionen af spaltning kan der udledes to generelle materielle krav:

- Et selskab skal overføre en del eller samtlige aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber.
- Det modtagende selskab skal i samme forhold tildele sine selskabsdeltagere aktier eller anparter og en eventuelt kontant udligningssum.
- En spaltning skal ske til handelsværdi.

Forholdet mellem aktiver og passiver i det modtagende selskab skal svare til forholdet mellem aktiver og passiver i det indskydende selskab, også kaldet balancetilpasning, jf. FUL § 15 b stk. 2, sidste pkt. Samtidig er der krav om, at værdien af vederlagsaktierne evt. tillagt en kontant vederlagssum skal svare til handelsværdien af de tilførte aktiver og passiver.

Ovenstående krav skal sikre, at der ikke opnås skattemæssige fordele i et af selskaberne eller en skævdeling af værdier mellem aktionærerne.

Der er jf. SKM2008.172.SR mulighed for at stifte lån inden en ophørsspaltning for derved at opfylde kravet til forholdet mellem aktiver og passiver.

Hvis det indskydende selskab ikke ophører ved en spaltning, skal forholdet mellem aktiver og passiver, som overføres til det modtagende selskab, være ens og udgøre en gren af selskabet. Ved en grenspaltning forstås alle aktiver og passiver i en afdeling af et selskab som ud fra et organisationsmæssigt synspunkt udgør en selvstændig bedrift, dvs. en samlet enhed, der kan fungere ved hjælp af egne midler, jf. FUL § 15c, stk. 2, pkt. 2.

I praksis kan det derfor være en udfordring at gennemføre en skattefri grenspaltning uden tilladelse, da både grenkravet og balancekravet skal være opfyldt. At få forholdet mellem aktier og passiver til at være ens kræver ofte en større likviditetsbeholdning, hvilket tit ikke er muligt.

SKAT accepterer i praksis som udgangspunkt altid fast ejendom som en gren, uafhængigt af om ejendommen udlejes eller benyttes af selskabet, såfremt der er et ønske om at drift og ejendom spaltes grundet nye investorer i driftsselskabet. Derfor bør der i disse tilfælde søges om tilladelse, idet kun grenkravet da skal være opfyldt. Dette er en klar fordel, idet det kan være svært at opfylde kravet om at passiver og aktier skal være ens. Såfremt ejendommen er specielt indrettet og umiddelbart ikke kan tjene til andre formål end det allerede gør, vil SKAT dog ikke tillade udskillelse af ejendommen fra driftsselskabet.

Som nævnt i afsnit 5.1.1. bør det altid undersøges, om det kan betale sig at gennemføre en omstrukturering med eller uden tilladelse.

Der kan ligge mange forskelligartede begrundelser og forhold bag ønsket om at foretage en skattefri spaltning. Både Skatteministeriets Departements meddelelse i TfS 1996, 899 SKM, bemærkningerne til lovforslag L 99 af 7. februar 2002 og Skatteministerens svar i bilag 69 til lovforslag L 99 af 7. februar

2002 må tages som udtryk for, at generationsskifte kan være en gyldig forretningsmæssig årsag til at foretage en skattefri spaltning af et selskab¹⁷.

I praksis godtages et kommende generationsskifte derfor i de fleste tilfælde som en forretningsmæssig begrundelse¹⁸.

En ansøgning til at foretage en spaltning med tilladelse bør som minimum indeholde følgende¹⁹:

- Det indskydende selskabs balance før spaltningen
- Det eller de modtagende selskabers evt. egne balancer (ved spaltning til eksisterende selskab)
- Oversigt over overtagne aktiver og passiver
- Åbningsbalance for det eller de modtagende selskaber
- Evt. balance for det indskydende selskab efter spaltningen

En spaltning uden forudgående tilladelse tillægges de samme retsvirkninger som en spaltning med tilladelse, dog foreligger der en række objektive betingelser, som skal sikre, at omstruktureringen ikke foretages med henblik på et ønske om skattebesparelse. Som ved andre former for omstrukturering må skatteunddragelse eller skatteundgåelse ikke være et af hovedformålene, jf. bilag 6.

Hvis det indskydende selskab har mere end én aktionær, og en eller flere af aktionærerne har ejet sine aktier i mindre end tre år uden at råde over flertallet af stemmerne, og denne eller disse aktionærer er eller bliver aktionærer i det modtagne selskab, hvor de tilsammen råder over flertallet af stemmerne, kan reglerne om skattefri spaltning uden tilladelse heller ikke finde anvendelse. Formålet hermed er at forhindre et skattefrit salg af aktiver²⁰, jf. SKM2005.357.SR.

Skattebesparelse er dog den typiske afledte effekt af selve omstruktureringen, hvorfor SKAT ved tvivl om dette kan give tilladelse til omstruktureringen med vilkår, der neutraliserer denne risiko. Populært siges det, at skatteudskydelse skal være midlet og ikke målet.

Ved tilladelser med disse former for vilkår er et af de hyppigste krav, at aktierne, der modtages som vederlag, ikke må afhændes i en periode på tre år²¹ (holdingkravet). Dette betyder, at selskaber, der ejer mere end 10 % af aktierne i det spaltede selskab, ikke må afstå aktierne i de pågældende selskaber i en

¹⁷ Den juridiske vejledning, C.D.6.1.4.8 - Generationsskifte

¹⁸ Generationsskifte og omstrukturering, Søren Halling-Overgaard & Birgitte Sølvkær Olesen, s. 214 og 399

¹⁹ http://www.tax.dk/jv/cd/C_D_6_1_11.htm

²⁰ SKM 2005.357 – Eksempel på skattefri salg af aktiver

²¹ Den juridiske vejledning, <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oID=1945243&chk=209795>

periode på tre år efter vedtagelsesdatoen, jf. FUL § 15 a. stk. 1, 5. pkt. Afstås aktierne efterfølgende inden treårs periodens udløb, vil spaltningen blive skattepligtig. Et andet krav er, at der skal ske anmeldelse af de vilkår, som lå til grund for tilladelsen til at starte med, ved efterfølgende salg.

Størstedelen af de sager, som SKAT udtager til gennemgang, udtages som følge af efterfølgende frasalg af eks. aktiviteter²². Årsagen hertil er, at SKAT ønsker at undersøge, om forudsætningerne for de forretningsmæssige begrundelser er overholdt.

Hvis der foreligger en sammenhængende række af dispositioner, kan SKAT efter en konkret vurdering komme frem til, at holdingkravet ikke anses for opfyldt. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor dispositionerne samlet set reelt medfører, at der sker (delvis) afståelse af et selskab. Dette kan eksempelvis ses af SKM2012.504.SR.

Idet successionsprincippet anvendes, udløses der ikke beskatning af det ophørende eller det udspaltede selskab, idet det modtagende selskab jf. FUL § 8 indtræder i det ophørende eller indskydende selskabs skattemæssige stilling.

Er der fremførselsberettigede underskud i det indskydende eller modtagende selskab, kan disse, uanset bestemmelserne i SEL § 12, ikke benyttes i det modtagende selskabs indkomstopgørelse, jf. FUL § 8, stk. 6. Underskud i et indskydende selskab, der ikke ophører ved spaltningen, kan benyttes i dennes indkomstopgørelse fremadrettet.

Idet der ikke foreligger nogle underskud til fremførsel i TrykDesign A/S, er reglerne herom ikke relevante i forbindelse med omstruktureringen.

5.2.2 Konsekvenser for overdrager

I Mads' situation vil reglerne i FUL §§ 15 a og 15 b finde anvendelse ved spaltningen.

Mads' skattemæssige stilling vil være uændret efter en ophørsspaltning, idet vederlagsaktierne anses for anskaffet på samme tidspunkt som de ombyttede aktier. Dette skyldes, at der succederes i både anskaffelsessum og tidspunkt for aktier modtaget som vederlag i det modtagne selskab.

Ved grenspaltning fordeles den oprindelige anskaffelsessum på aktierne i henholdsvis det indskydende og det modtagende selskab.

²² Generationsskifte og omstrukturering, Søren Halling-Overgaard & Birgitte Sølvkær Olesen, s. 409

Ved overdragelse med kontant vederlag beskattes dette som udbytte ved grenspaltning og som aktieavance i forbindelse med en ophørsspaltning.

Det vil for Mads være en fordel at spalte TrykDesign A/S, da handelsprisen vil ændre sig markant og dermed gøre det lettere at overtage driftsselskabet uden ejendommen. Udskillelse af ejendommen vil ligeledes sikre en fremtidig indtægtskilde for Mads.

Dog bør det økonomiske aspekt i en spaltning nøje overvejes, idet omkostninger til revisor, skatterådgiver og advokat hurtigt løber op. Mads bør derfor vurdere, om spaltningen er en nødvendighed fremadrettet, eller om der er andre billigere alternativer.

Da en spaltning ofte foretages som led i en større omstrukturering, hvor eksempelvis en aktieombytning foretages i samme ombæring, bør den samlede omstrukturering tilrettelægges nøje og foretages i god tid før selve generationsskiftet grundet et eventuelt holdingkrav på 3 år.

Et spaltningsregnskab for TrykDesign A/S er vist i bilag 9, hvor der er taget udgangspunkt i en ophørsspaltning med tilladelse. Når spaltningen er gennemført vil Mads personligt eje to anpartsselskaber, et med driften og et med ejendommen. Efterfølgende vil en aktieombytning kunne foretages for at opnå den ønskede holdingstruktur.

Selvom det ofte ses i praksis, at der gives tilladelser til skattefrie grenspaltninger, er det valgt at udarbejde en ophørsspaltning, idet kun balancekravet skal være opfyldt. Det kan som tidligere nævnt være meget svært at opfylde grenkravet. Det antages, at SKAT giver tilladelse til en ophørsspaltning, da flere afgørelser tyder på, at der gives tilladelser hertil i praksis.

En fordel ved at foretage en ophørsspaltning er da også, at den bundne reserve for ejendommens opskrivningshenlæggelse vil blive frigjort.

5.2.3 Konsekvenser for erhverver

Idet spaltningen slanker driftsselskabet og skiller ejendommen ud, er det økonomisk lettere for Lucas eller Andreas at overtage driftsselskabet, idet likviditetsbyrden er væsentligt lavere. Der er herefter kun de relevante driftsmæssige aktiver og forpligtigelser tilbage. Ejendommen er for dem ikke en nødvendighed for at fortsætte driften af selskabet, og da de fortsat vil kunne leje lokalerne til en fornuftigt husleje, er det kun i deres interesse at blive boende på adressen. For Mads er det en stor fordel at have faste driftsindtægter i lejemålet fremadrettet.

Dog skal omkostninger til husleje indgå i deres overvejelser, og dette er ofte en ikke ubetydelig post i et selskabs drift. Men i forhold til at have de økonomiske risici ved at eje ejendommen selv, synes det mere fornuftigt lige nu at leje sig ind.

5.2.4 Fordele og ulemper

Spaltning vil være en fordel i det tilfælde, hvor en aktivitet eller et aktiv ønskes skilt fra den øvrige virksomhed. Dette medfører en slankning af driftsselskabet, hvilket gør det mere attraktivt for erhverver, idet finansieringsbyrden bliver væsentligt mindre.

Ved skattefri spaltning udskydes realisationsbeskatningen for Mads, og der er mulighed for senere overdragelse med skattemæssig succession.

Ved skattefri spaltning uden tilladelse skal forholdet mellem aktiver og passiver i det indskydende og det modtagende selskaber være ens, hvilket i praksis kan give problemer. Muligheden for gældsstiftelse bør derfor overvejes i god tid, således at denne kan blive foretages rettidigt i forhold til spaltningen.

Det nye ejendomsselskab vil efter spaltningen kunne benyttes som pengetank og fungere som en del af Mads' pension med løbende driftsindtægter fra udlejning og løbende udbyttebetalinger. Dog skal man være opmærksom på, at det ikke senere vil være muligt at overdrage dette selskab med skattemæssig succession, idet det er et krav, at 50 % af selskabets indtægt ikke må stamme fra pengetanksvirksomhed, herunder blandt andet udlejningsejendom, jf. ABL § 34, stk. 6, pkt. 1. Da selskabet alene har udlejning som formål, vil det derfor ikke være muligt at overholde pengetanksreglen. Et eventuelt frasalg vil være helt i overensstemmelse med de gældende regler.

Den største ulempe vil være det treårige holdingkrav, der opstår som følge af spaltningen. Spaltningen skal derfor planlægges i god tid, idet et frasalg inden for tre år ellers vil gøre den ellers skattefrie spaltning skattepligtig.

Til sidst er det væsentligt at bemærke, at der ved spaltning ikke opnås den holdingstruktur, som gør, at selskaberne senere kan sælges skattefrit. En spaltning vil ofte kræve yderligere omstrukturering i form af eksempelvis en aktieombytning, før den optimale selskabsstruktur opnås.

5.3 Delkonklusion

En omstrukturering foretages forud for et generationsskifte og skal ses som et redskab, som anvendes for at opnå en mere optimal og egnet selskabsstruktur.

Skattefri aktieombytning og spaltning er gennemgået ovenfor. Begge kan foretages med eller uden tilladelse fra SKAT. Der er til sidst konkluderet på fordele og ulemper for overdrager og erhverver i forbindelse med begge omstruktureringsmodeller.

Ved en skattefri omstrukturering uden tilladelse opstår der et treårig holdingkrav. Ved en skattefri omstrukturering, hvor der ansøges om tilladelse fra SKAT, skal der foreligge en forretningsmæssig begrundelse, hvilket i praksis kan give udfordringer. Dog anses et generationsskifte i praksis som en godkendt forretningsmæssig begrundelse. SKAT stiller dog i praksis ofte et vilkår i forbindelse med tilladelsen i form af et ejertidskrav på tre år eller anmeldelseskrav, som vil have samme effekt som et holdingkrav.

Valget af model afhænger af flere forskellige faktorer og bør ses i sammenhæng med, hvilken form for generationsskiftemodel, der efterfølgende påtænkes at benytte.

Ved en aktieombytning opnås en holdingstruktur, som giver bedre muligheder for et kommende generationsskifte. Her vil driftsselskabet kunne afstå skattefrit efter tre år og det vil samtidig være muligt at slanke driftsselskabet ved udlodning af skattefrit udbytte til holdingselskabet forud for generationsskiftet, således at finansieringen af overtagelsen vil være mere overkommelig.

Ved spaltning udnyttes muligheden for at udskille en del af selskabet, eksempelvis ejendommen, som kan være byrdefuld at finansiere. Desuden kan overdrager være interesseret i at beholde ejendommen med henblik på at opnå fremtidig lejeindtægter og dermed en yderligere sikring af pensionsalderen. En spaltning foretages ofte i sammenhæng med en aktieombytning, når der er ønske om en holdingstruktur.

Det er således meget individuelt, hvorledes selve omstruktureringen foretages og ønskes foretaget, og hvad der skattemæssigt kan være mest hensigtsmæssigt for de involverede parter.

I afsnit 6 bliver de forskellige generationsskiftemodeller analyseret og der vil ved hver generationsskiftemodel være en beskrivelse af, hvilken omstruktureringsmodel eller modeller, der ville være passende i den forbindelse.

6. Generationsskiftemodeller

Et generationsskifte kræver i de fleste tilfælde en klargøring i form af omstruktureringer for at opnå den optimale koncernstruktur, inden selve generationsskifte foretages.

De traditionelle og mest anvendte generationsskiftemodeller i praksis er:

- Salg af aktier
- Overdragelse af aktier med succession
- A/B-modellen

I dette afsnit behandles de generelle betingelser for anvendelse af ovenstående generationsskiftemodeller. Desuden vurderes konsekvenser for både overdrager og erhverver, således at læser har mulighed for at danne sig et samlet overblik, og der ligges vægt på fordele og ulemper.

6.1 Salg af aktier

Salg af aktier kan foregå på to måder:

- personligt eller
- via holdingselskab

Da personlig overdragelse af aktier typisk udløser en større afståelsesbeskatning for overdrager og medfører et større finansieringsbehov for erhverver, er dette ikke behandlet i afhandlingen, jf. afgrænsning i afsnit 2.3, hvorfor alene køb via holdingselskab er gennemgået nedenfor.

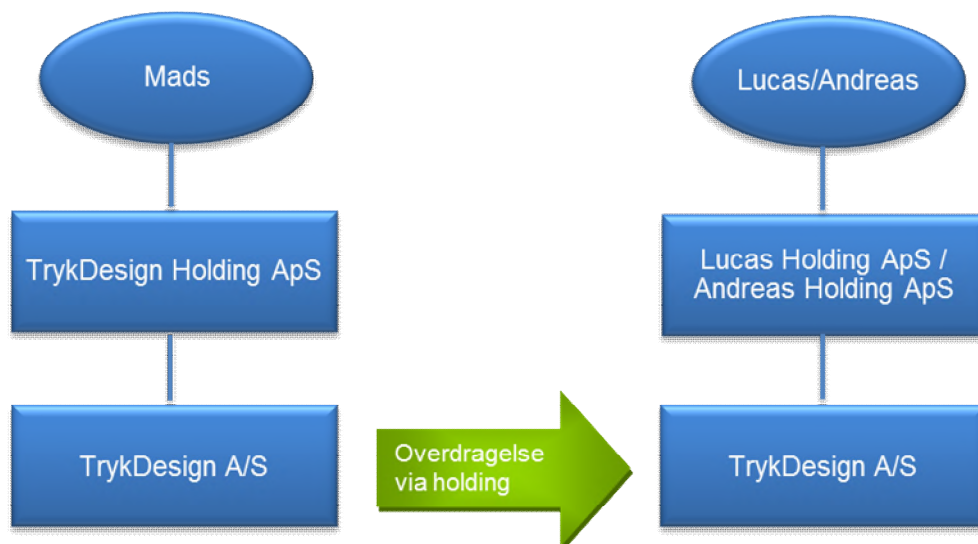
Da Mads efter omstruktureringen har stiftet et holdingselskab, vil salg via holdingselskab sagtens kunne lade sig gøre. Der er således sket en omstrukturering af selskabet for at opnå den optimale holdingstruktur.

6.1.1 Køb via holding

Ved køb via holding er alle aktierne ejet af holdingselskabet. Driftsselskabet Tryk Design A/S vil både kunne afstås til Lucas eller Andreas personligt, eller til et af deres eventuelle respektive holdingselskaber.

Ved afståelse til person såvel som til holdingselskab vil der være tale om benyttelse af TSS cirkulærerne fra 2000, da selskabet ikke er inden for gaveafgiftskredsen.

Nedenfor er illustreret, hvorledes koncernstrukturen ser ud i tilfælde af, at enten Lucas eller Andreas erhverver aktierne i TrykDesign A/S gennem et holdingselskab.



Figur 6 – Illustration af overdragelse af aktier i TrykDesign A/S via holding (egen tilvirkning)

6.1.1.1 Lovgivning

Pr. 1. januar 2013 trådte de nye regler omkring skattefrihed ved salg af unoterede porteføljeaktier i kraft. Reglerne gælder, såfremt betingelserne i ABL § 4 C er opfyldt. Denne lovændring har gjort, at det til hver en tid vil være skattefrit at frasælge sine unoterede aktier, idet det også er skattefrit at frasælge datterselskabsaktier og koncernselskabsaktier.

Det er derfor ikke længere væsentligt at sondre mellem ejerandele over eller under 10 %. TrykDesign A/S kan derfor skattefrit frasælge sine aktier.

Det er dog væsentligt at sondre imellem typen af aktier ved udlodning af udbytte, som fortsat er skattepligtigt, såfremt der er tale om unoterede porteføljeaktier med et ejerskab på under 10 %. I dette tilfælde, hvor holdingstrukturen er oprettet, ejer Mads' holdingselskab nu 100 % af aktierne i TrykDesign A/S, hvorfor der er tale om koncernselskabsaktiver, jf. ABL § 4 B, som defineres således:

”Ved koncernselskabsaktier forstås aktier, hvor ejeren og det selskab, hvori der ejes aktier, er sambeskattede efter SEL § 31 eller kan sambeskattes efter SEL § 31 A”

Det følger af ABL § 8, at gevinst og tab ved afståelse af koncernselskabsaktier heller ikke skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, hvorfor en afståelse af TrykDesign A/S vil være skattefri.

Ligeledes følger det af SEL § 13, stk. 2, at holdingselskabet vil kunne modtage skattefrit udbytte af koncernselskabsaktier og datterselskabsaktier. Ved et frasalg vil det derfor være hensigtsmæssigt kun at sælge så stor en andel, at den tilbageværende aktiepost opfylder kravene til datterselskabsaktier, således at et salg til et andet holdingselskab ville kunne blive finansieret ved fremadrettet udlodning af skattefrie udbytter til det oprindelige holdingselskab.

6.1.1.2 Konsekvenser for overdrager

Idet aktierne værdiansættes efter TSS cirkulærerne fra 2000, vil TrykDesign Holding ApS opnå en høj salgssum. Dog vil Mads ikke personligt modtage et vederlag med det samme, men vil fremover kunne modtage udbytte op til 49.200 kr. (2014 niveau) til 27 % i skat og alt derofter til 42 % i skat.

Afståelsen af aktierne i TrykDesign A/S vil være skattefri, dog med det i mente at enkelte krav skal være opfyldt, herunder holdingkravet, hvor aktierne skal være ejet i mindst tre år inden afståelsen. Ligeledes vil salgssummen på driftsselskabet være mindre, idet ejendommen vil være spaltet over i et andet selskab.

Det vil til sidst betyde, at Mads ejer et holdingselskab, der ejer driftsselskabet og ejendomsselskabet. Han vil derfor opnå gevinsten ved salget af driftsselskabet igennem holdingselskabet. Endvidere vil han kunne beholde ejendommen til brug for udlejning af kontorlokaler og løbende modtage afkast heraf.

6.1.1.3 Konsekvenser for erhverver

Lucas eller Andreas har ved stiftelse af et holdingselskab muligheden for at købe TrykDesign A/S igennem dette. Det betyder, at finansieringen ikke vil skulle foretages privat, hvilket vil nedsætte det private finansieringsbehovet betydeligt. Det skal dog nævnes, at pengeinstitutterne sandsynligvis ikke vil låne så mange penge ud til holdingselskabet, uden at der kautioneres privat.

Selskabet er, som tidligere nævnt, slanket betydeligt, idet en omstrukturering er foretaget, således at ejendommen nu ikke længere er en del af det oprindelige driftsselskab. Dette vil som udgangspunkt mindske likviditetsbyrden for erhververen. Grundet holdingkravet skal der dog gå tre år, inden de via deres holdingselskab har muligheden for at overtage aktierne i TrykDesign A/S.

Efter overtagelsen vil TrykDesign A/S skattefrit kunne udlodde udbytter til et af de nystiftede holdingselskaber, alt afhængig af hvem der overtager aktierne. Dette vil ved hjælp af fremtidig indtjening og udlodning af udbytter, være med til at finansiere købet af TrykDesign betydeligt. Finansieringsbyrden for stiftelse af holding vil være 50.000 kr.

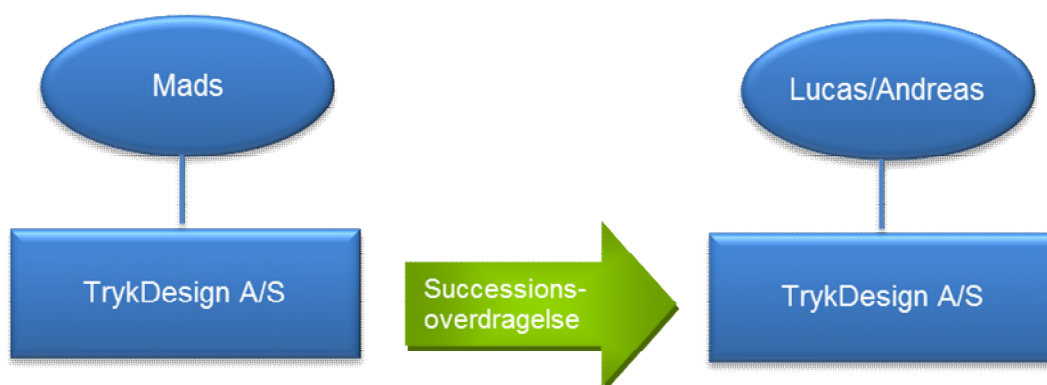
TrykDesign A/S og holdingselskabet vil derefter skulle sambeskattes, jf. SEL § 31. Det betyder, at et eventuelt underskud i holdingselskabet i form af renter og andre eksterne omkostninger til f.eks. revisor, vil kunne fradrages i den skattepligtige indkomst i TrykDesign A/S.

6.2 Overdragelse af aktier ved succession

Nedenstående model viser, hvorledes afståelse ved succession ser ud. Overordnet set udløser realisationen ikke de sædvanlige skattemæssige virkninger. Beskatningstidspunktet udskydes blot til det tidspunkt, hvor den nye erhverver eventuelt sælger aktierne eller aktiverne. Her vil erhverver blive beskattet af avancen beregnet ud fra den anskaffelsessum, som overdrageren har givet og som erhverver succedere i. Dette medfører samtidig, at der ikke udløses beskatning hos overdrageren. Til gengæld indtræder erhververen i overdragerens skattemæssige position, hvorfor han overtager den latente skat, der påhviler selskabet, og dermed udskydes skattebetalingen. Det betyder også, at erhververen indtræder i overdragerens anskaffelsessum, anskaffelsestidspunkt og anskaffelseshensigt.

Formålet med successionsreglerne er som ovenfor nævnt dels at lette familieoverdragelser, herunder generationsskifte ved død såvel som i levende live, dels at muliggøre omstruktureringer af selskaber. Succession kan enten ske ved overdragelse af en personligt ejet virksomhed eller ved en aktieoverdragelse.

I nedenstående eksempel vil Lucas eller Andreas overtage aktierne personligt, hvorfor modellen strukturemæssigt minder meget om et almindeligt personligt salg af aktier, men blot ved brug af successionsreglerne, og dermed ikke omfattet af reglerne om personligt salg, som der er afgrænset for grundet den tunge finansieringsbyrde der vil foreligge for erhverver.



Figur 7 – Eksempel på afståelse ved succession i TrykDesign A/S (egen tilvirkning)

6.2.1 Lovgivning

Overordnet set kan overdragelsesreglerne med succession opdeles i følgende to typer:

- 1) Overdragelse af en personligt drevet virksomhed eller
- 2) Overdragelse af aktier

Begge typer kan ske med overdragelse til både et familiemedlem eller til en nær medarbejder.

Successionsreglerne har hjemmel i flere lovtekster, hvor den førstnævnte type reguleres i KSL §§ 33 C og 33 D, mens den anden type reguleres i ABL §§ 34 og 35.

Overdragelse af virksomhed med succession til familiekredsen

Overdragelse ved succession af en personlig ejet virksomhed til en bred familiekreds har hjemmel i KSL §§ 33C og 33 D.

Formålet med de skatteretlige regler er at give mulighed for, at der kan ske overdragelse til familiekredsen, uden at dette vil udløse beskatning hos overdrageren. Erhverver succederer således i den latente skat, der påhviler aktiverne/aktierne, og udskyder dermed beskatningen heraf indtil tidspunktet for en eventuel afståelse.

Overdragelsesbestemmelserne er spredt i en række forskellige love og cirkulærer, hvilket gør, at området kan være vanskeligt at overskue. Eksempelvis kan der ske overdragelse med succession både til børn og mellem søskende, men værdiansættelsen er forskellig. Værdiansættelse af en personlig ejet virksomhed med overdragelse til et barn skal nemlig ske efter værdiansættelsescirkulæret fra 1982²³, mens overdragelse mellem søskende skal værdiansættes efter værdiansættelsesprincipperne udstedt i 2000²⁴.

Overdragelse mellem søskende gennemgås jf. afgrænsningen ikke yderligere, idet der i TrykDesign A/S' situation vil være tale om en overdragelse til sønnen Lucas.

Der kan ikke ske overdragelse af en personligt ejet udlejningsejendom, medmindre ejeren er næringsdrivende med køb og salg af fast ejendom, hvilket ikke er tilfældet. Dette skyldes, at overdragelse af fast ejendom ved gave sidestilles med et salg. Lucas vil derfor ikke kunne overtage ejendommen ved brug af overdragelse med succession.

²³ Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 – værdiansættelse ved overdragelse til børn m.v.

²⁴ TSS cirkulære 2000-10 – værdiansættelse af goodwill, TSS cirkulære 2000-5 – værdiansættelse af fast ejendom og TSS cirkulære 2000-9 – værdiansættelse af aktier og anparter.

Succession har den klare fordel for overdrager, at der ikke udløses beskatning i forbindelse med overdragelsen. Det betyder, at beskatningen udskydes indtil det tidspunkt, hvor den nye erhverver eventuelt sælger aktierne. Omvendt har det den ulempe, at erhverver indtræder i den skattemæssige forpligtigelse, der påhviler virksomheden aktiver/aktier.

Overtagelse af den latente skatteforpligtelse rejser spørgsmålet, om hvorvidt der skal være et vederlag i forbindelse med overdragelsen og størrelsen af dette. En virksomhedsoverdragelse kan ske både ved gaveoverdragelse og ved kontantvederlag eller en kombination af disse to muligheder.

Ydes der en gave i forbindelse med overdragelsen som en form for kompensation for overtagelsen af den latente skat, er der mulighed for ved gaveafgiftsberegningen at tage højde for, at der hviler en latent skattepost på de aktiver, der overdrages. Dette gøres ved modregning af en passivpost, som beregnes ud fra den lavest mulige skattepligtige fortjeneste og 22 % heraf, som overdrager ville være blevet beskattet af ved et salg til tredjemand, jf. KSL § 33 D.

Gaveelementet vil for Lucas være afgiftspligtigt i medfør af BAL § 22, men den passivpost der eventuelt beregnes i forhold til ovenstående, jf. KSL § 33 D, reducerer efterfølgende den beregnede gaveafgift, der skal betales, jf. BAL § 23.

Det er ved beregningen af passivposten ligegyldigt, om der i forbindelse med overdragelsen gives hel eller delvis gave.

Sker overdragelsen uden et gaveelement, vil der være mulighed for at reducere købesummen med den latente skat, som påhviler aktiverne/aktierne.

Det er vigtigt at pointere, at der ikke både kan gives nedslag for den gaverelaterede del af den udskudte skat vedrørende overdragelsen efter KSL § 33 C og for den objektivt beregnede passivpost efter KSL § 33 D, ved overdragelse hvor der indgår et delvist gaveelement. Dette klargøres i SKM2011.406, hvor ovenstående præciseres.

Ved indførslen af lov nr. 532 af 17/6 2008 blev det vedtaget, at der var mulighed for tilbageoverdragelse til tidligere ejer inden for de første fem år efter overdragelsen havde fundet sted. Reglen trådte i kraft 1. januar 2009.

Overdragelse af aktier med succession til familiekredsen

Overdragelse af aktier med succession til familiekredsen har hjemmel i ABL § 34, stk. 2-4, idet betingelserne i ABL § 34, stk. 1, nr. 1 er opfyldt.

Formålet med ABL § 34 er, ligesom ved KSL § 33 C, at give mulighed for at overdrage et selskab til familiekredsen, uden at det ville udløse en større skat. Endvidere blev denne mulighed indført, fordi man ikke ønskede, at der skulle være forskel på, om en virksomhed blev drevet personligt eller i selskabsform.

Udover at ovenstående betingelse skal være opfyldt, er det også en betingelse, at ABL § 34 stk. 1 pkt. 2 og pkt. 3 skal være opfyldt, herunder at overdragelsen skal udgøre mindst 1 % af selskabskapitalen.

Desuden skal alle parterne skal være fuldt skattepligtige til Danmark, jf. KSL § 1 og ABL § 34 stk. 3.

Muligheden for at anvende reglerne om succession i ABL § 34, stk. 2-3 afhænger af aktiviteten i det selskab, som aktierne vedrører, idet det ikke er mulig at succedere, såfremt aktierne vedrører et selskab, hvis virksomhed i overvejende grad består i udlejning af fast ejendom, ejerskab af kontanter, værdipapirer eller lignende, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 3. Dette skyldes, at det ikke ønskes at give mulighed for overdragelse af såkaldte pengetanksselskaber med succession.

Et pengetanksselskab er defineret ved at mindst 50 % af selskabets indtægter stammer fra en sådan aktivitet eller at handelsværdien af selskabets udlejningsejendomme, kontanter, værdipapir eller lignende udgør mindst 50 % af handelsværdien af selskabets samlede aktiver.

I TrykDesign A/S er alle betingelserne opfyldt, hvorfor en overdragelse af aktier med succession til familiekredsen kan lade sig gøre.

Reglerne i ABL § 34 bygger som sagt på de samme principper som successionsreglerne i KSL § 33 C, hvilket betyder, at der ikke udløses beskatning hos overdrager i forbindelse med selve overdragelsen, idet erhverver succederer i overdragerens skattemæssige position.

Successionsoverdragelse til nær medarbejder

Mulighederne for at overdrage en personlig ejet virksomhed samt aktier med succession til en nærmere afgrænset familiekreds er gennemgået ovenfor. Successionsreglerne har i mange år været en anerkendt metode at anvende til udskydelse af betydelige skatter i forbindelse med et generationsskifte.

Det var indtil 2002 kun muligt at overdrage med succession inden for familiekredsen, men ved lov nr. 394 af 6. juni 2002 blev der imidlertid åbnet op for muligheden for at overdrage med succession til en afgrænset medarbejderkreds, herunder nære medarbejdere, som det fremgår af forarbejderne.

Reglerne omkring overdragelse til medarbejdere findes i henholdsvis KSL § 33 C, stk. 12 vedrørende overdragelse af personligt drevet virksomhed, og i ABL § 35 vedrørende overdragelse af aktier, hvor en eventuel overdragelse til Andreas vil skulle reguleres efter ABL § 35.

I forbindelse med overdragelse til nær medarbejder gælder de samme betingelser som ovenfor gennemgået under de enkelte virksomhedstyper, personlig ejet eller i selskabsform, hvorfor der ikke er den store forskel på at overdrage til søn eller nær medarbejder. Der er dog enkelte undtagelser. Eksempelvis vil der, ved overdragelse til nær medarbejder, som ikke er omfattet af gaveafgiftskredsen, ikke skulle beregnes en passivpost, men derimod ske en reduktion i den opgjorte handelsværdi som følge af den latente skat.

6.2.2 Konsekvenser for overdrager

En overdragelse med succession, uanset om der er tale om overdragelse af en personlig ejet virksomhed eller et selskab og dermed overdragelse af aktier, vil for Mads ikke udløse en større skat, idet erhverver indtræder i Mads' skattemæssige stilling, og Mads vil stå, som om at han aldrig har ejet aktierne i TrykDesign A/S.

Det er muligt at overdrage aktierne i form af hel eller delvis gave til hans søn Lucas, som er inden for gaveafgiftskredsen. Det bør dog vurderes, hvor attraktivt dette vil være, idet Mads da vil give afkald på en del af afståelsessummen.

Ved overdragelse til Andreas er der mulighed for at regulere i handelsværdien for den latente skatteforpligtigelse, som han vil overtage ved overdragelsen.

6.2.3 Konsekvenser for erhverver

Som tidligere nævnt indtræder enten Lucas eller Andreas i Mads' skattemæssige stilling for så vidt angår anskaffelsestidspunkt samt anskaffelsessum for aktierne. Dette medfører, at der ved et fremtidigt salg vil ske beskatning hos erhververen.

Det fremgår af bilag 11, at Mads ved overdragelsen til Lucas vil opnå en avance på 5.708.000 kr.

Passivposten beregnes herefter som 22 % af dette, hvilket giver 1.255.760 kr., der reducerer gaveafgiftsgrundlaget.

Det maksimale afgiftsgrundlag kan herefter beregnes til 725.226 kr. $(6.208.000 - 1.255.760 - 117.400(\text{bundfradrag} \cdot 2)) \cdot 0,15$), forudsat at hele overdragelsessummen skal ske ved

gaveoverdragelse. Det er selvfølgelig muligt at kombinere en kontant vederlæggelse med en mindre gaveoverdragelse.

Beregningen er foretaget med dobbelt bundfradrag ud fra en forudsætning om at gaveelementet ved overdragelse til Lucas maksimeres, således at både Mads og Merle giver en gave hver på 58.700 kr. Det står herefter parterne frit for, om det er Mads eller Lucas, som betaler gaveafgiften. Betales gaveafgiften af Mads, forøger dette ikke gaveafgiftsgrundlaget.

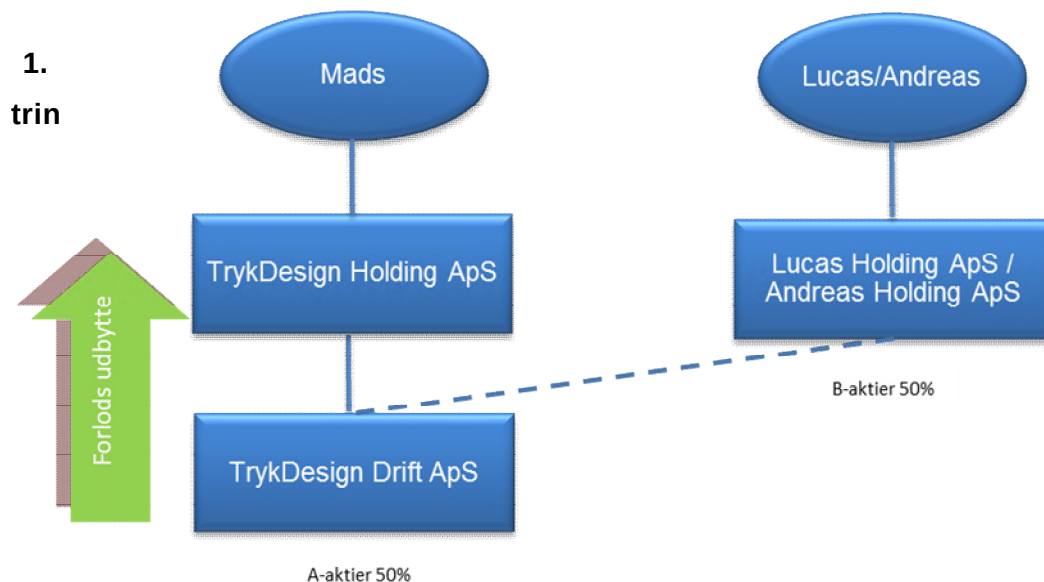
Ved overdragelse til Andreas vil der ikke skulle beregnes en passivpost, idet han ikke er omfattet af gaveafgiftskredsen, og handelsværdien skal opgøres efter 2000-cirkulærerne.

Det kan dog vælges, at overdragelsesbeløbet nedsættes med den latente skatteforpligtelse, som Mads skulle have betalt ved et personligt salg af aktierne i TrykDesign A/S, svarende til 3.380.825 kr.

Herefter kan overdragessummen beregnes til 4.703.902 kr., jf. bilag 12.

6.3 A/B-modellen

A/B-modellen er noget mere kompleks at arbejde med end andre generationsskiftemodeller, idet der er tale om en længere overdragelsesperiode og et større beregningsgrundlag. Fordelen ved modellen er, at den kan benyttes, såfremt der ønskes en ny medejer, og senere ønskes afståelse af overdragers aktier til den nye medejer. Modellen skal derfor opdeles i følgende to trin:



Figur 8 – 1. trin i A/B-modellen ved overtagelse af TrykDesign Drift ApS (egen tilvirkning)

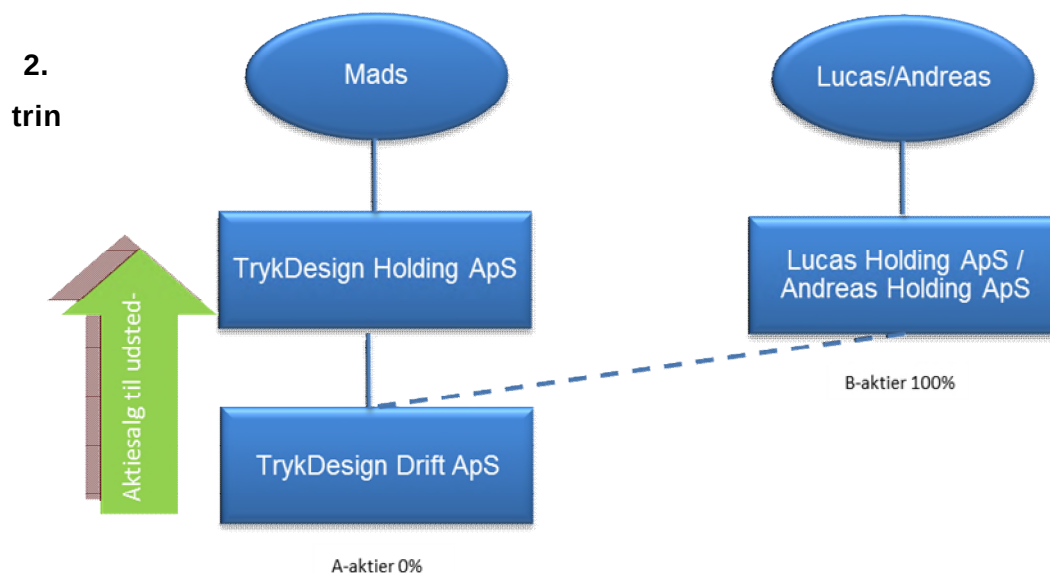
I ovenstående er der først foretaget en skattefri aktieombytning og derefter en spaltning af TrykDesign A/S, hvorfor kun TrykDesign Drift ApS skal overdrages. Erhverver har da stiftet et holdingselskab til brug for overtagelsen af aktierne.

Inden overdragelsen bliver selskabskapitalen i TrykDesign Drift ApS opdelt i A- og B- aktier, hvor en opgjort værdi af selskabet tilknyttes A-aktierne igennem en såkaldt forlods udbytteret, og erhverver nytgner/køber B-aktier. Her er der kalkuleret med 50 % salg.

Overdrageren har herefter forlods udbytteret, hvilket medfører, at erhverver umiddelbart ikke vil få adgang til udbytte, før overdrager har fået udloddet sin fulde forlods udbytteret eller at en eventuel tidsfrist er udløbet. Den forlods udbytteret, der er tildelt A-aktierne, skal derfor ses som en form for anskaffelsessum for B-aktierne.

Overdragelsen sker således uden et væsentligt finansieringsbehov for erhververen, idet B-aktierne tegnes til en lavere handelsværdi, da A-aktionæren via den forlods udbytteret opnår den ønskede salgssum. Erhververen slipper for at betale markedskursen ved sin indtrædelse i selskabet. Endvidere undgår erhververen at skulle betale gaveafgift, såfremt alternativet til A/B modellen ville være, at aktierne blev købt til en pris, der indebar et gavelement i en størrelse, hvoraf der skulle svares gaveafgift. Modellen er således attraktiv ved et generationsskifte på grund af det begrænsede finansieringsbehov.

Generationsskiftet færdiggøres ved et efterfølgende salg til udstedende selskab:



Figur 9 – 2. trin i A/B-modellen i TrykDesign A/S (egen tilvirkning)

Når A-aktiernes forlods udbytte er udnyttet, opløses aktieklasserne. Det betyder, at erhververs holdingselskab enten kan købe TrykDesign Holding ApS' aktier i driftsselskabet eller at TrykDesign Holding ApS kan sælge sine aktier til det udstedende selskab.

Begge metoder resulterer i, at erhververs holdingselskab efterfølgende ejer alle aktierne i driftsselskabet. Købesummen kan finansieres via fremtidige udbytteudlodninger eller ved kontant betaling.

6.3.1 Lovgivning

A/B-modellen og reglerne herfor bygger på gældende praksis. Der ligger ikke nogen lov til grund herfor, og praksis følger løbende afgørelser og domme på området. Der henvises derfor til både TFS 2006, 104 LR samt TFS 2004, 832 LR, hvori vedtægtsændringer og salg til udstedende selskab er omtalt.

Vedtægtsændringer

Inden aktieklasserne opdeles, skal der indledningsvist foretages en vedtægtsændring, således at A-aktierne får tildelt en forlods udbytte på et fastsat beløb. Det skal samtidig fremgå af vedtægterne, at aktieklassedelingen bortfalder, så snart A-aktierne har udnyttet deres forlods udbytte, hvorefter erhverver kan købe A-aktierne.

Det følger af den juridiske vejledning C.B.2.1.4.8, at der foreligger afståelse af aktier, såfremt aktionærene ændrer selskabets vedtægter, og denne vedtægtsændring giver aktierne en anden identitet. Det beror dog på en konkret vurdering af, om vedtægtsændringen er af en sådan karakter, at det må anses for en afståelse. I praksis anvendes metoden ofte, og som udgangspunkt er der kun tale om afståelse, såfremt ændringen medfører en formueforskydning mellem selskabets aktionærer.

For A/B-modellen betyder ovenstående, at hvis vedtægtsændringen anses for at ændre aktiernes identitet, vil der være tale om afståelse af selskabet, hvilket vil medføre afståelsesbeskatning. Det ville i realiteten betyde, at A/B-modellen ikke ville være anvendelig. Det er i praksis tidligere godkendt at foretage disse former for vedtægtsændringer, men desværre har en nylig tendens vist, at SKAT nu stiller spørgsmålstejn ved sådanne vedtægtsændringer. Mere om det i afsnit 7.

På trods heraf foretages den påtænkte vedtægtsændring, og efter denne er gennemført, indskydes ny kapital i driftsselskabet af erhverver, hvilket skal ske ved kontant indskud til kurs pari.

Ud over vedtægtsændringerne skal der oprettes en aktionæroverenskomst mellem de to aktionærer indeholdende A-aktionærenes forlods udbyttet, herunder beløbets størrelse, en eventuel tidsbegrænsning samt hvorledes den fremtidige afståelsessum skal beregnes.

Salg til udstedende selskab

Ved salg af aktier til det udstedende selskab foretages der egentlig blot en kapitalnedsættelse i driftsselskabet. Dette resulterer i en afståelsessum i Mads holdingselskab.

Vedtagelsen af kapitalnedsættelsen skal besluttet på selskabets generalforsamling med 2/3 flertal, og vil derfor blot være en ren formalitet, idet ejerkredsen kun består af Mads.

Kapitalnedsættelsen skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter vedtagelsen på generalforsamlingen. Sker dette ikke, vil kapitalnedsættelsen være ugyldig.

Det følger af LL § 16 B, stk. 1, at en sådan kapitalnedsættelsen for Mads' holdingselskab vil blive anset for en afståelse. Afståelsen vil være skattefri, idet holdingselskabet skattefrit kan afstå koncernselskabsaktier, datterselskabsaktier og unoterede porteføljeaktier omfattet af ABL § 4 C. Dog bør man være opmærksom på, om der forud for brug af A/B-modellen er foretaget en skattefri omstrukturering, idet der så med stor sandsynlighed vil foreligge et ejertidskrav på tre år, før afståelsen vil være skattefri.

6.3.2 Konsekvenser for overdrager

Ved at starte generationsskifteprocessen med at foretage en skattefri omstrukturering opnås den ønskede holdingstruktur, således at Mads' holdingselskab vil have mulighed for at afstå aktierne i TrykDesign Drift ApS skattefrit efter tre år, enten ved at foretage et tilbagesalg til udstedende selskab eller ved at erhververs holdingselskab køber aktierne direkte.

Vederlaget fra overdragelsen af TrykDesign Drift ApS vil for Mads' vedkommende blive udbetalt over en årrække. Dette sker via holdingselskabets forlods udbyttet, som følge af ejerskab af A-aktierne. Den forlods udbyttet er bestemt til at udløbe efter 5 år, hvilket er indeholdt i aktionæroverenskomsten.

Mads påtager sig ved overdragelsen den risiko, at TrykDesign Drift ApS ikke vil være i stand til at generere de positive resultater, der er budgetteret med. Dette vil have betydning for realiseringen af den forlods udbyttet, som bortfalder efter 5 år. Dermed er der risiko for, at Mads ikke opnår den ønskede gevinst ved overdragelsen.

Der er foretaget en beregning af forlods udbytteretten, se bilag 13. Det fremgår heraf, at TrykDesign Holding ApS har et krav på 7.149.499 kr. i forlods udbytteret inkl. forrentning. Det forventes ikke, at selskabet vil kunne opfylde den fulde forlods udbytteret, idet der ikke er forventninger til at TrykDesign Drift ApS på bare 5 år kan realisere så store overskud. Det er vurderet, at selvom den forlods udbytteret er højere end det forventede udbytte på 5.000.000 kr., så er det forsat en god forretning for Mads og holdingselskabet. Det er muligt at lave en aftale om, at såfremt TrykDesign Drift ApS har de fornødne likvider i år 5, så udbetales den resterende forlods udbytteret på 3.149.499 kr. i stedet for blot 1.000.000 kr. som budgetteret.

Da selskabets eksterne finansiering er fastsat til 5 %, udgør den beregnede rente i bilag 13 efter skat 3,75%. Denne konklusion er understøttet i en afgørelse fra SKAT, se SKM2008.697.SR.

Bestemmelserne i vedtægterne omkring den forlods udbytteret kan ophæves uden skattemæssige konsekvenser, såfremt denne er udløbet eller udloddet fuldt ud, se SKM2010.2.SR.

6.3.3 Konsekvenser for erhverver

Fordelen ved A/B-modellen er, at den giver Lucas og Andreas mulighed for at købe sig ind i TrykDesign Drift ApS over tid og med en lavere anskaffelsessum, mod at TrykDesign Holding ApS tildeles en forlods udbytteret.

Fremgangsmåden letter finansieringskravet væsentligt og giver samtidig mulighed for at drive driftsselskabet i samarbejde med den tidligere ejer, for derved at opnå kendskab til virksomheden og få værdifuld sparing, inden selskabet overdrages endeligt.

Som udgangspunkt skal erhverver her og nu kun stifte et holdingselskab med en indskudskapital på 50.000 kr. Det vil ikke være noget problem for hverken Lucas eller Andreas, hvorfor denne generationsskiftemodel på dette område vil være attraktiv for begge parter.

Efter de 5 år er udløbet, eller efter at den fulde forlods udbytteret er betalt, vil de resterende aktier kunne overtages ved finansiering fra fremtidige kapitalstrømme. Dette medfører, at de formentlig ikke behøver at stifte gæld eller kun skal optage lån i begrænset omfang, hvilket igen er en attraktiv overdragelsesmetode.

6.4 Delkonklusion

Et generationsskifte kan foretages ved anvendelse af flere forskellige metoder, blandt andet de tre nedenstående:

- Salg af aktier via et holdingselskab.
- Overdragelse med skattemæssig succession
- Overdragelse ved brug af A/B-modellen

Ved at foretage en skattefri aktieombytning, således at en holdingstruktur dannes, vil holdingselskabet efter en treårig periode have mulighed for at afstå aktierne skattefrit. Efter salget vil afståelsesbeløbet ligge i holdingselskabet og løbende kunne udloddes til anpartshaveren til henholdsvis 27 % og 42 % i skat. Deponeringen af afståelsesbeløbet i holdingselskab muliggør årlige udbytteudbetalinger til en minimal beskatning, og giver Mads mulighed for løbende at supplere sin pensionsopsparing.

Ulempen er, at så snart holdingstrukturen er dannet, vil det ikke længere være muligt at overdrage selskabet ved skattemæssig succession på personniveau. Modellen kræver minimum en tidshorisont på tre år grundet holdingkravet, og finansieringsbyrden vil være relativ stor, selvom finansieringen vil kunne foretages igennem erhververs holdingselskab.

Ved overdragelse med skattemæssig succession indtræder erhverver i overdragers skattemæssig stilling for så vidt angår anskaffelsestidspunkt samt anskaffelsessum, og overtager derved den latente skatteforpligtelse. På denne måde udskydes skatteforpligtigelsen til den dag, erhverver afstår aktierne. Da påtagelsen af den latente forpligtelse er en byrde, vil erhverver have mulighed for at modregne en passivpost i afgiftsberegningen af et eventuelt gaveelement, hvis han er nærtstående familie, eller få et skattnedslag i den opgjorte handelsværdi, såfremt han er en nær medarbejder.

Fordelen ved modellen er primært det tidsmæssige perspektiv. Som udgangspunkt er der ikke behov for at foretage en omstrukturering inden. Derved undgås det treårige ejertidskrav, hvorfor en hurtig overdragelse vil kunne finde sted. På trods af dette anbefales det i denne case at der foretages en omstrukturering i form af en spaltning for at slanke driftsselskabet og dermed reducere finansieringsbehovet, hvorfor processen her bør startes mange år i forvejen.

Ved overdragelse til familie vil det være muligt at mindske finansieringsbyrden væsentligt, idet overdragelsen vil kunne finansieres via en gaveoverdragelse. Derimod vurderes finansieringsbyrden at være relativ høj, såfremt overdragelsen sker til nær medarbejder.

Overdragelse ved brug af A/B-modellen har den fordel, at erhverver vil kunne komme billigt ind i selskabet mod at overdrager får en forlods udbytteret.

Finansieringen sker i form af fremtidige udlodninger fra driftsselskabet, hvorfor driftsselskabets egen indtjening vil finansiere overdragelsen. Dette gør modellen attraktivt for erhverver. Den forlods udbytteret aftales oftest med en tidshorisont, der udløber efter 5 år eller når det fulde udbytte er udbetalt til overdrager. En tidsbegrænset udbytteret kan være en ulempe for overdrager, såfremt selskabet ikke får den forventede indtjening og han derved risikerer at få færre eller ingen penge. Korrekt budgettering og kendskab til markedssituationen vil under sådanne vilkår være vigtig for at kunne vurdere, hvor attraktiv sådan en overdragelse vil være.

Ulempen ved modellen er en lang tidshorisont, da det anses for usandsynligt at den forlod udbytteret kan indfries på mindre end 5 år. Alligevel er modellen yderst attraktiv fra erhververs side, idet selskabet selv er med til at finansiere købet.

7. SKAT udfordrer A/B-modellerne

I en nylig udgivet artikel *A/B-modellerne under pres*, 25.06.2014 fra FSR - Danske Revisorer kommer det frem, at SKAT kraftigt overvejer brugen af de generationsskiftemodeller, som benytter sig af A- og B- aktier som en del af løsningen. Flere væsentlige elementer i modellen tages til overvejelse.

I den forbindelse har jeg interviewet Mette Tronborg Petersen fra SKAT's hovedcenter pr. telefon. Her kom det frem, at SKAT blandt andet sætter spørgsmålstegn ved værdiansættelsen af virksomhederne, herunder brugen af formueskattekursen, vedtægtsændringerne og forrentningen²⁵. SKAT mener, at praksis er blevet misforstået, bl.a. at der ikke direkte foreligger et krav om at bruge formueskattekursen²⁶ og at rådgivere har fundet for mange skattemæssige smutveje. SKAT finder, at der fra rådgiverside af, er videreudviklet på modellen og at praksis er strukket så langt, at den ikke længere menes at være i overensstemmelse med den praksis, som hidtil har været godkendt af SKAT.

Emnet er i første omgang taget op af FSR – danske revisorer, da det rygtedes, at SKAT havde en del bindende svar vedrørende netop denne model liggende på hold, hvilket SKAT har bekræftet er tilfældet²⁷. Det skyldes, at SKAT afventer svar fra skatterådet angående stillingtagen til værdiansættelsen af selskabet, den forlods udbytteret samt vedtægtsændringerne, herunder aktieklasserne og stemmefordelingen.

Desværre ses det ofte, at de mange negative indstillinger til bindende svar gør, at spørgerne trækker sagerne tilbage, inden de er nået at komme for Skatterådet. Som rådgiver ønsker man ikke at være den, som lægger ryg til en offentliggjort negativ sag, der eventuelt kan ændre praksis. Dette kan nemlig have stor betydning for rådgivers ry, uanset om det er SKAT's begrundelse, der kan være problemet.

I dette tilfælde afventer Skatterådet derfor et konkret bindende svar, som de kan få lov til at tage stilling til, således at der kan komme en konkret afgørelse på området. Om dette vil påvirke praksis eller ej, vil tiden vise.

Det forventes, at SKAT vil udsende et styresignal omkring brugen af A/B-modellerne²⁸. Der er dog endnu ikke, på tidspunktet for afhandlingens afsluttende redigering, udsendt noget styresignal, hvorfor det ikke har været muligt at analysere dette.

²⁵ Udtalelse ved interview af Mette Tronborg Petersen fra SKATs hovedcenter

²⁶ Mailkorrespondance med Mette Bøgh Larsen, Chefkonsulent for FSR – danske revisorer

²⁷ Mailkorrespondance med Mette Bøgh Larsen, Chefkonsulent for FSR – danske revisorer

²⁸ Mailkorrespondance med Mette Bøgh Larsen, Chefkonsulent for FSR – danske revisorer

Det, at der endnu ikke er udsendt noget styresignal, har stor betydning i praksis, da det i en længere periode nu har været væsentligt sværere for rådgivere at rådgive om generationsskifteprocessen. Der har været en meget negativ modtagelse af SKAT holdning til, at rådgivere skulle være gået for langt i kreativ brug af modellen. Og om SKAT samtidig er gået for langt med deres mange afvisninger af anmodninger om bindende svar kan også diskuteres.

Derfor analyseres SKAT's udfordring på baggrund af afgørelser, som SKAT selv henviser til, herunder SKM2010.290.VLR, SKM2014.345.LSR og SKM2011.501.H., samt interviews med Mette Tronborg Petersen fra SKAT og Mette Bøgh Larsen, Chefkonsulent for FSR.

7.1. Gennemgang af sagerne

SKAT begrundes deres tvivl omkring brugen af A/B-modellerne ved at henvise til afgørelserne i SKM2010.290.VLR, SKM2014.345.LSR og SKM2011.501.H

Det synes derfor væsentligt at gennemgå disse sager og analysere deres indhold i forhold til SKAT holdning, for at opnå en større forståelse for, hvorfor SKAT pludselig ændrer holdning til brugen af A/B-modellerne og bl.a. formueskattekursen.

Selvfølgelig er enkelte af sagerne mere relevante i forhold til problemstillingen i netop denne afhandling. Men da SKAT direkte henviser til disse tre sager som deres stærkeste dokumentation på at praksis ikke forvaltes i overensstemmelse med deres ønsker, synes det relevant at tage alle tre sager med i den samlede vurdering.

SKM2010.290.VLR - Gaveafgift og værdiansættelsen af anparter

Sagen omhandler værdiansættelse af anparter, hvor klager gør gældende, at den modtagne gave kun udgjorde 6.250 kr. (kurs 5) og derfor var fritaget for gaveafgift. Grundet værdien af apportindskud foretaget senere i selskaberne, lagde landskatteretten til grund, at den reelle værdi af selskaberne var 1.364.430 kr. (kurs 1.050), akkurat som skattemyndighederne tidligere havde gjort gældende i deres oplæg til konklusion på sagen samt i SKM.2009.194.BR om værdiansættelse af unoterede anparter.

De 4 børn skulle derfor betale gaveafgift af dette beløb.

Ved behandling af sager om gaveoverdragelse skal SKAT's vurdering af værdiansættelsen tage udgangspunkt i principperne i 1982-cirkulæret, se gennemgang i afsnit 4.2.1. Værdiansættelsen af unoterede anparter skal ske til handelsværdi, jf. cirkulærets punkt 17, 2. afsnit. Dog fremgår det i forlængelse heraf, at det ofte ikke vil være muligt at fremskaffe oplysninger om handelsværdien ud fra

stedefundne omsætninger, eller at omsætningen har fundet sted under forhold, som bevirker, at den anvendte overdragelseskurs er uegnet som udtryk for handelsværdien. I så fald vil en kurs udregnet efter de af ligningsrådet fastsatte retningslinjer for beregning af formueskattekursen kunne anvendes ved værdiansættelsen.

Klager har derfor som udgangspunkt et egentligt retskrav på at kunne anvende formueskattekursen, dog under den forudsætning at der ikke foreligger oplysninger om ”stedefundne omsætninger”.

Det var SKAT's vurdering, at selskaberne faldt ind under kategorien ”Nystiftede selskaber”. Derfor skulle formueskattekursen beregnes efter de retningslinjer, der senest er omtalt i Ligningsvejledningen for 1996, afsnit A.H.3. punkt G, hvoraf fremgår følgende: ”selskaber, hvis første regnskabsår udløber på et sådan tidspunkt, at selskabet ikke har været pligtig til at indsende den første selvangivelse, inden kursberegningen foretages. Da skal kursen på aktier i disse selskaber ansættes til pari”.

Denne opfattelse havde klagers også, hvorfor værdien var ansat til 6.250 kr.

Dog forelå der den vigtige undtagelse, som TfS 1989, 191 fastslår, at i den situation, hvor et holdingselskab stiftes ved apportindskud med datterselskabsaktier til overkurs, kan aktierne ikke (uden videre) ansættes til pari, hvorfor der konkret må tages hensyn til den indre værdi, som måtte antages at være opgjort på grundlag af kursværdien på de indskudte datterselskabsaktier.

SKAT's vurdering af, at overdragelseskursen med rette skulle ændres, stadfæstes derfor i SKM2009.194.BR, og senere i SKM2010.290.VLR, og værdien blev ændret til 1.364.430 kr.

I denne sag er det altså tydeligt, at familien, advokaten og revisoren har benyttet sig af de værktøjer, som SKAT selv har lagt til grund for en beregning af formueskattekursen. Den eneste forskel lå i, at SKAT's vurdering var, at selskaberne faldt ind under kategorien ”nystiftede selskaber”, og at de senere apportindskud blev anset som foretaget i forbindelse med stiftelsen af selskaberne.

Det kan diskuteres, om SKAT's argumenter er på plads, idet apportindskuddet ikke kom i forlængelse af stiftelsen af selskaberne, men senere hen. Og da dette har været det afgørende for sagens udfald og dermed den ændrede værdiansættelse, er det forståeligt, at klager har valgt at påklage denne sag til Landskatteretten.

Det må altså konkluderes, at klager har gjort anvendelse af SKAT's egne beregninger, ved værdiansættelsen. Men SKAT's har vurderet selskabets type anderledes, hvorfor de løbende indskud bliver fanget opfattet anderledes, og derfor fanget i undtagelsen. Dette har klart været til SKAT's egen fordel, hvorfor også vurdering af selskabets type som udgangspunkt kan diskuteres.

SKM2014.345.LSR – Gaveafgiftsgrundlag i forbindelse med overdragelse af anparter

Sagen omhandler korrekt værdiansættelse af selskabet i forbindelse med overdragelse af anparter i form af gave.

Sagen ligger sig meget tæt op af SKM2010.290.VLR, som er gennemgået ovenfor, idet samme problemstillinger omkring nystiftede selskaber er behandlet.

Problemstillingen gentager sig her, og ud over det, stillingtagen til om hvorvidt fangstrettigheder skal medregnes til den formueskattepligtige kurs. Netop fangstkvoteerne spiller en væsentlig rolle, idet den negative skattemæssige indre værdi på -4.791.318 kr. skyldes afskrivninger herpå.

Det følger af 1982-cirkulæret, at for nystiftede selskaber, der er stiftet til overkurs, skal skattekursen svare til selskabets skattemæssige indre værdi ifølge åbningsbalancen, også jf. SKM2011.745.SKAT. Da værdien af de skattemæssige aktiver gør, at den skattemæssige egenkapital er negativ, skal kursen efter praksis ansættes til 5, som klager også har gjort.

SKAT er uenig i, om fangstkvoteerne/fangstrettighederne og afskrivninger herpå skal medtages, hvorfor de kommer frem til en handelsværdi på 13.002.550 (kurs 118.205) i stedet for værdien på 11.000 anparter til kurs 5. Gaveværdien for klagers datter er derfor beregnet til at udgøre 12.943.850 kr., hvilket resulterer i en gaveafgift på 1.941.495 kr.

Igen synes jeg, at SKAT's argumenter ikke helt er på plads. Der er ikke styr på, hvorvidt disse fangstkvoteer skal medtages eller ej, hvilket er afgørende for beregningen af handelsværdien.

Formueskattekursen er derfor også i denne sag forkastet, på trods af at revisor og advokat synes at have deres argumenter i orden for hvorledes beregningen af handelsværdien skal foretages.

SKM2011.501.H – Skattefri tilførsel af aktiver – efterfølgende udlodning – tilbagekaldelse af tilladelse

Denne sag går starter 29. marts 1999, hvor PWC på vegne af Protana A/S ansøgte om tilladelse til at foretage en skattefri tilførsel af aktiver i henhold til FUL § 15 C.

Den 3. juni gav Ligningsrådet tilladelse til at foretage den skattefri tilførsel af aktiver pr. 1. januar 1999 uden fastsættelse af særlige vilkår²⁹.

²⁹ Højesteretsdom afsagt onsdag den 11. maj 2011

I juli 1999 blev der foretaget en kapitalforhøjelse, og i december 1999 blev det på generalforsamlingen besluttet at udlodde ca. 19. mio. kr., selvom resultat for regnskabsåret kun udgjorde 1,8 mio. kr.

Skatteyndighederne anså udlodningen for at være et kontant vederlag i forbindelse med den foretagne tilførsel af aktiver og dermed være i strid med FUL § 15 C, stk. 2, pkt. 1., hvoraf det fremgår, at tilførslen skal ske ved aktier eller anparter, og dermed ikke kontant vederlag.

Højesteret frifandt i maj 2011 skattemyndighederne for et krav om erstatning grundet tilbagekaldelsen af tilladelsen, idet de anså det samlede forløb som værende i strid med FUL § 15 C og Ligningsrådets tilladelse givet den 3. juni 1999 at være uden hjemmel i FUL § 15 C.

Denne sag er et eksempel på, at et samlet forløb kan have indflydelse på en allerede givet tilladelse. At der er sket en større udlodning i forbindelse med denne tilførsel af aktiver anses som værende i strid med FUL § 15 C. Jeg vil til dels give Skattemyndighederne ret i dette, dog med det forbehold, at klager allerede ved ansøgningen havde lagt op til, at der ville ske forlods udbytteudlodning med godt 4 mio. canadiske dollars, og at Skattemyndighederne ikke havde udvist interesse herfor tidligere.

Det synes derfor af, at Skattemyndighederne senere hen er blevet opmærksomme på denne større udlodning og vælger at se bort fra, at den har været nævnt allerede i marts 1999, hvor der blev ansøgt om tilladelsen. Desværre mener jeg, at Skattemyndighederne i denne sag ikke har kunne stå ved, at de har begået en fejl, da de gav tilladelsen dengang, men i stedet lader anklager bøde for det ved at trække vederlagskortet fra FUL § 15 C.

7.2. Betydning for praksis

SKAT har skabt en enorm usikkerhed på området for rådgivningen omkring omstrukturering- og generationsskifteprocesser, især med henblik på de ovenstående sager, som direkte har påvirket rådgivers brug af og rådgivning om eksempelvis formueskattekursen. Dette har allerede haft og vil bestemt også have stor betydning for praksis fremadrettet.

Det er dog ikke kun formueskattekursen, som SKAT har fokus på. Det er, som tidligere nævnt, også brugen af vedtægtsændringer, hvor SKAT nu er af den opfattelse, at der i de fleste tilfælde direkte er tale om afståelse af aktier, hvorfor der skal ske afståelsesbeskatning. Det vil have stor betydning for brugen af A/B-modellen, hvor vedtægterne netop ændres med henblik på at etablere den forlods udbytteret. Denne metode har altid været godkendt i praksis og er ikke tidligere blevet sidestillet med afståelse af aktier. En ændret opfattelse vil betyde, at modellen ikke vil kunne bruges i samme udstrækning, som den bruges nu.

Det vil naturligvis have stor betydning for de kommende generationsskifter i Danmark, da denne model økonomisk set er en af de letteste modeller at benytte sig af, når erhverver ikke har økonomi til at betale med det samme, men ønsker løbende finansiering.

Brugen af modellen og rådgivningen omkring omstrukturerings- og generationsskifteprocessen vil blive begrænset i betydeligt omfang. Det ses allerede nu hos rådgivere, at brugen af A/B-modellen, beregning af værdiansættelsen og brugen af formueskattekursen overvejes kraftigt. Det betyder endvidere, at processen for eksisterende sager enten sættes i bero, indtil SKAT direkte kommer med noget konkret, eller at processen helt udskydes.

Medvirkende årsag hertil er, at rådgivere ikke ønsker at komme i en situation, hvor man har sager liggende hos SKAT, som kan være med til at ændre praksis. Rådgiverne ønsker derimod at udarbejde generationsskifter på den sikreste måde, uden at ende i en situation, hvor et bindende svar eller lignende kan være med til at ændre praksis. Det er en ærgerlig tendens, da rådgiverstanden, efter min opfattelse, derved kun forhaler processen med at få en konkret udmelding fra SKAT.

I øjeblikket er det desværre ikke muligt at indsamle mere information omkring emnet, idet SKAT på ingen måde ønsker at udtale sig, før der ligger et konkret bindende svar eller en afgørelse, som der i praksis vil kunne tages i brug. Det har rygtedes, at SKAT ville udsende et styresignal til brug for de igangværende omstruktureringer og generationsskifter. Men SKAT har intet meldt ud, og vi som rådgivere nødsaget til at læne os op af de afgørelser, som SKAT selv direkte henviser til.

7.3. Delkonklusion

Det at SKAT sætter spørgsmålstejn ved brugen af AB-modellen og dens underliggende elementer, synes at have stor betydning for praksis i disse dage.

SKAT henviser selv til tre konkrete afgørelser, som de mener beviser deres argumenter i spørgsmålet omkring de elementer, som SKAT mener at rådgiver har arbejdet for kreativt med.

Som det klart fremgår af alle tre sager, er der sket en betydelig ændring i forhold til normal anvendelse af praksis, herunder anvendelsen af formueskattekursen og tilladelser givet af SKAT.

Jeg mener, at rådgiver i alle tre sager, på bedste vis, har benyttet sig af den daværende praksis og har taget de forhåndsregler, der var nødvendige i forhold til hele tiden at have SKAT med på sidelinjen i form af bindende svar eller ansøgninger om tilladelser.

Rådgiver har haft gode argumenter for hvorledes værdiansættelsen, af de enkelte selskaber, er foretaget i SKM2010.290.VLR samt SKM2014.345.LSR. Det, at SKAT har enkelte og ikke helt konkrete argumenter for, hvorfor værdien skal beregnes anderledes og uden brug af formueskattekursen, syner derfor desværre af, at SKAT ikke længere støtter de beregningsmetoder, som gør det attraktivt for både overdrager og erhverver. SKAT's argumenter synes ikke at være helt tilstrækkelige, men de har fortsat fået medhold i de fleste sager, idet de har været i stand til at grave undtagelser frem og sammenholde disse med mindre gode argumenter, hvilket desværre har ført til disse afgørelser.

I SKM2011.501.H er begrundelsen for tilbagekaldelsen af tilladelsen, at selskabet har foretaget en udlodning i forlængelse af tilførslen. Det havde fra start af været oplyst, at denne udlodning ville ske, og SKAT må have overset dette væsentlige element, dengang tilladelsen blev givet. Tilladelsen burde derfor aldrig have været givet, men skatteyder bør kunne forlade sig på en tilladelse, når den er givet.

Jeg mener personligt ikke, at SKAT er i deres gode ret til at kalde tilladelsen tilbage, idet det var tale om fejl i deres bedømmelse i forbindelse med, at tilladelsen blev givet, men da SKAT har kunnet bevise, at en udlodning i direkte forlængelse af en tilførsel af aktiver er i strid med FUL § 15 C, er det afgjort, at de kunne trække den tilbage. Det er dog stadigvæk ikke overbevisende, at der direkte er taget stilling til, at SKAT egentlig havde denne viden allerede fra starten af og selv burde stå til ansvar for de fejl, der blev begået, da tilladelsen i første omgang blev givet.

Det er min vurdering, at mens usikkerheden omkring brugen af modellerne består, vil den resultere i en væsentligt sværere omstrukturerings- og generationsskifteproces. Det er dog ligeledes min vurdering, at så længe rådgiver følger tidligere afgørelser med tilladelser på området, vil SKAT have svært ved at argumentere for ikke at give en tilladelse eller et bindende svar med positiv tilbagemelding. Bevæger rådgiver sig blot en smule væk fra fremgangsmåden i tidligere tilladelser, vil SKAT have nemmere ved at afvise anmodningerne.

Det kan være svært at vurdere, om SKAT planlægger en reel praksisændring. Alt andet lige er der skabt en stor usikkerhed på område og vi afventer blot en konkret udmelding fra SKAT. Indtil da kan der kun gisnes om, hvad dette vil have af direkte betydning for praksis fremadrettet.

Det er derfor min anbefaling, at rådgivere, der planlægger generationsskifter, hvor A/B-modellen eller værdiansættelse efter formueskattekursen er væsentlige momenter, overvejer at stille sagerne i bero, indtil der foreligger et mere konkret styreværktøj fra SKAT's side eller der kommer nogle klare afgørelser.

8. Generationsskifteprocessen i sin helhed

I dette afsnit er det hensigten at give vejledning i den mest optimale generationsskifteproces for TrykDesign A/S. Derfor sammenlignes de forskellige omstrukturerings- og generationsskiftemodeller, som er gennemgået, med henblik på at vurdere hvilket løsningsforslag, der under hensyn til selskabet og de involverede parter vil være det mest optimale.

Som det fremgår af afgrænsningen i afsnit 2.3, ses der bort fra personligt salg af aktier, idet dette udløser en stor beskatning hos overdrager og et højt finansieringskrav for erhverver. Det er ligeledes vurderet, at køb via holdingselskab ikke vil være en optimal løsning, idet finansieringsbyrden vurderes at være for høj i forhold til, hvad de involverede parter økonomisk kan bære.

De to resterende modeller skattemæssig succession og A/B-modellen sammenlignes på følgende parametre:

- Det tidsmæssige perspektiv
- Skattemæssige konsekvenser
- Finansieringsmuligheder
- Selskabets fremtidsudsigter

Afslutningsvis foretages der en konkret vurdering af den mest hensigtsmæssige model for TrykDesign A/S, og et løsningsforslag udarbejdes for omstrukturerings- og generationsskifteprocessen til brug for den endelige beslutning.

8.1 Det tidsmæssige perspektiv

Nogle af de forhold, som typisk tager længere tid end forventet, er dels at opnå den optimale selskabsstruktur og dels at finde den helt rigtige erhverver af virksomheden. Det kræver, at man starter i god tid, således at eventuelle uforudsete forhindringer kan blive håndteret løbende og uden hast.

Det tidsmæssige perspektiv er derfor en meget vigtig faktor ved et kommende generationsskifte.

Overdrager skal ligeledes gøre sig tanker om værdiansættelsen af virksomheden og beslutte hvor mange penge, der skal være til rådighed efterfølgende, og om det vil være acceptabelt at få disse penge udbetalt over tid.

Det er vigtigt, at processen påbegyndes adskillige år før pensionsalderen, idet det kan være nødvendigt med omstruktureringer, der medfører tidsmæssige begrænsninger i form af holdingkrav, der gør, at hele generationsskifteprocessen tager mange år. Startes processen ikke i tide og foretages de nødvendige omstruktureringer ikke tidnok, kan det medføre skattemæssigt dyre løsninger.

Det bør også forventes, at erhverver muligvis har et ønske om at blive kørt i stilling til overdragelsen, og i denne proces løbende kan have behov for en professionel sparring fra overdrager.

De fleste omstruktureringer, både med og uden tilladelse, har oftest et treårigt holdingkrav eller ejertidskrav, hvilket er en af grundene til, at processen skal planlægges i god tid.

Nedenfor er oplistet det forventede tidsperspektiv for de enkelte omstrukturings- og generationsskiftemodeller:

- Skattefri spaltning, 0-3 år, kan foretages alene eller i sammenhæng med en eventuel aktieombytning, hvorfor tidsperspektivet er varierende
- Skattefri aktieombytning, 3 år, samme aspekter som ovenfor
- Succession til familie eller nær medarbejder, 0 år, dog med det i mente at en eventuel omstrukturering skal foretages først
- A/B modellen, sandsynligvis 5-10 år, grundet den forlods udbytteret

Ved skattemæssig succession til familie eller nær medarbejder er det muligt at omstrukturere selskabet således, at en eventuel ejendom spaltes ud, så driften ligger alene tilbage i det eksisterende selskab. Herved opnås en lavere værdiansættelse af driftsselskabet og på den måde mindskes finansieringsbyrden. Der vil dog som før nævnt opstå et treårig ejertidskrav.

Som det tydeligt er belyst i denne opgave, ændres lovgivning og praksis løbende, hvorfor det vil være væsentligt at få et samlet omstrukturings- og generationsskifteforløb på plads og igangsat, med eventuel indhentning af tilladelse og udformning af planer, inden der kommer yderligere restriktioner eller lovændringer på området. Her henvises til SKAT udfordring af AB-modellen.

8.2 Skattemæssige konsekvenser

De skattemæssige konsekvenser afhænger af hvilken omstrukturings-/ generationsskiftemodel, der vælges.

De to gennemgåede omstruktureringsmodeller er begge skattefri, og dette med eller uden tilladelse, hvis blot loven overholdes.

Ved skattemæssig succession succederer erhververen i overdragerens skattemæssig stilling, og således også den latente skattebyrde, som påhviler aktierne og som vil komme til beskatning den dag, aktierne afstås. Dette kan erhverver få kompensation for i form af enten en beregnet passivpost ved gaveafgift eller nedsættelse af overdragelsesbeløbet med værdien af den latente skatteforpligtelse. Dog svarer passivposten ikke til den latente skatteforpligtelse, hvorfor dette vil være til større fordel for overdrager end for erhverver.

Såfremt overdragelsen indeholder et gaveelement, vil det, for det beløb der overstiger bundgrænsen, udløse en afgift svarende til 15 %, hvis der er tale om gaveoverdragelse til en søn. Afgiften kan betales af overdrager eller erhverver. Såfremt overdrager betaler denne, vil det ikke forhøje gaveelementets værdi.

A/B-modellen udløser ikke nogen beskatning, idet de løbende udbytteudlodninger fra forlods udbytteretten foretages fra datterselskab til det nye moderselskab (holdingselskabet) og derfor er skattefri. En beskatning vil først finde sted, når der udloddes udbytte fra holdingselskabet direkte til overdrager.

Såfremt den endelige overdragelse ønskes foretaget ved tilbagesalg til udstedende selskab, vil dette kunne lade sig gøre skattefrit efter opfyldelse af det treårige holding- eller ejertidskrav, alt afhængig af omstruktureringsprocessen.

8.3 Finansieringsmuligheder

I en generationsskifteproces vil de økonomiske præferencer som regel altid være forskellige for de enkelte parter. Mads ønsker at afstå sin virksomhed med henblik på at gå på pension, og ønsker derfor den bedst mulige økonomiske løsning for ham og hans kone. Lucas har en større opsparing og dermed mulighed for at lægge en del af købesummen kontant, selvom denne måske ønskes reduceret. Andreas har ingen større opsparing og kan møde udfordringer i forhold til at låne i banken til en fornuftig rente, hvorfor han ønsker så billig en overdragelse så muligt eller en overdragelse med løbende afbetaling af købesummen.

Finansieringsmulighederne skal derfor være velovervejede og kan i værste fald ende med at blive en hindring i det videre forløb.

Skattemæssig succession vil være en meget attraktiv model for Lucas, hvilket skyldes at overdragelsen vil kunne indeholde et gaveelement, og at den kontante vederlæggelse, derfor ikke vil være så stor. For Andreas er modellen mindre attraktiv, idet den kræver en større kontant vederlæggelse, og der ikke vil være mulighed for overdragelse indeholdende et gaveelement uden af det vil ske beskatning. Mads vil derimod få mulighed overdragelsessum, men måske mere sikker i forhold til at den ikke vil være afhængig af selskabets fremtidige indtjening.

Såfremt der ikke etableres en holdingstruktur, vil det for både Lucas og Andreas være muligt at stifte et gældsbrev i forbindelse med overdragelsen, som en del af overdragelsessummen. Men afdragene på gældsbreve vil blive betalt med allerede beskattede midler, hvorfor løsningen ikke vil være optimal.

Dog vil det for Lucas være muligt at udforme et anfordringsgældsbrev, der hvert år nedskrives med et beløb svarende til den dobbelte beløbsgrænse for skattefrie gaver til børn. Det må dog ikke være aftalt på forhånd, idet SKAT så vil anse det fulde gældsbrev som en gave givet på én gang. Det vil derfor være et muligt element i planen, som først tages i brug, når processen er i gang. Anfordringsgældsbrevet vil bevirke, at overdragelsen her og nu ikke skal indeholde så stort et gaveelement som ønsket, og at afgiften på 15 % kan reduceres eller helt elimineres. Anfordringsgældsbrevet vil være både afdrags- og rentefrit, dog med det ene krav, at Mads til hver en tid kan kræve lånet indløst, hvorfor det udgør en økonomisk risiko for Lucas.

A/B-modellen vil for både Lucas og Andreas være attraktiv, idet overdragelsen løbende finansieres af driftsselskabet via den forlods udbyttet.

Modellen vil for Mads være mindre attraktiv, idet den vurderes at udgøre en risiko for Mads, da vederlaget afhænger af selskabets fremtidige kapitalstrømme. Desuden vil modellen mindst tage 5 år plus eventuel tid i forhold til en omstrukturering af selskabsstrukturen inden.

I de tilfælde, hvor erhverver ikke har de fornødne likvide midler til at overtage driftsselskabet og vil skulle optage lån eksternt for at kunne overtage selskabet, vil det være muligt med selvfinansiering.

Selvfinansiering

Med folketingets vedtagelse af selskabsloven den 29. maj 2009 blev det muligt for selskaber under visse betingelser at kunne medvirke til deres egen finansiering ved køb af kapitalandele i selskabet - såkaldt selvfinansiering. Dette er en absolut undtagelse fra det tidligere selvfinansieringsforbud, jf. SEL § 206. Formålet med denne lovændring var at imødekomme de finansielle behov, som

erhvervslivets strukturtilpasning efterspurgt³⁰. Lempelsen indeholder imidlertid en række forskellige betingelser, der skal tages højde for, før et selskab kan yde lovlig selvfinansiering.

Følgende betingelser skal jf. SEL § 206, stk. 2 være opfyldt, for at reglerne om selvfinansiering kan benyttes:

- Selskabets ledelse skal sikre sig, at der foretages en kreditvurdering af den kreds, der modtager økonomisk bistand. Det er op til ledelsen selv, hvorledes denne kreditvurdering foretages.
- Generalforsamlingens godkendelse skal foreligge, før det kan ydes økonomisk bistand. Til brug for denne godkendelse skal der ligge en skriftlig redegørelse, der indeholder følgende:
 - 1) Baggrunden for forslaget om økonomisk bistand
 - 2) Selskabets interesse i at gennemføre en sådan disposition
 - 3) Betingelser, der er knyttet til gennemførslen
 - 4) Vurdering af konsekvenser, som dispositionen måtte medføre for selskabets likviditet og solvens, samt
 - 5) den pris som tredjemand skal betale for kapitalandele
- Redegørelsen skal offentliggøres hos Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter godkendelsen.
- Selskabets samlede økonomiske bistand må ikke overstige, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til selskabets økonomiske stilling. Er der tale om et moderselskab, må den samlede økonomiske bistand ikke overstige, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til koncernens økonomiske stilling.
- Selskabet må kun anvende beløb, som er frie reserver og som, jf. SL § 180 stk. 2, kan anvendes til udlodning af udbytter.
- Lånet skal ydes på markedsvilkår.

Ved skattemæssig succession vil det give Andreas mulighed for at optage lån til brug for overtagelsen i selskabet i stedet for at benytte et pengeinstitut. Selvom lånet skal ydes på markedsvilkår, forventes det, at der vil kunne aftales en lavere rente. Muligheden for at optage lån i banken foreligger fortsat og vil kunne optages med sikkerhed i selskabets aktier.

³⁰ http://law.au.dk/fileadmin/Jura/dokumenter/forskning/rettid/Afh_2014/afh11-2014.pdf

Muligheden for selvfinansiering vil kunne bruges i forbindelse med A/B-modellen, når forlods udbytteretten er fuldt udnyttet. Det er således et alternativ til salg til udstedende selskab.

8.4 Selskabets fremtidsudsigter

Mads håber uden tvivl, at selskabets fremtidsudsigter er gode, både økonomisk og vækstmæssigt. Men som udgangspunkt antages det, at han i forbindelse med afståelsen og modtagelsen af sit vederlag ikke længere ønsker at være aktiv i selskabets daglige drift.

Det afhænger dog af, hvilken overdragelsesmodel der vælges, samt hvem der overdrages til.

TrykDesign A/S er Mads' livsværk. Ved overdragelse til Lucas kan Mads have en større interesse i selskabets ve og vel, i forhold til hvis selskabet overdrages til Andreas. Efter overdragelsen kan Mads umiddelbart ikke længere påvirke selskabets fremtid, men der er formodentligt et større incitament til at hjælpe til med videreførelsen af selskabet, hvis han overdrager virksomheden til hans søn.

Ved skattemæssig succession opgiver Mads sin deltagelse i selskabet, idet selskabet efter overdragelsen ejes 100 % af den nye ejer.

Ved brug af A/B-modellen vil der omvendt være en længere overdragelsesperiode, og de næste års vederlag og udlodning af udbytte vil afhænge af selskabets drift. Incitamentet fra overdragets side til at yde en ekstra indsats i de følgende år er derfor stort.

Et generationsskifte til Lucas ved brug af A/B-modellen vurderes at have størst chance for succes, idet Mads bevarer sin interesse i selskabet, når overdragelsen sker til hans søn og han de første mange år af overdragelsesprocessen fortsat har et incitament til at få virksomheden til at præstere grundet hans forlods udbyttet.

Det vurderes, at Lucas og Andreas er lige kompetente til at overtage selskabet, idet de begge har arbejdet i virksomheden i mange år og derfor har det fornødne kendskab og den rette erfaring.

En tredje vigtig faktor for selskabets fremtidsudsigter er selve finansieringen af generationsskiftet. Selskabet er ofte selv en direkte finansieringskilde til generationsskiftet. Selskabets mulighed for succes fremadrettet skal derfor også vurderes ud fra de fremtidige finansieringskrav, som overdragelsen vil medføre.

8.5 Valg af model

Det er vigtigt at vælge den helt rigtige omstrukturerings- og generationsskiftemodel, idet valget i sidste ende kan have stor betydning for selskabets fremtid.

Nedenfor vurderes hvilken model, der synes at være den optimale i forhold til situationen i TrykDesign A/S og de involverede parter.

8.5.1 Omstruktureringsmodel

Valget af omstruktureringsmodel afhænger af valget af generationsskiftemodel, hvorfor denne som udgangspunkt bør vælges først, inden der tages stilling til, hvorledes virksomheden kan optimere sin selskabsstruktur i forhold til det forestående generationsskifte.

Det anbefales at etablere en holdingstruktur, såfremt A/B-modellen anvendes, idet driftsselskabet vil kunne slankes med henblik på billigere overdragelse og fordi selskabet vil kunne afstå skattefrit efter tre år.

Såfremt der sker overdragelse med skattemæssig succession, sker overdragelsen på personniveau, hvorfor etablering af en holdingstruktur vil betyde, at enten Lucas eller Andreas overtager den fulde selskabsstruktur inklusiv holdingselskab. Det vil her ikke have nogen betydning, om driftsselskabet slankes. Dog kan det have betydning for risikoafgrænsningen i forhold til de likvide midler, der oparbejdes i driftsselskabet, idet disse skattefrit vil kunne udloddes til holdingselskabet, således at de ikke er til rådighed i driftsselskabet, hvis selskabet skulle blive udsat for sagsanlæg eller lign.

En etablering af en holdingstruktur vil derfor være mulig, uanset om A/B-modellen eller overdragelse med skattemæssig succession anvendes.

En skattefri omstrukturering med tilladelse giver som udgangspunkt mulighed for afståelse umiddelbart efter, at omstruktureringen har fundet sted. Det vurderes dog usandsynligt, at SKAT ikke vil komme med et vilkår til tilladelsen, herunder et treårigt ejertidskrav.

Hvis der ikke er et ønske om at afstå inden for tre år, anbefales det at foretage omstruktureringen uden tilladelse, idet kravene hertil er væsentlig mere lempelige, jf. afsnit 5.

I TrykDesign A/S vil det være muligt at anvende to forskellige omstruktureringsmodeller afhængigt af hvilken af de to nederste modeller, der anbefales til brug for det endelige generationsskifte.

Overdragelse med skattemæssig succession

Såfremt der sker overdragelse til sønnen Lucas ved skattemæssig succession, anbefales det først at foretage en spaltning for at få ejendommen spaltet ud af driftsselskabet, med henblik på en lavere overdragelsessum. Dernæst kan det vælges, om der skal foretages en aktieombytning for at få en holdingstruktur. Dette kan også gøre efter generationsskiftet.

Overdragelse ved brug af A/B-modellen

Såfremt det sker overdragelse til nær medarbejder, Andreas, eller til sønnen Lucas ved brug af A/B-modellen, anbefales det først at foretage en aktieombytning for at opnå den ønskede holdingstruktur. Derefter foretages en spaltning af det oprindelige driftsselskab for at få ejendommen spaltet ud og driftsselskabet slanket.

Herefter ejer Mads ejendomsselskabet igennem et holdingselskab, således at han vil kunne bruge det som pensionskasse.

8.5.2 Generationsskiftemodel

Det endelige valg af generationsskiftemodel afhænger af Mads præferencer for modtagelse af vederlag, herunder om han ønsker det udbetalt med det samme eller vil være villig til at modtage dette over tid.

Det vil derfor være op til ham og den nye erhverver at vælge, hvilken model der skal bruges. Nedenfor er opstillet mulighederne for de to modeller.

Overdragelse med skattemæssig succession

Der vil kun kunne ske overdragelse med skattemæssig succession til Lucas, idet Andreas ikke har den fornødne likviditet til at kunne erlægge en større overdragelsessum.

Såfremt modellen med skattemæssig succession vælges, erlægges en større kontant sum til Mads af Lucas, der ikke vil have behov for ekstern finansiering heraf grundet hans formue. Ulempen for Mads er dog, at handelsværdien for selskabet vil være højere ved brug af brug af A/B-modellen, der vil indbringe ham et større vederlag. Dette bør tages i betragtning ved det endelige valg.

I bilag 3 er der foretaget en skattekursberegning, som svarer til handelsværdien på 6.208.000 kr. Bilag 14 viser, hvorledes finansieringen ved overdragelsen med skattemæssig succession til Lucas ville kunne gøres. Her er der i beregningen kun foretaget en spaltning af driftsselskabet, hvorfor der sker overdragelse på personniveau.

Det fremgår af beregningen, at Mads vil modtage 2 mio. kr. i kontant vederlag. Dette er aftalt Mads og Lucas imellem, da det ikke synes nødvendigt, at Lucas skal anvende hele sin formue på 2,4 mio. kr., og at 2 mio. kr. vil være en god start for Mads på pensionstilværelsen som supplement til den eksisterende pensionsopsparing.

Det er valgt at udarbejde et finansieringsforslag, hvor der gives en gave på 617.400 kr., således at det tydeliggøres, at dette er en mulighed, såfremt Mads ønsker dette. Denne gave vil udløse en gaveafgift på 75.000 kr. Ved beregningen er der taget højde for dobbelt bundfradrag og en gave derudover på 500.000 kr. Hvem der betaler afgiften er uden betydning, idet afregningen ikke vil påvirke gavens størrelse.

Den sidste del af finansieringen er udarbejdet som et anfordringsgældsbevis, der årligt kan nedskrives med bundgrænsen for gaver, samtidig med at der fortsat er mulighed for, at Mads kan modtage et vederlag for overdragelsen fra Lucas.

Hele denne model betyder for Lucas, at han ikke behøver at optage gæld eksternt. Selskabets chancer for at succes vurderes gode og fornuftige. Desuden antages det, at Mads, der kun er 55 år, fortsat vil deltage i selskabets drift i nogle år endnu, hvilket betyder værdifuld sparring for Lucas i forbindelse med overdragelsen.

Overdragelse ved brug af A/B-modellen

Finansieringsmæssigt vil den meste attraktive model for både Lucas og Andreas uden tvivl være A/B-modellen. For Andreas er det den eneste model, der kunne være relevant, idet han ikke råder over de finansielle midler, der er nødvendige ved en overdragelse med skattemæssig succession.

Ved brug af A/B-modellen opnås en højere handelsværdi. Den er beregnet til 7.149.499 kr. inklusiv forrentning, se bilag 13. Handelsværdien er højere ved denne metode end ved skattemæssig succession, hvilket skyldes, at handelsværdien tillægges en forrentning som kompensation for, at overdrager skal vente med at få sit vederlag.

Forrentningen er sat til 3,75 %, hvilket er i overensstemmelse med tidligere afgørelse, se SKM2008.697.SR, hvorfor det ikke forventes, at SKAT kan have indsigelser imod dette. Det samlede finansieringsforløb er angivet i bilag 13.

Da forlods udbytteretten er meget høj, anbefales det, at de involverede parter selv aftaler en tidshorisont på denne. Det skal sikre, at det for erhverver fortsat vil være attraktivt at bruge modellen, idet der er en overskuelig udsigt til selv at tjene nogle penge og at det for overdrager ligeså skaber

sikkerhed at vide, at at vederlaget skal erlægges inden for dette tidsrum. Det vil endda betyde, at overdrager vil have interesse i at arbejde hårdere for virksomheden i de pågældende år, da det kan have direkte betydning for den årlige udlodning.

Det væsentligste for Mads vil dog være at skulle tage stilling til, om han ønsker at fortsætte i selskabet i så mange år endnu, og om fremtidsudsigterne ved brug af A/B-modellen er så attraktive, idet der foreligger en større usikkerhed omkring vederlagets størrelse og risikoen for det endelige vederlag.

Det er ligeledes vigtigt at tage stilling til, hvem der ønskes overdraget til, idet det denne model giver mulighed for at overdrage til både Lucas og Andreas. De bløde værdier vil formentlig spille en stor rolle her, og det vil kun Mads kunne vurdere.

9. Konklusion

Formålet med denne afhandling er at analysere efter hvilke regler en virksomhed kan generationsskifte, og i den forbindelse optimere selskabsstrukturen inden. Ligeledes har det været et ønske at vurdere og diskutere, hvorledes denne proces kan udformes mest optimalt med hensyn til familieværdier, ønsket om vederlag og det økonomiske perspektiv for de to erhververe.

Det har derfor været nødvendigt at tilvejebringe et fornødent kendskab til værdiansættelsesmetoder, de to udvalgte omstrukturingsmetoder og de to generationsskiftemodeller.

I forbindelse med generationsskifteprocessen er der mange faktorer, som har indvirkning på forløbet, bl.a. hvilke form for omstrukturering, der vil være mest optimal og hvilke værdiansættelsesmetoder, der skal anvendes, alt afhængig af erhverver.

Udover at skulle forholde sig til selve generationsskifteprocessen er det også væsentligt, at de indledende overvejelser omkring processen tages alvorligt. I planlægningsfasen er der flere elementer, som er væsentlige, blandt andet skal der tages hensyn til alle de involverede parter, der skal overvejes om omstruktureringen skal foretages skattefrit og skattepligtigt, med eller uden tilladelse, og hvilke fordele og ulemper der er ved dette, samt de økonomiske overvejelser for begge parter, som også fylder meget.

Værdiansættelse af et selskab sker efter vejledninger og cirkulærer udstedt af SKAT, dog med det i mente, at det er tilladt at afvige fra disse, såfremt beregningen ikke synes at være retvisende.

Værdiansættelsesmetoder

Valg af værdiansættelsesmetode afhænger af, om der skal ske overdragelse til familie eller nærtstående medarbejder. Begge anses for at være interesseforbundne parter, og overdragelsen skal derfor ske til handelsværdi, hvor SKAT har udstedt følgende værdiansættelsesvejledninger:

- 1982-cirkulæret
- TSS cirkulærerne fra 2000
- Værdiansættelsesvejledningen fra 2009

Værdiansættelsesvejledningen fra 2009 anvendes dog ikke, idet TSS cirkulærerne fra 2000 fortsat er benyttet i praksis, og værdiansættelsesvejledningen fra 2009 ikke erstatter disse.

Valget af værdiansættelsescirkulære afhænger af, om de interesseforbundne parter er inden for gaveafgiftskredsen, jf. BAL § 22, eller ej.

Lucas vil være omfattet af gaveafgiftskredsen, og såfremt der sker overdragelse til ham, vil værdiansættelsen skulle ske efter 1982-cirkulæret, herunder ved brug af formueskattekursberegningen.

Handelsværdien for selskabet efter 1982-cirkulæret er beregnet til 6.208.000 kr.

Nærtstående medarbejder er derimod uden for gaveafgiftskredsen, hvorfor TSS cirkulærerne fra 2000 ville skulle benyttes. Disse tager udgangspunkt i selskabets regnskabsmæssige egenkapital korrigeret for ejendomsværdien, udskudt skat af denne, goodwill og udskudt skat heraf, samt regulering til udskudt skat i den seneste aflagte årsrapport.

Handelsværdien af selskabet efter disse cirkulærer er beregnet til 8.584.727 kr.

Det er tydeligt, at der opnås en markant lavere værdi ved brug af 1982-cirkulæret, hvorfor også dette er en benyttet metode. Grunden hertil er, at der ved brug af TSS cirkulærerne fra 2000 beregnes goodwill.

Det må derfor konkluderes, at en beregning efter TSS cirkulærerne alt andet lige foretages på baggrund af flere parametre, hvorfor den formodes at tilnærme sig en mere korrekt handelsværdi.

Netop problemstillingen med værdiansættelsen, er da også behandlet i afsnit 7, idet SKAT for nylig har udfordret brugen af formueskattekursberegningen og dermed værdiansættelsen af selskaber, der forventes at skulle generationsskifte inden for de næste par år.

Det kan altså konkluderes, at værdiansættelsen er et vigtigt element i forbindelse med en generationsskifteproces, og at det er vigtigt, at denne sker i de indledende faser, således at der er mulighed for at påvirke den. Ligeledes ses det, at der ved overdragelse til nærtstående medarbejder stilles større krav til finansiering. Det betyder, at det kan være nødvendigt at finde andre løsninger, hvis en medarbejder skal overtage selskabet, eksempelvis i form af selvfinansiering eller optagelse af ekstern gæld.

Omstrukturerings- og generationsskifteprocessen

Vi har at gøre med et aktieselskab, hvor der allerede foreligger en vis risikoafdækning og mulighed for omstrukturering. For i et selskab afgrænses den erhvervsmæssige risiko til selskabet, idet aktionæren kun hæfter begrænset med den indskudte kapital.

Som udgangspunkt kan alle de gennemgåede omstruktureringsmodeller anvendes i forbindelse med generationsskifteprocessen, dog er nogle mere hensigtsmæssige end andre, hvilket skal vurderes af de involverede parter. Jeg er som rådgiver kommet med et oplæg til, hvorledes jeg mener, at hele processen vil kunne gøres mest optimalt under hensyntagen til de vigtigste parametre.

I løsningsforslagene i afsnit 8 lægges der op til at foretage to former for omstruktureringer; overdragelse enten med skattemæssig succession eller ved brug af A/B-modellen.

Løsningsforslag 1:

Ved at lave en aktieombytning dannes en holdingstruktur, som skaber en mere optimal selskabsstruktur. Det betyder, at driftsselskabet vil kunne afstås skattefrit efter tre år. Samtidig åbnes op for muligheden for at slanke driftsselskabet ved udlodning af skattefrit udbytte til holdingselskabet forud for generationsskiftet, således at finansieringsbehovet ved overdragelsen vil være væsentligt lavere.

Ved efterfølgende at foretage en spaltning af det eksisterende driftsselskab opstår muligheden for at udskille den del af virksomheden, her ejendommen, som ikke ønskes overdraget, og som for erhverver kan være meget tung finansieringsmæssigt at skulle overtage.

Den samlede omstruktureringsproces, hvori der sker omstrukturering to gange, kan sagtens ske i forlængelse af hinanden, idet der ikke sker afståelse. Holdingkravet eller det treårige ejertidskrav, som SKAT uden tvivl vil tillægge ved en omstrukturering med en tilladelse, er opfyldt og vil derfor ikke påvirke den samlede omstruktureringsproces.

Ved en aktieombygning og efterfølgende spaltning vil det nye holdingselskab eje to separate datterselskaber med driften i det ene selskab og ejendommen og udlejningsindtægten i det andet selskab.

Denne omstruktureringsmodel vil være ideel ved brug af A/B-modellen, idet Mads efter tre år skattefrit vil kunne afstå driftsselskabet. Efter afståelsen vil Mads stå tilbage med en selskabsstruktur, hvor han ejer et holdingselskab som ejer ejendomsselskabet. Holdingselskabet vil da kunne bruges som pensionskasse for Mads ved løbende udbetaling af udbytte til lav beskatning op til en vis grænse eller ved udbetaling af løn. Samtidig vil ejendomsselskabet fortsat generere indtægter og kunne foretage skattefrie udlodninger til holdingselskabet, til brug for Mads opsparing.

Fordelen ved at bruge A/B-modellen er, at Lucas eller Andreas vil kunne overtage selskabet vederlagsfrit mod at Mads får en forlods udbytteret. Finansieringen sker således i form af fremtidige udlodninger fra driftsselskabet, hvorved driftsselskabets egen indtjening finansierer overdragelsen.

Denne finansieringsmodel gør modellen attraktivt for erhverver, idet den forlods udbytteret ofte aftales med en tidshorisont som eksempelvis udløb efter 5 år eller så snart udbytteretten er betalt.

Ulempen for Mads er, at vederlagets størrelse direkte afhænger af selskabet forventede indtjening. Såfremt selskabet går nogle dårlige år i møde, da vil den forlods udbytteret ikke være meget værd, hvis der er fastsat en udløbsdato. Risikoen ved denne model bør derfor tages i betragtning, idet modellens attraktivitet afhænger af forventningerne til selskabet. Desuden har modellen en lang tidshorisont, idet det virker usandsynligt at den forlod udbytteret vil kunne tilbagebetales på mindre end 5 år.

Løsningsforslag 2:

Den næste omstrukturingsproces vil være at spalte driftsselskabet direkte under Mads, hvorefter han da vil eje driftsselskabet og ejendomsselskabet personligt. Det vil slanke driftsselskabet betydeligt og dermed lette finansieringen af overdragelsen for erhverver, som med stor sandsynlighed ikke ønsker at overtage ejendommen.

Det kan vælges at foretage en aktieombytning bagefter med henblik på at skabe en holdingstruktur, som vil være nyttig i forhold til risikoafdækning. Dette er også op til overdrager og erhverver.

Omstruktureringen går forud for en overdragelse med skattemæssig succession, hvor der succederes på personligt niveau. Erhverver overtager driftsselskabet direkte ved at succedere i Mads' skattemæssige stilling med hensyn til anskaffelsestidspunkt, anskaffelsessum, og i den latente skatteforpligtigelse, der måtte foreligge. På denne måde udskydes den latente skatteforpligtigelse til den dag, hvor erhverver afstår aktierne.

I kraft af at overtagelsen af denne forpligtigelse, kan erhverver ved overdragelse til nærtstående familie modregne en passivpost. Såfremt der sker overdragelse til nær medarbejder, kan denne få et i handelsværdien.

Det må dog konkluderes, at der ikke kan ske overdragelse med skattemæssig succession til Andreas, idet han ikke har den fornødne likviditet. Det er en klar ulempe, at modellen kræver så stor vederlæggelse ved overdragelsen. I beregningen i bilag 14 forudsættes det, at Lucas vil være i stand til at betale 2 mio. kr. kontant.

Der er derfor kun foretaget beregninger på overdragelsen til sønnen Lucas, hvilket kan ses at afsnit 8 og af bilag 14. Ved overdragelse til Lucas vil det være muligt at mindske finansieringsbyrden, idet en del af overdragelsen vil kunne finansieres via en gaveoverdragelse og et anfordringsgældsbrev, hvorfor modellen vil være attraktiv for Lucas.

For Mads vil denne model klart være at fortrække, idet der sker vederlæggelse i forbindelse med overdragelsen, som vil kunne supplere hans pensionsopsparing. Derudover vil der kunne oprettes et fordringsgældsbrev, som enten kan tilbagebetales løbende eller årligt nedskrives med det skattefrie gavebeløb eller en kombination heraf. Han vil derfor have større sikkerhed for fuld vederlæggelse end ved brug af A/B-modellen.

Såfremt Andreas fortsat ønsker at være en større del af TrykDesign A/S, vil det være muligt at tegne nogle aktier og derved få del i en forholdsmæssig andel af TrykDesign A/S uden direkte at have ledelsesmæssig indflydelse, men hvor han får del i en eventuel værdistigning og fremtidig udbytter.

Det må derfor konkluderes, at uanset om generationsskiftet sker ved skattemæssig succession eller ved brug af A/B-modellen, vil det være optimalt at foretage en omstrukturering af selskabet inden.

En skattepligtig omstrukturering vil altid medfører afståelsesbeskatning, hvorfor dette kun i meget særlige tilfælde vil være fordelagtigt. Dette er derfor ikke gennemgået yderligere, idet det ikke er fordelagtigt i TrykDesign A/S' situation.

Det er naturligvis op til de involverede parter at tage stilling til det opstillede løsningsforslag. Men ved brug af en af ovenstående løsninger, hvor der tages hensyn til alle involverede parter og deres økonomiske situation, vurderes det, at et generationsskifte kan udføres uden problemer.

SKAT's udfordring af elementer i A/B-modellen:

På trods af, at det netop er konkluderet, at begge generationsskiftemodeller vil kunne anvendes, er det væsentligt at have med i betragtningerne, at SKAT for nylig har udfordret brugen af A/B-modellen og flere elementer i denne. Dette er derfor analyseret med henblik på at udlede betydningen for fremtidig praksis på området.

SKAT refererer selv direkte til tre afgørelser som udfordrer værdiansættelsen af et selskab og tilladelse til en omstrukturering. Disse sager viser tydeligt, at SKAT synes at være utilfredse med måden, hvorpå praksis benytter sig af at kombinere flere elementer ved omstruktureringer og generationsskifter, såsom værdiansættelsen, vedtægtsændringer i forbindelse med blandt andet A/B-modellen og forrentningen³¹.

SKAT mener ligeledes, at praksis nu er blevet for kreativ og at rådgiver med tiden har videreudviklet på modellen, således at den ikke længere lever op til den ellers i praksis godkendte model. Samtidig mener SKAT, at det er misforstået, at der direkte skulle være et krav om at bruge formueskattekursen.

³¹ Udtalelse ved interview af Mette Tronborg Petersen fra SKATs hovedcenter

Jeg er enig i SKAT's synspunkt om, at der ikke foreligger et direkte krav om brug af formueskattekursen, og at en værdiansættelse, der er mere retvisende i forhold til en anden værdiansættelsesmetode, vil skulle anvendes i stedet. Men SKAT bør have helt klare argumenter for deres bekymring, når de anfægter den anvendte praksis på et så benyttet område, hvilket jeg ikke mener er tilfældet på nuværende tidspunkt.

SKAT har med sine udmeldinger skabt en enorm usikkerhed på området for omstrukturings- og generationsskifteprocessen, hvilket med stor sandsynlighed får processen til at gå i stå, indtil der foreligger noget mere konkret fra SKAT. Det kan have stor betydning for praksis, idet mange står foran et generationsskifte, der skal gennemføres inden for de næste år.

Det er min holding, at såfremt rådgiver holder sig til at anvende modeller, der er godkendt i tidligere afgørelser, da vil SKAT have meget svært ved at forsvare negative tilbagemeldinger på anmodning om tilladelser, idet praksis siger noget andet. Rådgiver skal dog passe på med at vige blot en smule fra tidligere afgørelser, da alt i øjeblikket tyder på, at SKAT vil anfægte modellerne og dermed vil have nemmere ved at afvise anmodningerne.

Det er umuligt at konkludere på, hvilket betydning denne udfordring har for praksis. Rådgiver og andre berørte kan kun gisne om, hvad det vil få af betydning fremadrettet. Min anbefaling er derfor at vente med at få mere komplekse omstruktureringer og generationsskifter igennem, indtil der kommer en klar udmelding fra SKAT, så man ikke havner i en ubehagelig situation, som i sidste ende kan koste kunden dyrt og have betydning for rådgiver.

Om SKAT arbejder på en reel praksisændring eller ej er svært at vurdere, men alt andet lige har de skabt en enorm usikkerhed på området, og jeg håber på, at de snarest får afklaret situation ved udsendelse af et styresignal eller lignende.

10. Perspektivering

I forbindelse med en omstrukturerings- og generationsskifteproces er det væsentligt at bemærke, at det ikke kun er den skattemæssige vinkel, der betyder noget. Den regnskabsmæssige og selskabsretlige vinkel har lige så stor betydning for valget af model og metode og det endelige resultat af et generationsskifte.

Det er derfor væsentligt at alliere sig med flere rådgivere, herunder revisor og advokat, som har hver deres nicheområde, som de vil kunne rådgive om.

SKAT's anfægtelse af brugen af A/B-modellen og de underliggende elementer kom blandt andet frem i en artikel skrevet af FSR – Danske Revisorer den 25.06.2014.

Tvivlen om anvendelsesmulighederne har haft stor betydning for kommende generationsskifter, og mange nuværende omstrukturerings- og generationsskifteprocesser er sat i bero, mens rådgiverne afventer, at SKAT kommer med noget konkret i form af et styresignal eller lignende, som de kan sætte deres lid til.

Om SKAT arbejder hen imod en praksisændring eller blot en præcisering af tilladt praksis, må tiden vise. Indtil da kan rådgiver kun gisne om, hvad dette vil have af betydning for allerede udførte, nuværende og fremtidige generationsskifter.

I disse tider, hvor det er spået, at mange generationsskifter skal finde sted, er det ikke den bedste situation at stille skatteydere og rådgivere i, hvorfor det forventes, at SKAT vil komme med en udmelding meget hurtigt.

11. Litteraturliste

Bøger:

- Ejer- og generationsskifte af virksomhed, Deloitte, 6. udgave, 1. oplag, 2010
- Generationsskifte og omstrukturering - det skatteretlige grundlag, Søren Halling-Overgaard og Birgitte Sølvkær Olesen, 3 udgave, 1. oplag, 2013
- Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, 1. udgave, 1 oplag, 2008
- Skattelovsamlingen for studerende 2013/1
- Vækst og innovation, LETT, 2012
- Den gode opgave, Lotte Reinecker m.fl., 4. udgave, 2. oplag, 2014
- Karnov group, SKATTELOVE 2014, a-å.

Internetsider / artikler / domme og afgørelser:

- www.deloitte.dk
- www.retsinformation.dk
- www.bdo.dk
- www.kpmg.dk
- www.skat.dk
- <http://kammeradvokaten.dk/aktuelt/nyheder/2014/07/22/ulovlig-selvfinansiering/>
- <http://www.igenerationer.dk/aktuelt/boom-generationsskifter-virksomheder>
- <http://www.igenerationer.dk/aktuelt/boom-generationsskifter-virksomheder>
- <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1651406&vId=0&lang=DA>
- http://www.tax.dk/jv/cc/C_C_6_4_1_1.htm

- http://www.beierholm.dk/fileadmin/user_upload/pdf/skat/2012/2012-42_selskabers_unoterede_portefoljeaktier__021112.pdf
- <http://erhvervsstyrelsen.dk/file/444761/vejledning-om-spaltning-af-aktie-og-anpartsselskaber.pdf>
- http://www.tax.dk/jv/cd/C_D_6_1_11.htm
- http://law.au.dk/fileadmin/Jura/dokumenter/forskning/rettid/Afh_2014/afh11-2014.pdf
- SKM 2005.357 – Eksempel på skattefri salg af aktiver

Cirkulære og vejledninger:

- Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 – værdiansættelse ved overdragelse til børn m.v.
- TSS Cirkulære 2000-5 - værdiansættelse af fast ejendom
- TSS Cirkulære 2000-10 - værdiansættelse af goodwill
- TSS Cirkulære 2000-9 - værdiansættelse af aktier og anparter

Andet:

- Revisors bibliotek
- Den juridiske vejledning 2014-2, på SKAT's hjemmeside
- Diverse foldere fra Deloitte

12. Bilag

12.1 Bilag 1 – Regnskabstal og nøgletal for TrykDesign A/S, 2009-2013

Økonomiske nøgletal for TrykDesign A/S	2013 Kr.	2012 Kr.	2011 Kr.	2010 Kr.	2009 Kr.
Bruttoresultat	4.436.170	4.268.056	3.595.919	2.982.972	2.337.590
Resultat før afskrivninger	1.339.017	1.606.334	1.708.919	1.433.994	1.063.047
Driftsresultat	1.045.544	1.368.698	1.473.402	1.158.530	809.593
Finansielleposter netto	-446.526	-313.389	-162.112	-156.322	-263.808
Årets resultat	449.264	791.482	983.468	751.656	409.339
Årets udbytte	500.000	300.000	200.000	200.000	200.000
Balancesum	13.206.330	12.093.544	11.402.578	10.149.141	4.522.320
Egenkapital	7.738.181	6.100.362	5.208.881	4.225.413	3.473.757
Nøgletal:					
Afkastningsgrad (Driftsresultat i % af balancesum)	7,92%	11,32%	12,92%	11,42%	17,90%
Egenkapitalens forrentning (Resultat før skat i % af gns.egenkapital)	8,66%	18,66%	27,80%	26,03%	15,71%
Selvfinansieringsgrad (Egenkapital divideret med aktivsum)	58,59%	50,44%	45,68%	41,63%	76,81%
Likviditetsgrad (Omsætningsformue divideret med kortfristet gæld)	301,99%	239,74%	202,90%	181,63%	335,15%

12.2 Bilag 2 – Beregningsregler for skattekursen

Beregning af aktiernes eller anparternes værdi

I overensstemmelse med hidtidig praksis, jf. ligningsvejledningen for 1996 afsnit A.H.3.1.1, beregnes aktiernes eller anparternes værdi herefter således:

A. Den almindelige beregningsregel

Værdien beregnes som gennemsnittet af 1) indtjeningsevnen kapitaliseret med 10,5 og 2) udbytteprocenten kapitaliseret med 76 og 3) 80 pct. af den indre værdi.

B. Hovedaktionærselskaber

Såfremt over halvdelen af de stemmeberettigede aktier i et selskab (hvorved forstås over halvdelen af aktiernes stemmевærdi) ejes af en enkelt aktionær, af en person og dennes nærmeste familie (ægtefælle og mindreårige børn), af et andet selskab, en koncern eller lignende, beregnes værdien som et gennemsnit af 1) indtjeningsevnen kapitaliseret med 10,5 og 2) 80 pct. af den indre værdi.

C. Den "modificerede" regel

I tilfælde, hvor en værdi, der er beregnet efter reglen under A eller B, overstiger den fulde indre værdi, foretages der en ny beregning, forudsat at indtjeningsevnen er større end 10 pct.

Ved denne beregning kapitaliseres indtjeningsevnen således: De første 10 pct. af indtjeningsevnen kapitaliseres med 10,5 og den overskydende del med 5,25. Der anvendes den således beregnede værdi, hvis den fortsat er større end den indre værdi, ellers anvendes den indre værdi.

D. Ejendomsselskaber

Værdien af aktierne for disse selskaber foretages efter den under A, B eller C anførte regel, men værdien kan dog ikke blive lavere end 90 pct. af den indre værdi.

E. "90 pct.-selskaber"

Ved beregningen af værdien for følgende selskaber bortses der fra indtjeningsevne og deklareret udbytte. Værdien sættes til 90 pct. af den indre værdi. Dette gælder:

1) Selskaber, der er trådt i likvidation, 2) selskaber, hvis virksomhed hovedsagelig består i at eje aktier i et eller flere andre selskaber i et sådant omfang, at disses virksomhed kan kontrolleres af det aktieejende selskab og hvis indtægt væsentligst består i udbytte fra andre selskaber (holdingselskaber), 3) selskaber, hvis

aktier hovedsagelig består i bankindestående, værdipapirer o.l., når indtægterne fortrinsvis hidrører fra afkastet af aktiverne.

F. Datterselskaber

Når alle aktier i et selskab (datterselskabet) ejes af et andet selskab (moderselskabet), medregnes datterselskabsaktierne ved opgørelse af moderselskabets egenkapital normalt til en værdi svarende til datterselskabets egenkapital, opgjort på grundlag af status nærmest forud for eller samtidig med moderselskabets status. I tilfælde hvor kursen på moderselskabets aktier beregnes til 90 pct. af den indre værdi efter reglen under pkt. E, medregnes datterselskabsaktierne dog i moderselskabets egenkapital til en værdi, beregnet efter reglerne under pkt. B-E.

Udenlandske datterselskaber, der ejes af et dansk holdingselskab, kan medtages til deres regnskabsmæssige indre værdi. Der er også mulighed for at medregne sådanne udenlandske datterselskaber efter de almindelige regler i punkt B-E, såfremt de udenlandske datterselskabers indkomstopgørelse og balance omregnes efter de principper, der gælder for sambeskattede udenlandske datterselskaber

G. Nystiftede selskaber

Hertil hører selskaber, hvis første regnskabsår udløber på et sådant tidspunkt, at selskabet ikke har været pligtigt at indsende den første selvangivelse, inden beregningen af værdien foretages. Værdien af aktierne i disse selskaber sættes til kurs pari, når selskabet er stiftet til kurs 100. I andre tilfælde bruges den skattemæssige indre værdi i åbningsbalancen.

H. Fælles regler

Hvis det er oplyst, at et selskabs aktiekapital er udvidet med fondsaktier eller ved indbetaling efter udløbet af det regnskabsår, som anvendes ved beregningen af aktiernes eller anparternes værdi, beregnes værdien til det beløb, som aktiekapitalens kursværdi før udvidelsen og den ved udvidelsen tilførte kapital udefra udgør i procent af aktiekapital efter udvidelsen.

På samme måde beregnes en fælles værdi for aktier og obligationer, hvis det er oplyst, at selskabet har optaget et konvertibelt obligationslån efter udløbet af det regnskabsår, der anvendes ved beregningen af aktiernes eller anparternes værdi.

Alle kurser afrundes nedad til nærmeste med 5 delelige tal og sættes efter praksis ikke lavere end 5.

Hvor særlige forhold foreligger, kan de anførte beregningsregler fraviges.

Hvis et selskabs kapital er opdelt i flere aktieklasser, der har forskellige rettigheder af en sådan art, at det efter en konkret vurdering bør have indflydelse på fastsættelsen af aktiernes eller anparternes værdi, for eksempel ret til forlods udbytte eller forlods dækning ved likvidation af selskabet, skal der beregnes en kurs for hver aktieklasse.

Såfremt et selskab har flere aktieklasser, og én aktieklasse er noteret, medens en anden aktieklasse ikke er noteret, skal både de noterede og unoterede aktier som udgangspunkt værdiansættes til den noterede kurs.

12.3 Bilag 3 – Skattekursberegning

Skattekursberegning af TrykDesign A/S			
Kapitaliseringsfaktorer med virkning fra 1. januar 2012			
Indtjeningsevne	10,5		
Indtjeningsevne, modificerende	5,25		
Udbytte	76,00		
Indre værdi	80%		
Selskabsskatteprocent	2013	2012	2011
I pct.	25%	25%	25%
Skattemæssig egenkapital :			
Regnskabsmæssig egenkapital	7.738.181		
+ Udskudt skat	321.187		
- Materielle anlægsaktiver, regnskab	-7.537.918		
+ Driftsmidler, skat (ej fradrag hvis negativ)	1.242.024		
+ Ejendomsværdi	6.000.000		
Skattemæssig egenkapital	7.763.474		
1. Beregning af indtjeningsevnen			
Regnskabsår	2013	2012	2011
Skattepligtig indkomst	404.337	712.334	885.121
Skattefrit udbytte m.v.	500.000	300.000	200.000
= Nettooverskud før skat	904.337	1.012.334	1.085.121
Skat af skattepligtig indkomst nedrundet til et med 100 deleligt resultat	101.075	178.075	221.275
= Nettooverskud efter skat	803.262	834.259	863.846
Kapital	500.000	500.000	500.000
Indtjeningsevnen (Skal angives med en decimal) <i>Beregnes som nettooverskud efter skat / aktiekapitalen * 100</i>	160,7	166,9	172,8
Indtjeningsevne i gennemsnit. (Skal angives i et helt tal. Brøkdele > 0,5 nedrundes, brøkdele < 0,5 rundes op). <i>Beregnet som indtjeningsevnen for alle 3 år divideret med 3. Hvis resultatet er negativt, forhøjes indtjeningsevnen til 0</i>	167		
Kapitaliseringsfaktor, jf.	10,50		
Indtjeningsevnen * kapitaliseringsfaktor	1.753,5		

3. Beregning af aktiernes indre værdi

Skattemæssig egenkapital	7.763.474
Aktiekapital	500.000
Kapitaliseringsfaktor i procent, jf.	80%
Indre værdi (Tallet angives i et helt tal. Brøkdele bortkastes). Bliver indre værdi negativ, ansættes denne til nul. Beregnet som egenkapital divideret med aktiekapital og ganget med 100	1.552
Indre værdi * kapitaliseringsfaktor	1.242

4. Beregning af skattekursen (I visse situationer skal der foretages en modificeret beregning, se punkt 5 nedenfor)

Skattekursen. Beregnet som et gennemsnit af den kapitaliserede værdi af indtjeningsevnen, det deklarede udbytte og indre værdi, nedrundet til delelig med 5.	3.530,00
Skattekursen for hovedaktionær. Beregnet som et gennemsnit af den kapitaliserede værdi af indtjeningsevnen og indre værdi, nedrundet til deleligt med 5.	1.495,00

TrykDesign A/S	6.208.000
----------------	-----------

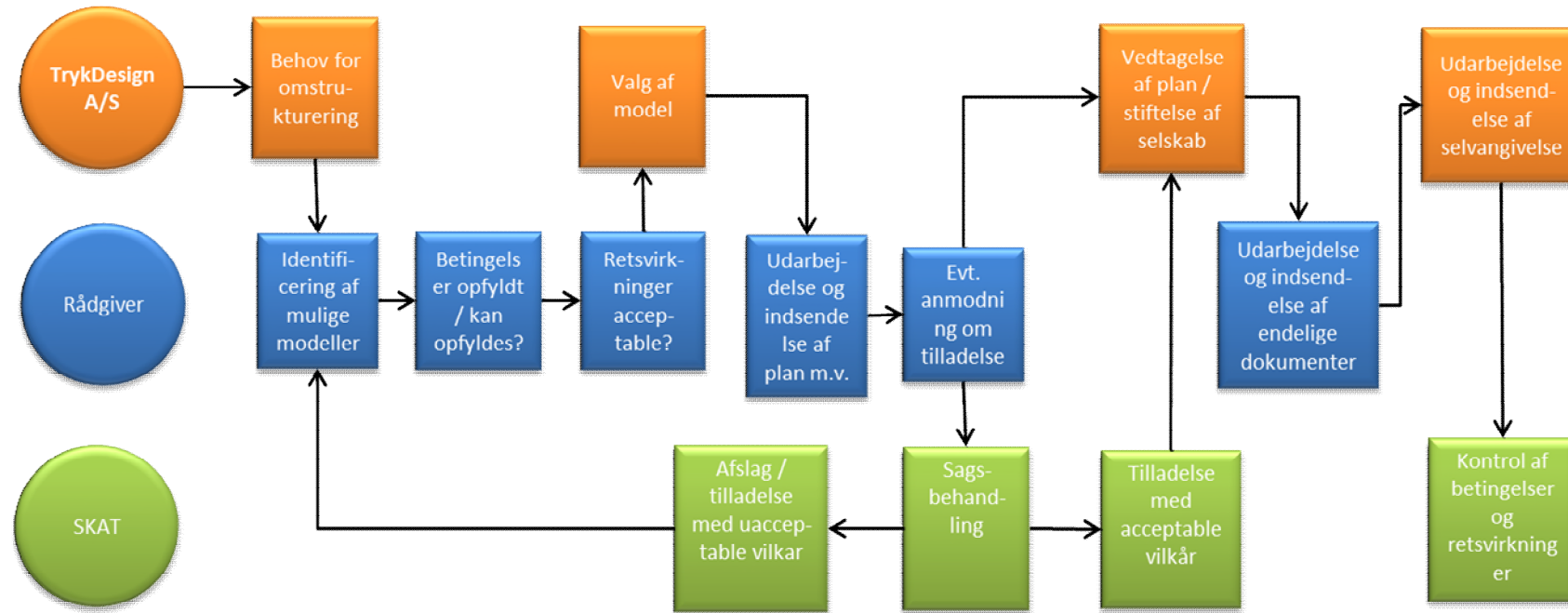
12.4 Bilag 4 – Beregning af goodwill

Goodwill beregning med ejendom

Beregning til værdiansættelse af goodwill

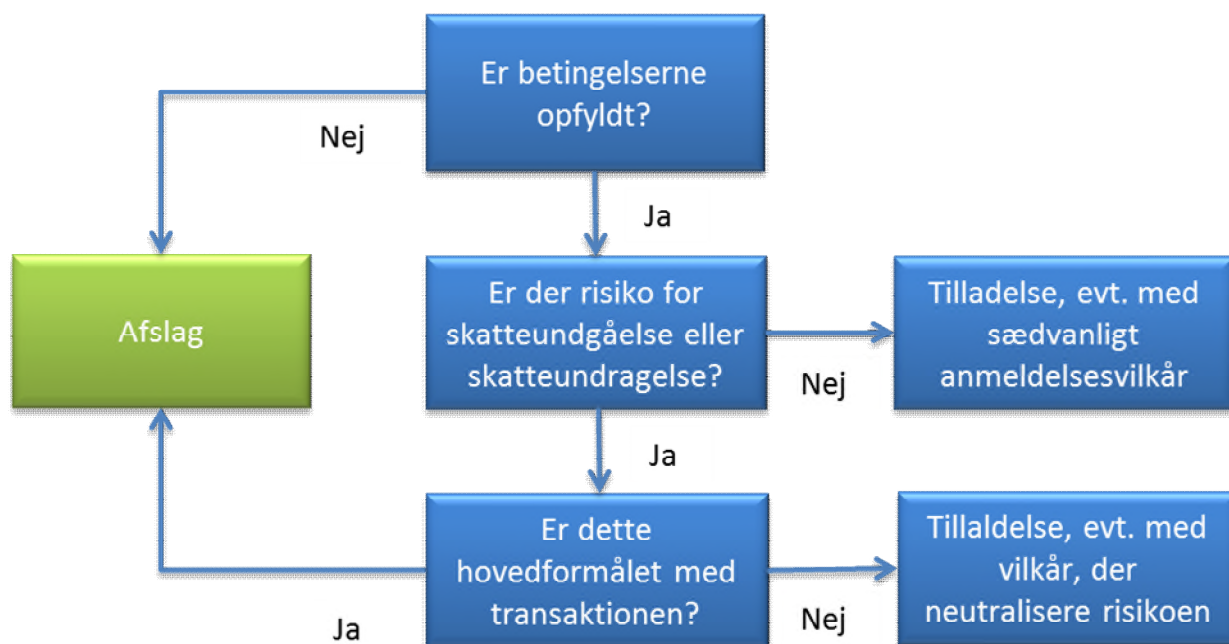
	3. sidste år		2. sidste år		Sidste år	
	debit	kredit	debit	kredit	debit	kredit
Resultat		1.311.290		1.055.309		599.018
<u>Reguleringer:</u>						
Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle	0		0		0	
Finansielle indtægter	46.324		89.442		2.369	
Finansielle udgifter		208.436		402.831		448.895
Afskrivninger på tilkøbt goodwill		0		0		0
Investeringsfondhenlæggelser		0		0		0
Forskudsafskrivninger		0		0		0
Andre ikke skatterelevante driftsmæssige poster	0		0		0	
Ekstraordinære poster jf. årsregnskabsloven	0		0		0	
	<u>46.324</u>	<u>1.519.726</u>	<u>89.442</u>	<u>1.458.140</u>	<u>2.369</u>	<u>1.047.913</u>
Resultat		1.473.402		1.368.698		1.045.544
Vægtning		1		2		3
		<u>1.473.402</u>		<u>2.737.396</u>		<u>3.136.632</u>
						<u>7.347.430</u>
 Vægtet reguleret resultat (divideret med 6)						1.224.572
Udviklingstendens = (resultat sidste år - resultat 3. sidste år)/2						-213.929
						<u>1.010.643</u>
Driftsherreløn 50% (min. 250.000 og maks 1 mio.)						<u>0</u>
						<u>1.010.643</u>
Forretning af aktiver	aktiver:	10.151.377	rente:	5		-507.569
Rest til forrentning af goodwill						<u>503.074</u>
Kapitaliseringsfaktor					2,70	<u>1.356.977</u>
 Den beregnede goodwill						<u>1.356.977</u>
 Udskudt skat heraf, 25 %						<u>-339.244</u>

12.5 Bilag 5 – Proces for omstrukturering



Figur 10 - Proces for omstrukturering (egen tilvirkning med inspiration fra selskabsskatteret 2011)

12.6 Bilag 6 – Omstrukturering – procedure ved tilladelse



Figur 11 - Procedure ved tilladelse (egen tilvirkning)

12.7 Bilag 7 – Aktieombytning før spaltning og med ejendom, åbningsbalance

Åbningsbalance pr. 1. januar 2015			
Note	AKTIVER		
	Anlægsaktiver :		
	Finansielle anlægsaktiver :		
	1 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder.....		8.755.914
	Finansielle anlægsaktiver i alt.....		8.755.914
	Anlægsaktiver i alt.....		8.755.914
	AKTIVER I ALT.....		8.755.914
	PASSIVER		
	Egenkapital :		
	Selskabskapital.....	50.000	
	Overkurs ved stiftelse.....		8.705.914
	2 Egenkapital i alt.....		8.755.914
	PASSIVER I ALT		8.755.914
Note 1	Aktiernes indre værdi		7.738.181
	Goodwill	1.356.977	
	Udskudt skat heraf, 25 %	-339.244	1.017.733
	Handelsværdi		8.755.914
Note 2	Aktiernes handelsværdi		8.755.914
	Selskabskapital i TrykDesign Holding ApS.....	50.000	
	Overkurs i TrykDesign Holding ApS.....		8.705.914
	Egenkapital i alt.....		8.755.914

12.8 Bilag 8 – Aktieombytning efter spaltning og uden ejendom, åbningsbalance

Åbningsbalance pr. 1. januar 2015			
Note	AKTIVER		
	Anlægsaktiver :		
	Finansielle anlægsaktiver :		
	1 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder.....		6.315.843
	Finansielle anlægsaktiver i alt.....		6.315.843
	Anlægsaktiver i alt.....		6.315.843
	AKTIVER I ALT.....		6.315.843
	PASSIVER		
	Egenkapital :		
	Selskabskapital.....		50.000
	Overkurs ved stiftelse.....		6.265.843
	2 Egenkapital i alt.....		6.315.843
	PASSIVER I ALT		6.315.843
Note 1	Aktiernes indre værdi		5.055.347
	Goodwill	1.680.662	
	Udskudt skat heraf, 25 %	-420.165	1.260.496
	Handelsværdi		6.315.843
Note 2	Aktiernes handelsværdi		6.315.843
	Selskabskapital i TrykDesign Holding ApS.....		50.000
	Overkurs i TrykDesign Holding ApS.....		6.265.843
	Egenkapital i alt.....		6.315.843

12.9 Bilag 9 – Spaltningsregnskab, åbningsbalance

Fælles åbningbalance pr. 1. januar 2015

	AKTIVER			
	TrykDesign A/S	Reguleringer	TrykDesign Drift ApS	TrykDesign Ej. ApS
ANLÆGSAKTIVER:				
Materielle anlægsaktiver:				
Grunde og bygninger	6.000.000	0	0	6.000.000
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	1.537.918	0	1.537.918	0
	7.537.918	0	1.537.918	6.000.000
ANLÆGSAKTIVER I ALT	7.537.918	0	1.537.918	6.000.000
OMSÆTNINGSAKTIVER:				
Varebeholdninger:				
Fremstillede færdigvarer og handelsvarer	417.595	0	417.595	0
	417.595	0	417.595	0
Tilgodehavender:				
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	1.723.021	0	1.723.021	0
Andre tilgodehavender	67.076	0	67.076	0
Periodeafgrænsningsposter	405.767	0	405.767	0
	2.195.864	0	2.195.864	0
Likvide beholdninger	3.054.953	0	2.854.953	200.000
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	5.668.412	0	5.468.412	200.000
AKTIVER I ALT	13.206.330	0	7.006.330	6.200.000

Fælles åbningbalance pr. 1. januar 2015

	PASSIVER			
	TrykDesign A/S	Reguleringer	TrykDesign Drift ApS	TrykDesign Ej. ApS
EGENKAPITAL:				
Aktiekapital	500.000	-400.000	50.000	50.000
Opskrivningshenlæggelser	988.555	-988.555	0	0
Overført resultat	5.749.626	1.388.555	4.505.347	2.632.834
Foreslået udbytte	500.000	0	500.000	0
EGENKAPITAL I ALT	7.738.181	0	5.055.347	2.682.834
HENSATTE FORPLIGTELSE:				
Udskudt skat	321.187	0	73.973	247.214
HENSATTE FORPLIGTELSE I ALT	321.187	0	73.973	247.214
GÆLDSFORPLIGTELSE:				
Langfristede gældsforpligtelser:				
Realkreditinstitutter	3.269.952	0	0	3.269.952
	3.269.952	0	0	3.269.952
Kortfristede gældsforpligtelser:				
Leverandører af varer og tjenesteydelser	1.106.359	0	1.106.359	0
Selskabsskat	149.755	0	149.755	0
Anden gæld	620.896	0	620.896	0
	1.877.010	0	1.877.010	0
GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT	5.146.962	0	1.877.010	3.269.952
PASSIVER I ALT	13.206.329	0	7.006.330	6.200.000

12.10 Bilag 10 – Goodwill beregning uden indeholdelse af ejendom

Goodwill beregning uden ejendom

Beregning til værdiansættelse af goodwill

Note	3. sidste år		2. sidste år		Sidste år	
	debet	kredit	debet	kredit	debet	kredit
Resultat		1.311.290		1.055.309		599.018
<u>Reguleringer:</u>						
Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle	0		0		0	
Finansielle indtægter	46.324		89.442		2.369	
Finansielle udgifter		208.436		402.831		448.895
Afskrivninger på tilkøbt goodwill		0		0		0
Investeringsfondhenlæggelser		0		0		0
Forskudsafskrivninger		0		0		0
Andre ikke skatterelevante driftsmæssige poster	0		0		0	
Note 1 Ekstraordinære poster jf. årsregnskabsloven	180.000		180.000		180.000	
	<u>226.324</u>	<u>1.519.726</u>	<u>269.442</u>	<u>1.458.140</u>	<u>182.369</u>	<u>1.047.913</u>
Resultat		1.293.402		1.188.698		865.544
Vægtning		1		2		3
		<u>1.293.402</u>		<u>2.377.396</u>		<u>2.596.632</u>
						<u>6.267.430</u>
Vægtet reguleret resultat (divideret med 6)						1.044.572
Udviklingstendens = (resultat sidste år - resultat 3. sidste år)/2						<u>-213.929</u>
						830.643
Driftsherreløn 50% (min. 250.000 og maks 1 mio.)						<u>0</u>
						830.643
Note 2 Forretning af aktiver	aktiver:	4.151.377	rente:	5		<u>-207.569</u>
Rest til forrentning af goodwill						<u>623.074</u>
Kapitaliseringsfaktor					2,70	<u>1.680.662</u>
Den beregnede goodwill						<u>1.680.662</u>
Udskudt skat heraf, 25 %						<u>-420.165</u>
Note 1 Nettolejeindtægter for udlejet del af ejendom	3. sidste år	2. sidste år	Sidste år			
Anslået netto lejeindtægt	55.000	55.000	55.000			
Anslået husleje til driftsselskabet	<u>125.000</u>	<u>125.000</u>	<u>125.000</u>			
	180.000	180.000	180.000			
Note 2 Aktiver						
I alt						13.206.330
- Likvider						-3.054.953
- Ejendom						<u>-6.000.000</u>
						4.151.377

12.11 Bilag 11 – Nettoprovenu ved skattemæssig succession til familie

Overdragelse til Lucas, søn

Beregning af overdragelsessum og passivpost

Handelsværdi jf. 1982-cirkulæret	6.208.000
Anskaffelsessum	<u>-500.000</u>
Avance	5.708.000
Passivpost, 22 %	<u><u>1.255.760</u></u>

Beregning af gaveafgift:

Gave	6.208.000
Passivpost	-1.255.760
Bundfradrag	<u>-117.400</u>
Beløb til afgiftsberegning	4.834.840
Gaveafgift, 15 %	<u><u>725.226</u></u>

12.12 Bilag 12 – Nettoprovenu ved skattemæssig succession til nær medarbejder

Overdragelse til Andreas, nær medarbejder

Beregning af overdragelsessum

Handelsværdi JF. 2009-cirkulæret	8.584.727
Anskaffelsessum	<u>-500.000</u>
Avance	8.084.727
Latent skat	<u>-3.380.825</u>
Overdragelsessum	<u>4.703.902</u>

Beregning af latent skat

Avance	<u>8.084.727</u>
27 % af 98.400	26.568
42 % af (8.084.727 - 98.400)	<u>3.354.257</u>
Samlet latent skat	3.380.825

12.13 Bilag 13 – Beregning af forlods udbytteret

A/B modellen

Handelsværdi for TrykDesign Drift ApS

Egenkapital ifølge åbningsbalance		5.055.347
Beregnet goodwill	1.680.662	
Udskudt skat heraf, 25 %	-420.165	1.260.496
		<u>6.315.843</u>

Beregning af forlods udbytteretten

Handelsværdi for TrykDesign Drift ApS	6.315.843
+ nytegning, nom. 50.000 kr à kurs 100	<u>50.000</u>
	<u>6.365.843</u>

TrykDesign Holding ApS' ejerandel, 50%	3.182.922
- nytegning, nom. 50.000 à kurs 100	<u>50.000</u>
	<u>3.132.922</u>
Forlods udbytteret, kr. 3.132.922/0,5	<u>6.265.843</u>

Estimeret udbetaling af forlods udbytteretten

Forlodsudbytteret eks. forrentning	6.265.843		Årligt udbytte
Forrentning, 1. år: 3,75 %	234.969	5.500.812	1.000.000
Forrentning, 2. år: 3,75 %	206.280	4.735.782	1.000.000
Forrentning, 3. år: 3,75 %	177.592	3.942.062	1.000.000
Forrentning, 4. år: 3,75 %	147.827	3.119.654	1.000.000
Forrentning, 5. år: 3,75 %	<u>116.987</u>	<u>883.656</u>	<u>2.267.481</u>
Forlods udbytteret incl. Forrentning	<u>7.149.499</u>		<u>5.000.000</u>

12.14 Bilag 14 – Finansieringsforslag ved overdragelse med skattemæssig succession

Overdragelse til Lucas

Beregning af overdragelsessum og passivpost

Handelsværdi jf. 1982-cirkulæret	6.208.000
Anskaffelsessum	<u>-500.000</u>
Avance	5.708.000
Passivpost, 22 %	<u>-1.255.760</u>
Overdragelsesvederlag	<u>4.952.240</u>

Finansieringsforslag

Dobbelt bundfradrag	117.400
Gave ud over bundfradrag	500.000
Kontant vederlag	2.000.000
Anfordrings gældsbrev	<u>2.334.840</u>
Overdragelsessum	<u>4.952.240</u>

Beregning af gaveafgift:

Beløb til afgiftsberegning	<u>500.000</u>
Gaveafgift, 15 %	<u>75.000</u>